

Utdrag af Domboken, hällen i lag-
tima Høstet i tingshuset i Neder-
kalix tingslag uti tingshuset i Neder-
kalix Kyrkostad, den 14 November
1882.

N° 176.

L. S. Tills tingen var utfärdad stämning för grund
af ansökan, som med deri tecknadt delgivningsbe-
vis hade följande lydelse:

Med anledning af hvad vi, i särskild utredning
i tvist med Handelsbolaget Bergbom Swanberg & Co.
och deras förlagsgifvare, Herr Johan Sällström, an-
löst, anhålla vi vördsamligen om stämning i hemil-
de Handelsbolag, hvars egare äro Herr Pehr Adolf
Swanberg och Carl Bergbom härstädes, samt i Herr
J. Sällström i Näsby, till nästinfallande lagtima
ting med Nederkalix Hérads för att gemmäla följande
våra påståenden:

1^a att redvisningar öfver alla, af Bergbom Swanberg & Co.
eller J. Sällström, i enderas namn, i Båtskäronäs be-
drifna skeppningar af hugget eller handsågat
virke eller af Båtskäronäs såg tillverkning hvar
öfver redovisning saknas, till oss snarast afkommas
2^a att till vårt Kredit i Bergbom Swanberg & Co. frist
återkrävas vårt vinstbelopp i 1878 års Båtskäronäs
såg tillverkning, uppgående jemte ränta till
den 31 December 1878 till kronor 11.865.84 och hvar-
enahanda ränta och provisions tillägg där ut-
gå, som i vår öfriga fordran hos dem.

Lösen - 53.50
Stygn - 26.50
Sum 129 kr.

Bergbom Swanberg & Co.

4^e att ut Wälskärnas räkenskaper, åtminstone från och med 1876, affäres alla verkligt påförda Huskärs kostnader, så att deras halfta belopp jemte ränta ställes i vårt kredit hos Bergbom Lvanberg C^o.

4^e att det belopp af kronor 500, som vederbärande motparten väl påfört, men icke i verkligheten utstätt, nemligen hälften af, under 1877, till L. Kariniemi noterade post om kronor 1000, till den person, för hvilken betalningen förhållits ofördrojligen utbetalas samt att qvitta i verkstätt utbetalning, så till kapital som ränta, oss företas.

5^e att vår förlust i bjelkasten för "Gefina" vären 1871 tillkommen genom Bergbom Lvanberg C^o krävt de fullgörande af förbindelse, att återställa lånta bjelkar, oss ersättes med kronor 2.160 jemte därpå upplupen ränta.

6^e att levererat tränske till Angaren "Nils Sture" godtgöres Wälskärnas deligare från och med 1876 efter beräkning af, om ej 1.000 famnar, åtminstone 750 famnar årligen, efter pris af tre kronor per famn, samt att - då bemälda leverans i Wälskärnas räkningar endast upptagits till 250 famnar årligen - oss ytterligare godtgöres ha va värdet af 500 famnar eller kronor 750, för hvardera af åren 1878, 1879, 1880, och 1881 jemte upplupen ränta.

7^e att Bergbom Lvanberg C^o med godkännande af vår, under den 31 December förlidit är afslutade räkning, förpligtas, att till oss betala, dels detta vårt tillgodokännande, utgörande 195772 kronor 52 ore dels och ytterligare den gäld, hvori Bergbom Lvanberg C^o i öfrigt stå till oss, sedan innevarande års ombytten hunnit regleras, och Bergbom Lvanberg C^o och J. Sällströms redovisningar i öfrigt afgifvits eller kompletterats, och hvilken gäld först, sedan fullständiga redovisningar erhållits, blir af oss till sitt bestämde belopp könd, att löpande med sex procent ränta och en tredjedels räntetillägg.

8^e att J. Sällström, som egenmäktigt, delvis utan vårt medgivande, verkställt ifrågakomna riksförsäljningar och härmed, särskildt under år 1879, tillräggat på sådant sätt, att icke allenast oss tillskyndats betydande förluster, beträffande hvilka vi förbehålla oss framlägga särskild utredning, utan och Bergbom Lvanberg C^o ställning derigenom oradt i hög grad vacklande och vår fordran hos dem temligen osäker, måtte förpligtas, att godtgöra oss att den skada, han oss tillfogadt, samt ansera såsom för egen skuld, för gäldande af Bergbom Lvanberg C^o samtliga ifrågakommande förbindelser till oss i hvarsom, direkt vi ä vi oss, fullgöra

assa de förbindelser, som han i förvarande ären
de sig iklädt.

g: att af Bergman Lvanberg & eller J. Sällström
utbetalas till oss, åtminstone för en gång, det
skriftliga kontrakt af den 40 December 1871
utfäste ritet af kronor. 10.000 sedermera i sin
liga aftalet återupptaget, hvilket vite, i dera
sida, varit mångfaldiga gånger förverkade
och genom hvars utbetalande, hur som heldot,
endast till en försvinnande del, oss lemnas
sättning för de förluster, som Bergman Lvanberg
& på alla handa sätt oss tillskyndat.

Följigt reservera vi oss full rätt och öfver
kan att, mot bemälda handelsbolag samt
J. Sällström, göra de ytterligare anspråk gäl
lande, hvar till vi, med hänsyn till förvarande
tvistemål, under rättegången må finna oss
antleda.

Nederkalix den 10 Okt 1882 Bergman Hummel &
Likheden med originalet intyga: Edv. Berg & Bröms.

Originalet till i afskrift förestående stämning
hafva vi denna dag delgifvit Herrar C. Berg &
J. Sällström och P. A. Lvanberg samt till den sist
nämnde öfverlemnadt originalstämningen, be
tygar. Nederkalix den 12 Oktober 1882. F. A. O.
qvist Edv. Berg Stämningemän, som föredrag
och då detta mål till behandling förordades
inställde sig i hörande sidan delegaten i

hörande bolaget Grashandlaren och Riddaren
J. A. Bergman samt i svarande sidan Carl Berg
som personligen och för svaranden Sällström o.
Härads höfdingen Piel Ingman på grund af en
silydande:

"Fullmakt för Herr Härads höfding E. Ingman
att vid Nederkalix Håndsäte tvaka min sva
rande talan uti målet mot handelsbolaget Bergman
Hummel &, hållande jag ombudets lagliga åtgöran
den giltiga, försäkras Nederkalix den 4 November
1882. Joh: Sällström / sigill / Witne Ab. Markgren
Em. Westerberg." Svarenden Lvanberg deremot var icke
vid rätten tillstädes.

Bergman humställdes till en frijan, huruvida
icke de af bolaget Bergman Lvanberg & till detta
lag instända mål emot del handelsbolaget, un
der firma Bergman Hummel & angående beland
af redovisning m. m. del bolaget Bergman
Hummel & angående ersättningsanspråk m. m.
lämpligen borde i sammanhang med nu förva
rande mål till behandling förordas. Hårtill gen
mätade Svarenden att när utrett icke vore, huru
vida samtliga dessa mål hade sin gemenskap
med hvarandra, att en gemensam handläggning af
dem vore af nöden, samt berätt komma, att icke en
phastare i målen vore derom, icke att del sats de
af Bergman Lvanberg & instända mål Sällström icke
vare varit, del och handelsbolaget Bergman Hummel

6.
Så uti en förevarande sak icke förde någon talan,
Svarandena åtminstone för det närvarande motsätt-
nads behandling i ett sammanhang; Och sedan an-
tecknats att uti de af Bergbom Cronberg & instäm-
mäl, hvilka till behandling förvarit i tredje rätts-
gångsdagen och där svaranderna icke upprättat
Häradsrätten förständigat parterna att i sista-
dagen af tinget afvakta rättens utlåtande, förklar-
de sig Häradsrätten icke för det närvarande flin-
skäl att målet till gemensam behandling förslag.

Sedan härefter antecknats, det Wätskärsnäs
samt egna till häften af Kärande och till andra
häften af Svarandebolaget, ing af Bergman till
utveckling af Kärö målet del en skriftligt an-
förande af följande lydelse:

Utredning.

Öfver våra ombyten med Herr Carl Bergbom och
P. A. Cronberg Härtädes, under antagen firma
Bergbom Cronberg & och Herr J. Jämsköm Härtädes
sörjande Wätskärsnäs.

Den 40 Dec 1871 träffades med Bergbom Cronberg
öfverenskommelse, hvarigenom vi förbundo oss att
lägga Wätskärsnäs, dä enramiga, ängsäg, i hvil-
ken sägaffär vi, äfven såsom egare till halffar-
ten, ingingo.

Det upprättade, under N:o 1 bilagde, förslagskon-
traktet innehöll i öfrigt:

§ 2 att vi, Bergman Hummel & Co, försläppta för

7
sande Wätskärsnäs Ängsäg mot beräkning af 6%
ärlig ränta i utlagde eller utläggande förslag
samt realisera dess tillverkning mot tillgods-
njutande af 2 procent provision, förutom
till agenter utbetalande provisioner samt
ersättning af deras och egna vanliga försäljnings
kostnader.

"Före det löpande årets slut kan dock särskild
öfverenskommelse göras om öfvertagande af vår,
Bergbom Cronberg & Co, hälft, hvar till Bergman Hummel
mot 6% alltid hafva företrädesrätt mot i or-
den för dylik tillverkning allmänast
gångbara pris."

§ 4 att vi hade, att ärligen anskaffa 20.000 sig-
timmer, mot de priser vi själva betala, med
tillagd ränta och kostnader, hvar förutom
beständes, till undvikande af kollision, att
vi icke borde inköpa något virke från trak-
terna från Långisälvie österut efter kusten
till Torneå elfvens utlopp, och Bergbom Cronberg
& Co icke något virke från Kalix och Långis-
elfvens floddalar, Kalix floddal föräknad
sträcka sig österut till rätlinien mellan Vä-
nerfjärden och Wätskärsnäs samt Långis floddal,
föräknad att afsluta med Långis Lys rätlinie.
§ 5 att Bergbom Cronberg & Co, såsom ersättning
för en omräknad skötsel af det hela, äfven
för skötsel och aflastningen af vår Bergman

Det oaktadt belöta vi, hänförelse af illusionen, att
gemensamma intressen borde i längden vinna
deraf, att Bergbom Swanberg & Co. visades liberalitet,
och uppmuntrades till ytterligare ansträng-
ningar för, och trognare omsorg om, gemensamt
bästa, att villfara deras önskan.

Det svarades därför, att vi afstod till dem
vinst kr. 12.17½ 3/4 dock under förbehåll, att vi
följande är tillgodanöfje, i vårt kontrakt utfäst
förmonsrätt att köpa tillverkningen till "allmänna
gångbara" tillverkningspris.

Beloppet kr. 12.17½ 3/4 ansågo nu Bergbom Swanberg
& Co. väl vara en vacker summa, värd att lägga em-
bargo på, men dock ej större än, att det var gif-
varne, som stannade i förbindelse hos dem.

Detta visade sig, då vi följande är fordrade
på uppfyllt det af oss vid öfverblåtelsen fästa
villkorit angående förmonsrätten, hvilken förmonsrätt
om vi föröfvingt vid tillfället gjort förbehållet
har icke - var oss i alla händelser tillräckligt.

Vi erhöles nummigen till svar, att sådant afslag
vidare kunde komma i fråga.

Vid sådant Bergbom Swanberg & Co. betående åter-
drade vi, som var tillhörig het, beloppet kr. 12.17½ 3/4
jämte ränta derpå kr. 728.24½ att afföras ser värd
debit, dit Bergbom Swanberg & Co. samma sen der till
placeras.

Bergbom Swanberg & Co. svar var af art så som i

inhållit af deras gittens af den 31 Dec 1874, tillagott
under N:o 4c, utvisar, nemligen att mot summans
gottgörande spä det kraftigaste - understruket -
protesteras!

Sådant var Bergbom Swanberg & Co. säregna sätt att
uttrycka sin tackfamnhet för visad välvilja och
hela deras öfriga tillvägagående utgör en fortsatt
protest mot skick och sed, rätt och billighet,
Thuru nu sådant förlupit, begagnade vi oss litet
icke, de följande ären, för fridens skull, af vår
förmonsrätt, att köpa tillverkningen till gängse
tillverkningspris och ej håller af vår rätt att för-
sälja den i sin helhet till inom landet erhållbar
tillverkningspris, utan realiserade den samma i
utländska marknader, hvartill vi icke voro af
kontraktet strikt förbundne, last för last, eller
delar af last, till högst möjliga detaljpris.

Försäljningskostnaderna.

För dessa försäljningar påförde vi, förutom för
oss själfr betingade provisionen, såsom provision
till agenter samt "ersättning af deras och egna vanliga
försäljningskostnader," för England 5½ % samt för
Frankrike 4½ %, hvilken procentberäkning utgjör-
de tillräckning för agenternas egen ^{kommission} ~~provision~~, stund-
tals förkommande extra kommission till underlagat
agenternas resor i och för ordnande af rabattbrä-
ger samt egna årliga utländska resor i och för
försäljningarna. (Förutom ären 1875 & 1876 då dessa

16
kostnaders omfattning, förantsett särskild tilläggss-
bitering) acceptprovision för reell försäljning och
lar = bonitage.

Att enligt kontraktets egna ord "våra egna van-
liga försäljningskostnader" sålunda beräknas
vid tiden för förlagskontraktets afslutande till
och vid tiden därefter, inhämtas af (under N: 3) bifog-
de utdrag ur våra handelsböcker för åren 1872 och
1873.

Härmed är också fullständigt bevisadt, till
belopp vi egde att påföra Bergbom Swanberg &
dessa försäljningskostnader.

Någon undantagsvis för Bergbom Swanberg
högre debitering egde icke rum. Om dessa kos-
nader kunnat beräknas lägre, var dock dess
mindre anledning för Bergbom Swanberg &
till missnöje som.

1/ vi icke mer än första kontraktsåret gjort
bruk af vår förmansträtt att till gängse pris
tillverkning öfvertaga hela tillverkningen eller
att densamma dertill realisera,

2/ utan istället verkställd försäljningarna i de
talj på utlandet, både lyckligt och väl, med
ärliga redovisningar genom försäljningsräkning.

Något missnöje härutinnan gafs ej heller under
de öfriga kontraktsåren vidare tillkännas.

Tvärtom hade Bergbom Swanberg & att anledning
vara och vore i allmänhet fullt nöjda med

17
våra åtgäranden, samt påföra oss derom ärligen skrift-
liga bevis.

Vi bifoga nemmligen under N: 4 Bergbom Swanberg
& qvittensur, som godkänna våra kontokuranter
för åren 1871, 1872, 1873, 1874, och 1875 endast med re-
servation för förnämnde vårt vinobelopp af
Bergbom Swanberg & oss tillhandlad tillverkning för
1872 kr. 12.137: 31/ och hvarigenom således samtliga vå-
ra påföringar såsom riktiga erkändes, med detta
enda undantag.

Men då qvitten affordrades för sista kontraktåret
1876, behagade Bergbom Swanberg & för att bereda sig
en viss extra tillgång att afkräva sin skuld - utan
att tillbakahållas af någon betänklighet vid val
af medel - att uppfötta en splitter ny reklamation
på oss för den gångna förlagstiden att från och
med 1873, till belopp af kronor 11.780: sirom för
högt påförde försäljningskostnader samt, med kr.
4.137: 72/ under diverse andra rubriker!

Bergbom Swanberg & qvitten för ombytena under 1876
lyder således på ett, med dessa summor minskadt,
belopp.

Men som, för åren till och med 1875, sirom ofan-
visats Bergbom Swanberg & aflemnat godkännande
af just de beräkningar, hvar procentberäkningar
af våra ombudnades lördommor och då vi för
1876 begagnat samma procentberäkning därför,
som Bergbom Swanberg & alla de föregående åren

14
erkänt som "vanliga" och "behöriga", måste den
med den bistående befiggenheten af Bergman Swan-
berg's reklamation mot summan kr. 11.780: vara
fullständigt idagalagd.

Förlaget.

Äf, under N:o 5 bilaget, extrakt ur våra böcker
inhämtas beloppet ut af de förlag, som Bergman Swan-
berg's utlagit, såväl maximi - utlägget för året
i rundttal, som det vid årsföret balancerande
precisa beloppet.

Maximi - beloppet af dessa utlag utgjorde för
fjärde förlagsåret öfver kr. 100.000 med ett vid år-
föret balancerande belopp af kr. 11.517: 27/2.

Dessa summor borde väl i och för sig med skäl
anses såsom tillräckligt förlag för en enramd Ångs.

Da vi genom 2 paragrafen af förlagskontraktet
som först undertecknades på sista dagen af förlags-
föret, förbund oss, - såsom orden lyda - "förlag-
lägga fortfarande Båtskärsnäs Ångs", kan der
med väl anses vara sagt, att ett penningbelopp
som ej aut för mycket afvika från nyss nämnda
siffror, betraktades såsom för ändamålet ungefär-
ligen tillräckligt.

Emellertid ställde Bergman Swanberg's - ju större
tillmötesgående den visades - desto större kraf på
vår kassa.

Maximi-beloppet af deras utlag under åren
1874, 1875 och 1876 har i medeltal öfverstigit en

half million ärligen med ett vid årsföret balancerande
de belopp i medeltal af öfver kr. 500.000:!

Som vi visserligen icke egde något ledigt ka-
pital, utan vår förmögenhet var engagerad i
vår framtvarande affär, så kunde icke så betydande
de belopp åstadkommas, utan att vi ådrogo oss
en synnerligen besvärande skuldsättning.

Att medel, uppbörjade genom kassakredit, till
och på andra, mera eller mindre kostsamma, sätt,
måste ställa sig för oss dyrare än 6%,
är, för hvar och en med finansiella förhållanden
bekant, påtagligt.

Det oaktadt, gjorde vi under kontraktstiden
ingen påföring af extra räntetillägg för de be-
lopp, som det sedermera skönbarligen visade
sig, att Bergman Swanberg's använt, icke uti
vår gemensamma trävaruaffär, utan till deras
enskilda spekulationer i aktier, skeppsrederi-
bolag m.m.

Men denna rätte att påföra extra räntetillägg
reservera vi oss för år 1876, hvilket är vi ej erhållit
Bergman Swanberg's godkännande af vår räkning.

Bergman Swanberg's voro således i åtnjutande
de af den mest omfattande credit, som icke allen-
väst äro bekant oss betydliga ärliga ränteförbrukter,
utan äfven tillskyndade oss andra indirekta,
vidare större, obräknliga förbrukter, i the, att vår
finansiella ställning genom de icke tilligen åter-

skammande penningutpressningarne, i väsende-
lig mån rubbades.

Efter en sexårig kontraktstid, hvarunder de till
vår Loyalt behandlade, visade det sig, att deras
diktan och traktan gällde att misfundera oss
profet af våra penningar, hvarje ersättning för
våra uppföringar.

Den, som nedskrifver denna berättelse kan ej, ut-
byggd, låta främmande ägon varna, hvar
vår firma, kunnat nedse äta sig, att gifva efter
så oförnyta anskräk, som för deltagares i Bergbom
Lvanburg C.

Våra vedupparter, i sin sida, synas icke vara
merade af någon skam, att, hvad möjligt söka
våra flickor.

Vid de tillfällen, då Bergbom Lvanburg C. oftast
representerade af ena bolagsmannen Pehr Aorlf
Lvanburg, gjorde dessa penningutpressningar, i sked
det vantigen med en mätande framställning
om hurusom ett nytt fördelaktigt skogsköp var
hårdt att gå miste om, och hurusom det var i vår
synnerliga intresse, då derigenom följande
af vår ärliga leveransskyldighet af 20.000 stock den
mer blifve underlättad.

Men då Bergbom Lvanburg C. väl fått våra pen-
ningar i handen och köpet gjorts utan att de
skäpts, sjelfve, tillsläppa ett öre - var ju det hela
en god pris, vid hvars delning åt dem, som enklare

gen utvecklat största talangen, naturligen tjönparten
ten tillkomme.

De föga duför, för sig, inskildt, den värdefulla
delar af skogen, alla fjellträdet och lunnade till delning
resten, tappändarne samt den småne eller felakti-
ge skogen.

Härjemte afskrifter / Bilaga N:6 / af telegramer,
daterade Stockholm d. 26 och 30 Dec. 1872 från vår D.
Hummel till J. Sällström, som vid denna tid var
intressent i vår firma, och såsom den ende un-
der vintern närvarande vid vårt kontor i Neder-
Kallix, hade till sin uppgift, bland annat, att
förestå hushållningen med de penningmedel, som
till Bergbom Lvanburg C. under öfriga intressenter-
nas långa frånvaro från höst till vår, under
åren 1872, 1873 och 1874, till dem utlämnades samt,
så vidt möjligt, till de penningarnas användande
till af den uppgifne ändamål.

Å dessa telegramer finnes antecknadtt erkän-
nande af Bergbom Lvanburg C. hvars tendens borde
vara, att alla inköpte och inköpande skogsköp-
ten skett och skulle ske för Båtkämnas intres-
senter gemensamma räkning, ehuru väl detta
erkännande kunnat vara affattadt på ett an-
det mera utlämnande sätt.

Emellertid förföra Bergbom Lvanburg C.
dessa raktast, är efter är att missbruka visade
förtroende och brista i uppfyllandet af sina

förbindelser.

På vägen 1877 oro vi därför trängre, att tillstålla dem, genom Kommissionsman S. W. Hackzell, protest.

Denne protest medföljer, Bilagan N:o 7, och inkommas deraf, huru som vi utom mot andra missbruk fäste förmådd anledning för då löpande skeppning äret, att göra intaga mot deras ej tilltagne opatent rätt, att utträffa från gemensamt egande skogsförbruk den bästa träden för enskilt räknung. till tjeck. har och handsägade plankor samt låta de mindre eller skadade träden få karaktär af sågtimmer för Båtkärrens.

Och att detta skulde oaktadt en af vår Hummer före hans afresa från orten redan hösten 1874, uppsatt, och under N:o 8 bilagd öfverenskommele med vederbörande om samtliga skogsköpen och hvilken afhandling, icke vidare kunde något ansvar för utgående för olika tydningar.

Räntefoten i Bergbom Swanberg C: skuld.

I § 6 af Förlagskontraktet, hvarst bestämmes, att Bergbom Swanberg C: skola inom tre år betala sin resterande skuld med deris upplöpande ränta, är räntefoten icke uppgifven, och ego vi således deröfver full bestämmingsrätt.

Genom vår förr återkommande protest af den 27 Maj 1877 / Bilaga N:o 7 / äro Bergbom Swanberg C: underrättade om vårt yrkande i detta hänseende.

Dermed förmanar sig Bergbom Swanberg C: hvar till rätt att föreskrifva räntefoten ej endast i deras, utöfver sig förlaget, under kontraktstiden erhållne förbrukningar, utan äfven i deras, efter kontraktstiden, så de länserande skuld.

Wid ätnimstone alla andra fall, än der Bergbom Swanberg C: äro länstagare, har det hitintills varit länshärfvarens sak att bestämma räntefoten och deremot utöfva länsockarens, att antingen afstå från sin länans hela kan eller, der som de för länets beviljande föreskrifva vilkoren icke konvensa, kontant betala sitt äro möjligen redan erhållne förfallna län. 1876

Bergbom Swanberg C: deremot vägra att emottaga äret, migst notera föreskrifva räntan, ännu mindre be- som kymra de sig om att den likvidera, och allra lallat minst ifrågasätta de att betala gjeltra kapital i skulden. 1877

För att till sist yttermera visa, att den räntefoten som vi påyrkat ej är annat än af omständigheterna betvingad, bilaggs (under N:o 9) den med J. Sällström träffade öfverenskommele af den 7 febr. som 1877.

Deraf inhämtas, att Sällström, som vid 1874'd äro början, öfvertog förläggandet af Båtkärrens, och har all förätkna för vår andel bekämn för Bergbom Swanberg C: till i utgifvande förlag, emellan och de ränta, som den vi afdrörat Bergbom Swanberg C: och hvilken de derom, såsom synes

själfre i sina räkningar oss debiterat.
se Bilaga N: 16 p. 13 c. av.

Finska eller Lvansteins bygget.

För fullföljd af vår åtagne förbindelse att årligen anskaffa ett visst antal sågtimmer öfverläto vi - förutom från andra håll hvarer att timmer - den hufvudsakliga delen af den afverkning, som vann på grund af ett med finska staten mot stubbören uppgjort stämme skogskontrakt.

Lvansteins intressenter, som i bygget voro delegerade, utförde utörifningen och flottningen af det Lantande virket.

Bilagadt under N: 10 förekommer extraktet ur Lvansteins intressenters böcker, hvarest redogöres för deras utlägg och kostnader i och för detta bygge.

Å detta extrakt finnes godkännande antecknadt af Bergbom Lvanberg C: i hvilka vi uttryckt tillträde till Lvansteins intressenters böcker.

Vidare inhämtas af Bilagan N: 11 huru mycket af hvarstadera ärens bygge anskaffats för Batskärens delegerades räkning samt huru mycket som behållits för vår egen.

Vår hälft af finska timmerpartiet utgjorde, sammanlagdt för de tre åren 1874, 1875, och 1876, 44.319 bjelkar och sågtimmer, kostande tillsammans kr. 122.672.33, således ett medelpris för bjelkar och timmer öfverhufvud af ej fullt 2 kr 48 p. per stycke. Det af oss behållna partiet 8.964 stycken kostade

Tade tillsammans kr. 55.854.32 p. och stod oss således till ett medelpris af något öfver 4 kr. per stycke.

Förslagskontraktets § 3 bestämmer angående timmerpartiersnas anskaffande, att detta "utföres mot de priser vi själfva betala med tillagd ränta och kostnader."

De ossa priser och dessa kostnader hafva vi påfört Bergbom Lvanberg C: och sate dem i tillfälle att, själfva, kontrollera räkningarna öfver hela afverkningen.

Genom erkännandet af våra kontokuranter äro leverancerna från finska bygget för 1874 och 1875 sate utom tvist och de, efter sista kontraktväret, gjorde reklamationerna afse förhållanden, som delvis, till följe af redan skedd afverkning, falla under 1875 års reglering och, hur som helhet, i sin helhet falla under det till Lvansteins intressenter tillnade, förre återopade, godkännandet den 16 Mars 1877.

Bergbom Lvanberg C: Bjelkaffärer.

I det föregående hafva vi redan visat, hurasom Bergbom Lvanberg C: i skicket mäst påminnas om sina förbindelser att ej, genom bygge för enskild del, exploitera gemmensam skogsegendom och att själfva behålla bjelkar och plankstreck.

Att bjelkar och plankstreck i verkligheten icke allenast förekommit såsom en obestridlig förmån i Bergbom Lvanberg C: affär, utan snarare ut-

gjorde en industri, som drejs i den största omf-
ning, inkumtas af följande handlingar:

/a Bilagan N:12, hvarigenom Bergbom Swanberg C:um
den 11 Mars 1875 till oss försälde 250 standard eller cir-
ka 7500 plankstock samt genom förnyelse af och tilläg-
 till samma kontrakt, under den 15 desember följande
Nov., ytterligare till oss bortslutade 300 standard
eller cirka 9.000 plankstock.

/b Bilagan N:13 hvarigenom de, under den 15 No-
vember 1875, än vidare till oss afyttrade 2,500 bjelkar.

/c Bilagan N:14 utgörande en promemoria af
vår granskare af den 1. September 1876, såsom svar
vår fråga, om han icke kunnat i Båtskärsnäs
handlingar upptäcka några notiser om i affärs-
 ingående bjelkar och hvar upplyst, att i en bla-
 handlingarne befintlig, afskrift af sågtimmer-
 borde förekomma en uppgift att i sågtimmer-
 inventariet ingick parti af 1.000 stycken bjelkar.

Den nyssnämnde afskriften af sågtimmer-
 för år 1875, utskrifven vid Båtskärsnäs Kontor, med
 utan underteckning af namn, bilägges af
 under Bilagan N:14b och hvarigenom det i pro-
 memorian uppgifna förhållandet bekräftas,
 såsom och af den revisions berättelse för 1875
 åtföljande afskrifter af samma conto.

/d Bilagan N:15, Under Kalix Tullinspektions-
 vis öfver den skeppning af bjelkar och sparrar
 som under åren 1871 till och med 1881 från Båtskärsnäs

näs egt rum och hvaraf inkumtas, att denna uppgift
 till ej mindre än 15,828 stycken bjelkar och 25,214 sty-
 ken sparrar.

Ättestämman bland annat för Bergbom Swanberg C:
 att visa hvar de ofvannämnde 1.000 stycken bjelkar-
 ne, som ej längre stodo på rot, tagit vägen.

Frakenskaperna öfver skogsäktarnas konto
 finna vi blott här och hvar spår efter Bergbom
 Swanberg C: föresvarande verksamhet till enskild
 frömmen.

Dessa konto hafva vid sådana tillfällen fått
 någon godtycklig godtgörelse för stubbören för,
 af Bergbom Swanberg C: så kallade, kantingar
 och bjelkar, som för öfrigt öfvergått i deras en-
 skilda räkning och dermed upphört, att för
 delagarne existera.

Huruvida någon repartition af omkostnader-
 na för deras sålunda med orätt tillskansade
 bygge egt rum eller icke, hafva vi en icke be-
 kant, men om sådant skett, har den åtminstone
 varit fullständigt godtyckligt berättad, utan
 vårt hörande.

Att Bergbom Swanberg C: drifvit en betyd-
 lig afverkning af bjelkar, är således fullstän-
 digt utrett, och hafva vi, för vår del, icke kun-
 nat i de räkenskaperna, som kommit oss till del,
 upptäcka någon som helst redovisning öfver
 den på alla dessa skeppningar erhållna vin-

24
sten. Vid sådant förhållande samt då de, från
skogs-skiftena fallande betydliga quantiteter
tjelkar och större plankstock icke fått fyllda
sin uppgift, att hålla Sägtimmer- och priserna inom
skäliga gränser, utan anledning förefinnes, att
sägttimmerverkningen fått dessutom bära en god
af omkostnader, som icke borde tynga på de
samma så har den nödvändiga följden natu-
ligen blifvit, att Bergbom Lvanberg & Co fått upphöja
sägttimret i så högt inköpspris, att någon behå-
llning af sågverksdriften svårigen kunde upprätthållas.

Förslagskontraktet, som i § 4 bestämmes,
för vår del borde utgå ett årligt arvode af 1000
Länklänar detta såsom en ersättning för omsorgs-
full skötsel af sågtimmerverkningen och tjelkarne.

Men någon annan sorts skötsel af våra
tjelkar än att Bergbom Lvanberg & Co farit af-
dem, för deras egen del, kunna vi med bästa
författning icke uppöpara.

Till den del åtminstone som släkt arvode
utgå för omsorgsfull skötsel af våra tjelkar,
nu således ingen befogenhet till krav förefinnes.

Att tillgodogjuta återstoden af detta arvode
som skulle utgöra beläningen för en "omsorgs-
full skötsel" af själva sågtimmerverkningen, synes Berg-
bom Lvanberg & Co lika litet kunna göra sig förtjent af,
som vi i det följande skola visa.

25
Örasi-redovisningarna öfver Båtskärsnäs.

Någon af Bergbom Lvanberg & Co till oss afgifven och
af dem underskrifven redovisning, hafva vi knappast
fått. Det enda praktiska sättet, hvarja vi öfver
Båtskärsnäs skötsel kunde vinna upplysning, fun-
no vi vara att engagera en äldre, erfaren bokhållare,
af befintlig material, på stället söka få ihop
sammansställningar så godt sig göra lät.

Denne mans första berättelse för åren 1871
och 1872 förekommer under Bilaga N:o 16 A, hvareaf
inhämtas, att han, som under en lång följd af
år handlagt räkenskapsförande och granskande
funnit sig på det högsta förvånad öfver det o-
fullständiga, för att icke säga slarfiga sätt,
på hvilket redogörelsen för Båtskärsnäs såg-
verksrörelse af Bergbom Lvanberg & Co aflämnats, och
torde deras eget väl fördrå, att de på vanligt, ord-
ningsfullt sätt föra sina räkenskaper, hvilket är så
mycket mera nödvändigt, då de hafva meddelat
i verket, hvilka hafva opastadlig sätt att fördrå
sådant.

Revisionsberättelsen för år 1877 måste Revisorn,
Bilaga N:o 16 B, påyrka den enkla åtgärden, att
inventarie-förteckningar på sin särskilda räkning
och der redovisas och specificeras på vanligt bruk-
ligt sätt m.m., äfvenom der annars bland
annat att, då utgående inventarie-förteckning för
ett standard stuf är upptaget till 80 Rdr, men

26 26
insamlunda borde öfverstiga 40 Rdr (med tillverkning
pris af cirka 39.69 öre), således upptäte en tillkom-
lad vinst, för året 1874, af 46.80 Rdr."

Churn var revisor antagligen börjat förtroötta
att finna sina och våra, är efter är gjorda, yrkan
på reformer tjena till föga eller intet, finner han
sig likväl, churn på facitaste fäto, ännu är 1874
måsta återkomma till påminnelser om nödiga
ordningar, hvilka påminnelser vittna om hvilka
groft oskick ännu rådde i Bergbom Lvanberg
räkenkapoföring.

Han nödgas nemligen ämja yrka på att för
räkningar med dem, som verket förlägga och del
ne i verket uppläggas, hvori böra upptagas alla
brad, som passerar under året och då förefinnes
trou i kapitalboken, nu icke efter den skeddade om
den utan att hafva tillgång till Bergbom Lvanberg
enskilotta böcker.

Bergbom Lvanberg L' debiteringar af allhand
ner och arvoden till extra biträden såväl vid o
sagen som vid timmeruppköpen samt deras på
ring af hushållskostnader, inköp af personlig
gendom, skjutor, resekostnader, stallets utgift
utskylde och fattighidsbidrag uppgå till de betyde
te summor.

I första rummet ifrågasättes behörigheten af en
del af dessa påföringar.

I andra rummet måste frågas, huru stor de

27
af dessa mera eller mindre behöriga kostnader, hade
Bergbom Lvanberg L' borde påföra Bjelkas och plank-
stockar, för våra ögon undandolda, räkningar?

Huru stor del deraf borde drabba varu-
försäljningen i Båtskärsnäs och öfver hufvud Bergbom
Lvanberg L' enskilotta affärer?

Allt, Allt hvad påskrifvas kunnat, till och med
deras enskilotta stathäst, kanske säng, ända till köp-
sepanna måste placeras på Båtskärsnäs.

Angående varuförsäljningen på stället, så förekom
mer ingen redovisning öfver någon derä erhållen
vinst.

Den del af affären har Bergbom Lvanberg L'
betraktat som sitt enskilotta monopol.

Om vi för detta missförhållande blundat, så
borde det åtminstone icke af Bergbom Lvanberg L'
begagnats till att ytterligare uppköpta och genom
påföringar af kostnader, som tillhöra denna varu-
affär och icke själva sågdriften.

Så t. ex. förekommer bland påförda inventari-
er sådan material, som icke varit speciellt behöf-
lig för trävaruaffären.

Vi hafva nemligen icke varit färdiga att brä-
ken plankor eller bjelkar köpas eller utminskas
efter rigt och måste för sådant behöf tillkomma
inventarier uppenbartligen hafva inköpts i och för
varuförsäljningen på stället.

Om Bergbom Lvanberg L' togo hela varuvinsten

för sig, borde de väl, om icke af erkännamhet för
vår tyllåtenhet, som kunde tydas, som ett sist med-
vande, åtminstone af klokhet icke gjort sådana prä-
ningar.

Om, af någon anledning, tillfällig vägning för
verket i bräga komme, skulle väl hvarje annan un-
der sådana förhållanden, med allt näje dermed stått
tjänst.

Såna enskildta brötdäcker hafva Herrar Berg
och Ivanberg på en och annan mils afstånd från
den sig, som de utpäst sig att sköta och förvalta.
Vid dessa brötdäcker hafva de äfven upplagsmag-
sinaris från varusaffär bedrifves.

Det är här af klart, att Berg och Ivanberg b-
utgifter i all väg måste blifva ökade, men derom
är det icke lika klart, att alla dessa utgifter sken-
läggas på en liten sig, som ensam syndabock.

Karjente bifogas under N° 17 ett samman-
sett som visar till hvilka belopp öfvermåttiga extra ut-
gifter för de olika ären uppgått.

Dessa summor äro af den betydelse, som
de visserligen icke med fog kunna anses nöd-
vändiga för driften af ett mindre sägverk,
måste till väsentlig del hafva tillkommit genom
en, vid sidan deraf, drifven betydlig affär.

Men ej allena utgifter, som Berg och
Ivanberg b- hafva i verkligheten gjort, utan
sådana, som, bestämt icke, blifvit gjorda, blifvit

blifvit oss påförde. Här på hafva vi åtminstone
ett exempel, som fallit oss i ögonen, nemligen
vid påföringen för år 1877 under Nyborgs Försä-
rings Bonto, genom utlägg till angifna personer
för kontrakt med S. Karisiemi kr. 1.000.

Här af har blott halft beloppet i verkligheten
utbetalts.

Widare debiteras räntor öfver allt slumpvis, utan
angifvande af tiderna, då summorna hvar för
sig uttagits, utan angifvande af ränteloten och
verkställes således deras ränteberäkningar genom
att, ä, på slump sammanförd, summa, beräk-
na en viss provision efter 2, 4, 5, 6, 7 eller 8 %.

Talla deras så kallade redovisningar, den
s. k. Hufvudboken deri inberäknad, förekommer
icke något Intress Bonto, hvarigenom dessa
beräkningar kunna bedömmas.

Förutom bristande måhet om värt intress,
så är det förundransvärdt att se hvilken brist
på sparsamhet, som visar sig i vederbörande
åtgöranden, så snart det gänt utgifter, hvari
de hade medbetalande.

Skopplingarne.

Utom det att, på angifna sätt, värt intress
fått sitta i mest an hand, hafva äfven Berg och
Ivanberg b- gjort sig förfärliga till förmåga i
fullgörandet af sina öfriga skyldigheter.

Såväl i sina beräkningar, som i sin skötsel,

af sigtillverkningen, hafva de låtit sig komma sådana
fel till last, att vi sutte oss tringna gottkänna de be-
ligaste ersätningsoanspråk af våra utländska köpare
och till dem utbetala stora rabatter.

Dessa nödbrödingarna utbetalningar kallas så anse-
 ligen, att vi, år 1876, summo oss föranlättna, att genom
 kronobetjeningen, som af förut iheroprade tillaga
 synes, afgifva protest mot Bergbom Leander
 åtgöranden med frikallelse för oss att tillaga
 slika förluster.

Yfribigående kan nämnas, att de, enligt för-
äbroradt kontrakt, till oss sålde yplankstockar
som så illa arbetade och hanterade, att vi de,
ej allenast fingo gifva köparne en stor rabatt
utan förlorade derjimte en synnerligen fruk-
stäende och 20 årig kund, bolaget John Sch-
back Sölme i Hamburg, hvilka blifvo i höjst
grad upptragte öfver skeppningarnes us-
bökaffenhet.

Efter det vi lämnade försäljningarna
i Båtskärens tillverkning, växte dessa köpar
reklamationer för rå skippad eller illa
sorterad vara i den mest oroande grad.

Med J. Tällestroms hosföljande försäljning
räkningar N° 20 inkumlas hvilka betydliga
summor irligen fått i rabatter, liksom
i tilläggsräkningar utgiftras.

På de nya märken, hvarmed Kåtskässan

tillverkning försägs, presenterats, drago köparne
 sig tillbaka.

Tillverkningen, som med sina långa längder, borde vara lättsäld, började, att i j utan största svårighet kunna aflyttas.

Omkostraderna.

Af den förr öfverräkade Tabell (Bilag. N:o 17)
 inhämtas, att från och med år 1874 till och med
 1880 Reskostnader (med undantag för ett år
 med endast kr 149) varierat mellan kr. 550 och
 kr. 8500. Löner och avskrif. mellan cirka kr. 2000.
 öfver kr. 4000; Utskyldor och Önra mellan
 cirka kr 400 och kr. 800, samt att Båtkärsnäs
 delegare dessutom blifvit präförde i Omkostnader
för stallet från närmare kr. 700 till öfver kr 2000
 och för Hushållet från öfver kr 800 till öfver kr
 1500, allt såsom ärligen återkommande utgifter.

Redan vid revisionen af år 1871 och 1872 äro
uppgifter öfver Båtskärsnäs förvaltning an-
märker vår granskare (se Bilagan N: 16 a) sär-
skildt med hänsyn till hushälsokostnader i
Båtskärsnäs 515 Rör "huruledes hafva dessa tillkommit,
då dessutom är bekräftadt mycket "Hösthäring
för Luggmästare, maskinister se folio N: 6
57:18 Rör?"

Utsad hästarna utträttat finnes ej någon
utredning, rättast derom vid åtskilliga fö-
fällen gjorda påminnelser.

Conus de speciosa umbonata duma for

20 32
Bergbom Svanberg & Co. enskildta affärer blifvit utaf
förde till deras enskildta debet, så måste vi befara,
så icke varit förhållandet med alla dessa generella
gifter i den mån, som de borde enskildt deri deltaga.

Uvad symnerligen hushållskostnaderna röres,
så deras påföring i sin helhet afsum tändigt obekän-
samm varande förvaltarnes insat.

At Tabell, under N: 18, upprätlad för att be-
bedömma förhållandet mellan kostnad och tim-
ning m. m. inhämtas, att lastplatskostnaderna
och sågningen (sågtimret ej inberäknadt) hafva
undantag för två år, då de hållit sig under kr.
varierat emellan kr. 24 och 29 eller, om förvaltare
rodet med kr. 2000 om året dertill lägges, för
är uppgått till omkring kr. 31 per standard.

Dessa enorma sågning och lastplatskost-
der i förening med de höga pris, hvori
timret kommit derigenom, att de stöne
från skogs skiftena användts för andra in-
mål, hafva i allmänhet icke kunnat be-
as genom erhållande försäljningspris och
fastän i haken skaperna upptagits in-
rievraror, som i verkligheten icke existerade.

Till följe deraf blif, vid 1879 års bokslut
fingerad just om 200 standard sågade
ror struken.

På det att ej inventariet skulle komma
i ännu högre belopp än hvori det redan

33
gjorde Bergbom Svanberg & Co. redan i 1876 års bokslut,
att af det föregående bekanta schackoraget,
att godtgöra sågtillverkningen för de af oss, un-
der de föregående åren enligt deras isigt för-
högt påförda provisioner, timmerpris m. m. med
tillsammans kr 24.560.

At de här förut skildra de Bergbom Svan-
berg & Co. obekräftade eller godtyckliga åtgöranden
och deras försummat i åtagna förbindel-
ser, kunde icke resultatet blifva mera än ett.

Detta resultat är åskädliggjort i hessföljande,
under N: 19 bilagda Tabell öfver vinet och förlust i
Bätskärsnäs sågaffär, upprätlad i öfverlighet med
Bergbom Svanberg & Co. egna uppgifter och revisi-
ons berättelserna, hvilken Tabell slutar med en
balance af kr. 8291: 91/2, till affärens nackdel.

Förutom alla våra, stora, indirekta förlus-
ter på Bergbom Svanberg & Co. samt förutom obe-
chag utan änd, hafva vi således, i vart i affä-
ren nedlagda kapital, under N: 19 tid icke njut-
tit någon ränta till gods, utan få med
häftet deltaga i ofrannämnda effective förlust.

Och detta resultat har tillkommit utan att
Bätskärsnäs delegare gjort någon förlust af
förlust, om ens någon, på konkursen och
Bergbom Svanberg & Co. hafva, under tiden, tillräck-
väktat att, af det olyckliga resultatet obekräftat

34
fortsätta egen affärsverksamhet.

Det anförda borde vara mer än nog för att visa det Bergbom Swanberg & icke lätit Båtskäronäs komma till det tvad, som kan kallas "om full skötsel," hvarken af det hela ej heller af sågtillverkningen," lika litet som af bjelkarnes 1878 & 1879 års sågtimmerleveranser för Kalix floddal.

Fastän tiden efter det vi upphört, att till Bergbom Swanberg & nya förlag, ännu ej var längre framskriden än att Bergbom Swanberg & endast hunnit göra, vid 1877 års slut, de första årets afbetalning i deras skuld med tredjedel af beloppet, och då de således ännu borde hafva haft försyn att uppträda i konkurrens med oss i Kalix och Björkfors floddalar, ansågo de sig fullkomligt obeskade, att, våren 1878, i Kalix floddal från oss köpa in inköpa afverkningar till 4.400 stammar samt planera för större virkesköp där måstades.

Vi sumo oss derigenom i vår sida nödgas för att ej få en affär totalt förstörd, på uppehållande så många väl var beroende, att genom hos följande kontrakt af den 30 September 1878 (se Bilaga N: 21) ålaga oss till dem leverera till priser enligt bifogad prislista, ett parti af 20.000 stycken sågtimmer, hvaraf 10.000 borde

35
lemnas samma höst och 10.000 påföljande vår, att betalas vid aktiebolaget Bergman Hummel & bolagsstämma i första dagarne af juli månad och hvilken stämma äfven egde rum på femte dagen deraf eller och kontant vid mottagningen.

På grund af detta kontrakt levererade vi på hösten 1878 ett parti af 11.725 stycken sågtimmer samt desutom något bjelkar och sparrar, som ej, utan att bryta flottarna och försvåra transporten, måste till Båtskäronäs medfölja; att till värde, enligt hos följande räkning, Bilaga N: 22 a, af kr. 10.713.14/.

I stället för att, såsom vanligt, i kontrakter om timmer behöfva betala en god del i förskott, svinga Bergbom Swanberg & således en så kontant vara som sågtimmer på kredit och det till våra inköpspriser.

De kände således ett visst välbestämmande af att, mot både bokstaf och anda af de äldre öfrerens kommerserna, hafva börjat operationer i Kalix floddal och låto oss förstå, att de, vid värarektionerna 1879, ernade ämyr uppträde som spekulanter.

För att aförja detta, då skadan, denna, under fortfarande tryckt konjunktur, kunde bli högt betydlig, sågo vi oss föranlåtna, att uppgi samtyckt kontrakt, under den 8 April 1879, (se Bilaga

26.
N:o 22 om leverans af ytterligare 20.000 timmer.

Häraf borde 10.000 stycken aflemnas under sommarens lopp samt återstoden till hösten, och borde dessa timmerposter ligvideras 30 dagar efter skeppstimmering.

Under tiden för dessa förhandlingar hade, till börja med, året 1878 gått till ända, utan att Bergbom Granberg & Co. på bättre sätt, fullgjordt sina förbindelser enligt förlagd kontraktets 86 an, att vi ännu hade att fordra cirka kr. 12.000 i den då förfallna amorteringen af Bergbom Granberg & Co. skuld.

Under antagande, att den bristande ligviden sedan skeppningen sommaren 1879 skulle komma i full gång, läto vi de kontraherade sågtimmerleveranserna till vidare fortgå.

Under Bilaga N:o 24 b. förekommer vår räkning, under 1879, på grund af förutnämnde kontrakt, gjorda leveranser af tillsammans 11.797 sågtimmer, 66 bjelkar och 7 stycken sparrar till belopp kr. 12.000. 22/4.

Emellertid passerade den utfäste betalning minnen den 5 juli 1879, förbi, utan att Bergbom Granberg & Co. läto höra af sig; såsom, om de hade annat än rättigheter vis ä vis oss oss vänt af bolag, men inga skyldigheter.

Sålunda förekom i angifna dag ingen betalning. Betalningen borde dock då hafva varit gjord.

37
1/2 af den redan vid 1878 års slut, såsom redan visats, förfallna amorteringen af cirka kr. 50.000.

2/3 af det, på föregående höst erhållna, timmerpartiet af 11.925 stycken sågblock.

3/4 af det på vären mottagne resterande beloppet sågtimmer i det första kontraktet i 20.000 stycken.

Vi påbörjade leveranserna likväl i det sednare kontraktet, och hade redan aflemnat, enligt hvad förutberäknade räkningar utvisa, 5,798 stycken, förutom bjelkar och sparrar. I detta kontrakt var betalningen bestämd att ske 30 dagar efter skedd skeppstimmering. Ännu ingen likvid! Beklagligen egde Bergbom Granberg & Co. redan det för mycket af våra tingingar om hand. Tiderna voro kritiska!

Att tillförlitligt förtgå med att skänka bort aktiebolaget Bergman Hummel & Co. tingingar, hvar lästa vi voro satte att beraka, voro icke i sin ordning.

Vi måste därför gifva Bergbom Granberg & Co. tillkänna, att, då de frustit i sin betalningsskyldighet, de tungit oss att afbryta alla vidare sågtimmerleveranser i kontrakt som de själva ej fullföljde.

Porten hade vi då mycket stora anledning, som vi, under tiden, ställt oss i betalningsskyldighet för Bergbom Granberg & Co. utskämnas deltaga i sågtimmer till antal af öfror 6.100 stycken, hvilket timmer vi indömt i konkurs auktion efter f. d. staten Ragnäs Aktiebolag, äfven som vi då

20 38
den öfverlätet eller borde öfverlata vår rätt till
genom Inspektör Haggman, för främmande räkn
redan intumadt eller kontraheradt sågtimmer
te i Torneå floddal, samt vi slutligen hade genom
anledning att antaga det firman Bergbom Swan
berg C^o var fullständigt insolvent.

Det förljeds numtigen och bekräftades
så sedrarna genom handlingars förtiende
Neder Kalix Häradsrätt, att firmen Bergbom
Swanberg C^o delegare hade till sin nya förlage
inteknat att, hvad firman eller delegarne
egde gvar att pantsätta.

1879/80 års öfverlåtelse af sågtimmer in
i Kalix Ångsågs Aktiebolags konkursauktionen

Sedan vårt anbud i Kalix Ångsågs Aktie
bolags konkursmassas hela sågtimmerlager, som
en klump såldes, såväl efter Kalix, som Björke
och Torneå floddalar, antagits, öfverlata vi till
Bergbom Swanberg C^o, (vilka genom kontraktet af
7 April 1879, reserverat sig rätt, att göra anbud
timmerpartiet efter Torneå elf) ej endast det
vundaktiga, som vi der erhållit, utan äfven
se spartier, som befunns ej långt från sjelfva
Bälskärnäs Ångsåg och som därför voro
passande att der användas.

Försäljningen af allt konkursmassans timmer
skedde med tillfäst villkor, att köparne
hade att särskildt ersätta de utlägg, hufvud

39
ligen afseende den påbörjade flottningen, som
sysselmännen redan numt göra; att i öfrigt mot-
taga virket, der det befunns i vattendragen, samt
att, sjelfve, bekosta dess vidare transport, förändes
högvid följa efter, vid fullbordad flottning, skedd
uppräknig.

Inköpspriset ställde sig därför äfven högt, 65
per stock, hvilket pris endast åtagäldade en ringe
del utaf den kostnad, som redan var nedlagd i
dessa timmer för stubbären, framförst till vatten-
dragen samt delvis påbörjad flottning.

Af detta inköp bekommo Bergbom Swanberg C^o,
under år 1879, till Bälskärnäs, 2,977 stycken sågtimmer,
hvaraf, såsom dugliga, fakturerades 2,825 stycken om-
hugt under N° 27c bifogad, vår räkning, till belopp
af kr. 2492.75 och hade Bergbom Swanberg C^o således
i öfrigt, att, sjelfve bestrida flottningskostnaderna
i såväl detta parti, som ock i vattendragen
gvarliggande, att till påföljande år nedkommo.

Såsom allegator här till, biläggas öfver sysselmän-
nens (N° 27c IV-VII) Kaparanda Ångsågs bolags, samt
Herr E. A. Schmidts räkningar, de flesta i original
N° 27c VIII), öfver under året verkställda flottningar
samt till Bälskärnäs aflennade timmer.

Vidare erhöles Bergbom Swanberg C^o under år 1880,
enligt Kalix Ångsågs Aktiebolags konkursmassas
äfven i original bifogade räkningar, 2,887 stycken
i sågtimmer till ett värde af kr. 2,217.00, Biläggas 13

27 f. På detta sätt hade nu Bergbom Swanberg
sin värt inköpspris som ansågs utomordentligt
delaktigt, under åren 1879 och 1880, erhållit ej
dre än 6,180 stockar till försäkring.

Ännu mer vi läto dem äfven öfvertaga
förut redan angifvits, de, genom Inspektör
man, för främmande räkning, dels intunn
dels kontraherade smärre sågtimmerposter.
Forma fördelat som representeras af hos följ
de räkning, i kr. 2.251.15/- varandes denna som
antygde spekulantens egna, af oss öfvertagna,
lägg.

År 1879 slutade, utan att vi fingo den re
sultan föregående året, författas amortering
i deras skuld. Endast tvänne inbetalningar
följde, som uppgjafs böra antecknas i af
ning på bekomne trävaror, af tillsammans
27.017.60/. Ännu mindre afhördes nu den fö
na slutligviden af hela Bergbom Swanberg
skuld.

Bergbom Swanberg & Kontraräkningar i
merleveranserna. [Bitaga N° 24]

På längderna öfver i Kåtskäronäs skedd
ning af sågtimmeret först förelades oss, greps
nåstan af beställning öfver att värt timmer,
afskunnat öfver hufvud såsom det fallit sig
kunde befinnas så ständigt smärre till sin
dimensioner.

Hvad längderna beträffar, så visade åtminstone
våra tunningsböcker, att, intet sågtimmer under 14
fots, inköpts, men den nyss skedd ommätningen
i Kåtskäronäs utföll så, att af partiet om 11.725 stock
ar upptogs 2.476 stycken såsom 12 fots!

Derest ej värds löshet, så hade, vid tunnningen, åt
minstone den gränslösa stränghet att kassera
för minsta tecken till fel, gjort sig gällande.

Som nu mätningen emellertid var skedd
och det af de personer, som dertill utsatts, voro
vi tvungne, att taga det skedd för godt och i
enlighet dermed blefvo våra fakturer och
upprättade.

Men ej nöjde med detta resultat, var det my
som Bergbom Swanberg & i sina kontrafaktu
rer i timret, gifvo förmögade förfölja ett omi
sinne utan gräns.

Minsta, i timmerkontrakterna antalade, flott
ningstönen var 5 öre per stock, detta synes nog för
andra mätligt, men i Bergbom Swanberg & ögon
var det för mycket; 4 öre var bestämt mindre
och så satte de dit 4 öre, partierna, hvarest vi be
räknat högre flottningstön, minskades de, hvarest
vi beräknat en lägre. Och så o. s. v.

Ännu lägre i kontrakterna förkommer, att, i nå
gon del af timret (granen) borde Bergbom Swanberg &
åtnyuta rabatt af 20%, ej häller det, hinderade dem
att afräkna 20%.

40
Lika litet förekommer någonstades, att rabatt af 25% kunde delvis afdragas, men detta utgjorde inte hinder att göra sådan afräkning - alla sådana batter voro ju alltid i Båtskärsnäs delegares samman intresse.

De små bjelkpartier, som äföljt timmerflödena lå ej längre vara, hvad de i verklighet utgjorde, utan vederdöpas till "slagna stockar".

Påsekligtvis för Bergbom Swanberg & Co. igenkänna de dock på sina dimensioner, sin betydande groflek och sina längder, från 17 till 25 fot.

Om också kontraktet ej talade om bjelkflötans, så hade man dock skäliga anspråk, att ågen få en blygsam betalning för sådana, då de ej följa med sågtimmer, med bibehållande af deras egenskap af bjelkar, eller också, att Bergbom Swanberg & Co. vill dem utgådda och benäget behålla dem för vår räkning - till nästa gång, då de af oss behöfva låna bjelkar.

Att dessa bjelkflöten snart skulle blifva återkommande behöf för Bergbom Swanberg & Co. och hvarmed vi emellanåt, fingo något stå till Ginsten, skola vi tillframt visa.

Angående leveransen för 1887 af Kaiti Ångsågfabrikens konkursmassas timmer, hvilket stod enligt hvad förut blifvit visadt, till kr. 2446.95, gjorde de derifrån rabatter som följor:

41
1/2 hela systolmannen Fröms och Haparanda Exportbolags utlägg af flötningkostnader med tillägg af mans kr. 1608.

2/2 ytterligare att den flötningstän, som de själva utlagt för flötning af samma timmer, enligt deras moträkning N° 24 b. kr. 1662.24, således summa rabatt kr. 3270.24

Denna tillägs återstoden blifva inlämnad kr. 172.71

Om till denna återstod af 172.71

läggas 10öre, motsvarande den förhöjning i medelpartiet som de i kontraktet angifva oss gjort gjorda, erhålles summan kr. 282.50

eller allt som alls kr. 455.01

Detta är således den siffra, hvarmed Bergbom Swanberg & Co. äro beredde att ersätta vårt i Kaiti Ångsågs Aktiebolags konkursauktion inköpte och till dem öfverlämnade parti sågtimmer af 2825 stycken

För den af oss gjorda Ginsten hade vi således att påtaga oss en förlust af kr. 2982.94

Emellertid måste Bergbom Swanberg & Co. som så ha försett denna rabatt så tillräcklig, att de vid beräkningen af 1888 års leverans, kunde vara desto liberalare.

På gjort gjordes de oss nemligen för levererade 2825 stycken sågtimmer som öfriga vårt inköpta enligt dess återopade konkursmassas räkning under N° 24, med kr. 2219.06 utan att, liksom vid förra tillfället, debitera för

den flöttings, som de deri nedlagt.

Men för att likväl ej komma ur vana, att
hvarje särskild transaktion med oss uppföras
oss så godtgjorde de oss i samma räkning
för det fulla beloppet af det utlägg, som vi gjo-
te Inspektör Haggman eller hans principat för
af oss övertagna och till dem övertäta, smär-
murfoster efter Tomic floddal, som vi förut
talat

Vår räkning i våra utlägg uppgingo nu-
ligen till kr. 2.251: 15/-, enligt räkning, bilagd un-
der N:o 25 e, men härå funno Bergbom Swanberg
vara med "fair play" öfverensstämmande, att
låta om utlägg för 8 stöckar i Langis hult
Bätskärsnäs med kr. 50: 15/- afvenom Haggman
skostnader för uppgörande om dessa timmer
med kr. 110: 50/-.

Bergbom Swanberg b: tyckes vara väl be-
de i att påföra andra minniskor omkostnader
i löniga baur, men när andra gjort några
lägg för dem, så kan visserligen ej komma i
att sådana utlägg ersätta.

Längre tro vi det ej behöfligt att upptaga
egen och andras tid med att skärskäda Berg-
bom Swanberg b: moträkningar, som endast innehåller
sådant, hvarä inlåt afvande är att fästa.

Man måste dock beklaga, att sådana räkning
skemat uppgöras af personer, som likväl vilja

skemat af aktningvärd ställning.

Aftalet med J. Sallström & Bergbom Swan-
berg b: vid årsstämman 1879, konfirmeradt på
följande nyär.

Som Bergbom Swanberg b: affärsställning numera-
var sådan, att man icke, utan garantier, kunde
hafva med dem några finansiella ombytten, då
de till sin förlagsman, såsom vi förut visat, öf-
verlätit allt, hvad de egde och hade, så ynkade
vi på för bestämmt aftal med deras förlagsman
om framtida skötsel af Bätskärsnäs.

I sådant syfte intunnade deras förlags-
vare, Herr Johan Sallström följande med
hans egen hand uppsatte promemoria (Be-
läga N:o 25 a) såsom förslag till uppgörande med
Bätskärsnäs, af innehåll:

1/ att Bergbom Swanberg b: skuld skulle amor-
teras på tio år med minst 1/10 del om året jäm-
te ränta och för uppfyllandet deraf ansvar,
Joh. Sallström,

2/ borde det förlag, som vi redan hade uti för Bäts-
kärsnäs "såsom driftkapital i deras (B. & S.)
andel" - kvarstå till Bergbom Swanberg b: skuld
vare betald, hvarä dock samma ränta skan-
beräknas och ärligen utbetalas till Bergbom Swan-
berg b: utom de är, så verket i öfverkligt fä-
lemmar förlust.

3/ Mot det att J. Sallström åtager sig ansvaret

der förklaringsen af Bergbom Swanberg & Skuld, och han, under den tid, som för amorteringen af nämnde skuld ätgär, nemligen högst 10 år, och denna vår andel i Båtskärsnäs sågverk.

4/ Utom amorteringen af Bergbom Swanberg & Skuld och ränta på det förslag, som Bergman Hummel & Söner inne, skall Sæuström redovisa och årligen utbetala den i verket blifvande vinsten.

5/ Till vilkoren hör också, att all rörelse, som drifves i Båtskärsnäs i alla sorters trävaror skall vinsten förlost tillhöra eller drabba verket gemensamt af fyrkant virke skall Sæuström erhålla en tredjedel af fjärdenssten.

Oderemot skall vinsten i varuomsättning tillfalla Bergbom Swanberg & Söner; då dessa deremot anvara och öfvertaga den förlust, som må utstå i utestående fordringar.

6/ Bergbom Swanberg & Söner förbindes också, att icke uppköpa några sorters trävaror efter Kaitil eller Björskörs afdelar, till dess deras skuld är tillfreds betald.

Afrentades bifogas under Bilaga N: 25 b ett med Bergboms egen handstil uppsatt förslag till uppgift om med oss, som upptager samma vilkor.

Till sist biläggs, under Bilaga N: 25 c ett af Bergbom Swanberg & Söner under den 18 December 1877, till oss tillägg till förut afgifvet, och oannämnt förslag till uppgift, hvilket tillägg för öfrigt väser

tigen icke innehåller något annat än hvad, som redan i Sæuströms promemoria är upptaget.

Dock hafva vi der, att taga fasta på en i förut visad uppfattning, som Bergbom Swanberg & Söner gifva tillkänna, då de understödja Sæuströms förslag, att honom borde tillfalla tredjedelen af vinsten i det aflythugne, virket.

Deri förekommer nemligen den frasen, att det vore Bergbom Swanberg & Söners önskan, att det Bergman Hummel & Söner, liksom Sæuström, någon gång erhöle ersättning för det bekymmer de haft i och för Båtskärsnäs förslag.

I det löjande tillägga de, en affär för just i längden kunna gå, som den baseras på, att alla, som dermed arbeta, hafva hvar sin rättmätiga ersättning.

Thuru Bergbom Swanberg & Söner sålunda framställa förslag i gyllra verket innebar, att Båtskärsnäs delegat skulle afstå till en tredje part för del af den betydliga vinsten i fjellhandeln. Hvaröfver vi dock, i parantes sagt, förut alorij, fäta någon redovisning. så syntes dock denna Bergbom Swanberg & Söners sinitida uppfattning, att en affär borde behandlas på det sätt, att alla de i inträffade händelserna kunna sin skäliga del af ombytet, icke åsinnindre för framtiden tillförläp.

J. Sæuström hade, ålorn under tiden, för

48
klarat, att Bergbom Swanberg & Co. balansera
skuld till oss af den godkändes, såsom värde-
tningar gifva vid handen eller öfverlemnade
att den af oss, med hvilket förevarande af-
en egde rum, att densamma belöpp fastställas

Att syntes sålunda andas frid och
ro.

Vi uppsatte därför i ungefärlig öfverens-
melse med de, till oss öfverlemnade, permen-
rior, hosföljande, äfven i afskrift bilagde,
N: 25 d, projekt Kontrakt.

Efter någon tid fingo vi kontraktet af
Svanström tillbaka utan underskrift, men
tacksmälsfullt önskan, att ett nytt kontrakt
uppsattes, som endast omfattade en kon-
tid af 1re år; detta af den anledning, att
Svanström, vid närmare begrundande, fun-
det för sig, utför mycket orsande, att ål-
sig hela Bergbom Swanberg & Co. skuld och att
desutom ingå ett aftal för så lång tid
som 2 år.

Da vi härutinnan icke funno någon
anledning, till söndring, uppsatte vi, på
utaf de förra öfverenskommelserna, med
några modifikationer ett nytt kontrakt, som
dast omfattade en tid af 2re år, hvilket
kontrakt äfven bilagges under N: 25 c.

Genom detta kontrakt var Svanström icke

49
bunden att ikläda sig annan betalningskyldig-
het för Bergbom Swanberg & Co. än att ansvara
för den vid årets slut bestämda amortering-
der af Kr. 15.000.

Detta kontrakt borde att fortfarande gälla,
der som det icke 4 månader före respektive
års slut, blifve af andra parten uppsagt.

Någon tid efter det Svanström haft detta
projekt kontrakt i sin hand, fingo vi också
detta åter, nu med den förklaring, att han vis-
serligen godkände villkoren, men att det hän-
des för honom ingiitterande att sätta sin namn-
teckning under strängt afslutat kontrakt.
Desutom vare ju, mente Svanström, sådant, att
emellan, fläckantligt öfverflödigt, då det af-
tade vare lika gärande om än icke genom-
namskrift under tecknadt.

Da Svanström således icke kunde godvilligt
förmås att underteckna den i skrift satta öf-
verenskommelsen, återstod ingen annan resor,
än att taga hans ord som fullgjort och bindan-
de för 1/2 mindre honom sjelf än för hans
klienter.

Bergbom Swanberg & Co. vare fullständigt i Svan-
ströms hand, han egde deras gärd och grund; de
kunde icke utan Svanströms medgivande, bryta
sina förbindelser och det ingångna aftalet, för
hans iakttagande Svanström stod i ansvar.

Detta var således vårt sednaste aftal med Berg-
bom Swanberg & Co och dess förlagsgifvare.

Omsidiga villkoren voro ännu genomgående
modifierade och bestämda.

Åtstår nu - utom hvad redan förut an-
gits, som faller inom detta nya skede - att
huru Bergbom Swanberg & Co fullgjorde sina
gäld, i hvad mån Jämsström honorerade de
garanti, som han sig iklädt samt slutligen
huru de åtaganden, som direkt berodde på
honom sjelf, blifvit fullgjorda.

1879 års realisering af Båtskärsnäs sågtry-
ckeri.

Vi hafva nu att uppsätta oss med omsäk-
heter, som antagligen bidragit, Bergbom Swanberg
& Co till andra tankar om sina skyldigheter, som
möjligen mildare omdömen om sina förra,
helt värderade, förlagsmän.

Under vintern 1879 såga vi oss tvungne, att för-
unda tillverkning när, som behövs i lager - af
våra öfriga tillverkningar, trots de låga pris, som
då erhöles.

Bergbom Swanberg & Co och några andra kunder af
ungefärligen samma natur hade, så vidsträckt
vår kassa och vår kredit i anspråk, att det be-
gär för oss var en omöjlighet, att behålla, våra
till följande år, osälda.

Årsräkningspriserna ställde sig nemligen, ut

1879 års vinter, så mycket under äfven de billigaste
tillverkningskostnaderna på en sådan nödvändighet
vara som trävaror, att det ingalunda var någon
risk underkastadt, att för, till följande år lag-
rade, varor erhålla en betydlig prisökillnad.

Erfarenheten visade också sedermera, att år 1880
erhölls ungefär 50 procent mer än, hvad 1879 betän-
gades, och har därefter, för hvarje år, hotit till en
viss ökning, i trävarupriserna ytterligare för-
jätt.

Genom Kontrakt den 7 Febr. 1879, Bilaga N: 9,
hade J. Jämsström såsom förut visat, förbundit sig
att besörja förlaget för Båtskärsnäs.

Om han några år förut utbräddt ur vår firmas
vid tvifvel tillfälle, vi i allmänhet afstagit
skulder och förbindelser, så var Jämsström försatt
i en fördelaktig ställning.

Han borde således kunnat fullgöra de förbin-
delser, som han sig iklädde.

Huru han dem fullgjorde, skola vi nu an-
gifva.

Åf Bergbom Swanberg & Co under N: 16 bilagde, re-
dovisning, samt af vår Tabell, under N: 17, inbjudes,
att 1879 års ombytet kunnade en lördag af kr
75.256:11/2

Om denna förskottsumma för visstligen till en del inte
fånga på ifrågasättande är, i så måtto, att Berg-
bom Swanberg & Co, tillintill, delaktigt uppfyllt sin

52.
Tarierna till högre än deras rätta värde.

Den hufvudsakliga förtusten har dock tillkommit derigenom, att Sällström icke frågade efter priset, som han betingade för våra trävaror, endast han fick in en del kontanter till egen bekvämlighet.

Såsom ingående inventarium från 1878 befinns vid Båtskärsnäs, enligt Bergtorn Lvanberg C. Båtskärsnäs 1750 standard sågade trävaror, i upptaget värde af kr. 160.871:75/100.

Om detta inventarium jemte, under sommaren 1878 erhållande, tillgänglig tillverkning af 1.061 standard försäde vederbörande under vintern på leverans till föga mer än den summa, hvarest inventariet emottogs, var upptaget, eller kr. 168.055:75/100 (dessutom inflöt så skildt belopp för årets städttimmerning).

Hela årets disponibla tillverkning af träder och plankor 1.061 standard kan således sägas blifvit, af Bergtorn Lvanberg C. eller deras förlagsman och garant förskänkt.

Om också inventariesvarorna voro upptagna till högt pris, så var det vederbörandes skyldighet att verka sig bemyndigande af oss att sälja dem under upptaget inköpspris.

Rekalcit hade det varit vederbörandes skyldighet tillfråga oss, innan hälften i en sågtillverkning, hvarest producerande de icke effektivt utlaggt till öre förskänktes.

Om Sällström hade det så illa stått för sig, att han icke kunde så, som han sig åtagit, uthälsa med att förlägga Båtskärsnäs i sin besittning, så behöfde han härvidlag knappast tänka på mer än Bergtorn Lvanberg C. halfpart.

Det förefanns nemligen öfvermånga omständigheter, som gemensamt bidrogo till att Sällström icke behöfde göra något väsentligt kontant utlägg för vår hälft, dessemellan som hälften af Bergtorn Lvanberg C. vid 1878 års slut förfallna skuld icke till oss utbetalades.

Vi vilja här göra en exposé, visande de medel, som på ett eller annat sätt, kommit till Sällström förlagande, men af oss utlagits.

1/ Balansen från 1878 eller vårt inrestående förlag, utgörande vårt utlägg för vår andel i verkets skogs skiften, sågtimmer, inventaris och för sig tillverkning, i Bergtorn Lvanberg C. bekräftar upptagna till
kr. 116.666:75/100

2/ Vår vid 1878 års slut förlagade men obetalda rest i amorteringen af Bergtorn Lvanberg C. skuld med cirka
kr. 70.000:

3/ Vår hälft 1878, utan betalning aflemnade för en nämnde timmerpart om 11.765 stöcker till värde af
kr. 12.712:14/100

4/ Vår under sommaren 1879 utan betalning i Kåre flodvat aflemnade timmerpartier om 1.877 stöcker, bestående
kr. 12.000:00.

5/ Kort, af Kalle Ångörs Aktiebolags Konkursmassa,
köpte och utan betalning, aflennade timmerpar-
ar 2827 stöckar, kostande cirka kr. 4442.75/-
6/ Kort utan betalning för Båtskärsnäs, gjorda ut
till Inspektör Haggman af kr. 2251.15/-
7/ Våra, in natura, utan betalning på lån, till
lastningarnas kompletterande aflennade Björ-
skattens, enligt räkning. kr. 3615.40/-

Desse utgiftsposter gifva, sammanlagda,
den betydliga summan af kr. 168687.74/-

Då nu oss, på sista dagen af år 1879, gjordes
en inbetalning af kr. 24017.60/-

var detta icke annat än penningar, som in-
trädde genom realisation af de trävaror, som vi
kredit ställt till vederbörandes förfogande, och
representerade icke något, från främmande
håll, för 1879 års förlag upplänsott, belopp

Förståendet att vederbörande för förlägga
af vår häft behäft göra uppläningar af
trängande natur, att det var en omöjlighet,
behålla vår halwa sågtillverkning i lager,
således ingen i verkliga förhållanden sötad

af den förut, under N: 18 bilagde, samman-
ningen öfver, bland annat, försäljningspriserna
Båtskärsnäs tillverkning under en följd af år,
huntas, att denna tillverkning, år 1879 aflyttra de
ett medelpris af något öfver kr. 57 per stand-
år 1880 beläggas något öfver kr. 87, det

och tillverkningen för 1879, lika som det följande
året, stod till något öfver 78 kr. per standard.

Den, för år 1880 erhållna, prishöjningen blef
således i verkligheten kr. 50 per standard och var
denna prishöjning oss icke öfverdrifven, ty
priserna hade alla de föregående åren hämt
sig lägst i några och kr. 80, men väl betydligt
högre och efter 1880 hafva priserna alltså fort-
farande, såsom nyss anmärkts hitintills be-
behållit sin stigande tendens.

af det föregående är fullständigt utrikt,
att, ehuru under olika tillfäll, vi, anno 1877, dock,
i själva verket, till betydlig del, fäste släppa
till penningarne för drifvandet af Båtskärsnäs
affär, Lasten Länström var skyldig ossam förlä-
ga.

Detta utgör dock icke något hinder för ve-
derbörande att låta oss få deltaga tillhäftan
1/ i en direkt förlust på kr. 95156.21/-
2/ i en, genom försäljning under tillverkningens kostna-
derna och varans ranta värde, tillskafad ytterlig-
re förlust af kr. 50 per standard, hvilket, för år 1879
placerade, 2811 standard gifves ett deficit af kr. 84730.
således summa förlust kr. 179886.21/-

af vår häft af det sålda eller 2405 1/2 standard,
lägt 881 standard enligt böckerna, i verkligheten
ämnade till 10 standard, försälgade i Båtskärs-
näs lastplat, hvar tillverkningens kostnad var af

86
oss betald och hvarä endast justerings och las-
ningskostnader behöfde utgifvas.

Sjelfve hade vi bestrikt de mesta af de vidare
läggern.

Hvarken eld eller flod eller konkurrens hade
lagt vår egendom.

Lika givet skola vi påtaga oss en alldeles
onödigtvis tillkommen förlust, som kan uppgå
till kr. 87.677.10/.

Dessa fakta behöfva icke vidare kommentar.
Vi inskränka oss till att säga att kr. 87.677.10/.
väl högt betaltning för att, af Bergbom Swanberg
få i gengäld ett par välklingande fraser
våra bekymmer för Wätskärsnäs m.m., hvilka
sedemera visade sig endast innehålla or-
utan mening. Ej heller kunna vi finna, af
passerade, någon anledning för Bergbom Swan-
berg C^o att just oss förorda, liksom för veder-
rande sjelf att oss framställa fordran på
hädanefter utnjuta, ej endast provision i ut-
rande försäljningar, utan äfven tredje delen
af på Bjelk och sparrhandeln i Wätskärsnäs
uppskattade vinst.

Jö! anledning förefanns visserligen!

Förlagsgifvaren hade så förtjusat sig med
sina klienter, att dessa voro rent af tvungna
att bereda honom någon extra profit i
betydande medel, för hans anskaffande

87
sjelf räkat i trängmål.

Och hvem skulle hjälpa till att betala denna
extra profit?

Efter Bergbom Swanberg C^o gamla fraser, na-
turligen ingen annan än vi, som dessutom för-
det visade detslagandet i våra bekymmer, borde
se glada ut.

Öfverdan vore ju dessutom lätt att bära.
Af Wätskärsnäs Bjelkar hade vi ditintills al-
drig fått se annat än på sin höjd på papper-
ret - de gvarstående stubbarne.

Och hvem var det, som skulle betala offret
för förlagsgifvarens räddning ur den, med oss,
att ej säga genom oss, runna fördelaktiga
ställningen, nu underminerad, med blottade
brostvärn. Naturligen vi.

Tältropet gäddade: rädda sig den som kan!
Vårt gods var till hands - i löfgrafen med det!

Och på den byggnad ut i det fria för att in-
taga ny position - vi hoppas för egarens heder
- icke emot oss!

Lån och hjälp.

Vår fört är i tyngt bragt har jimmer-
ligt vårt intresse, denna gång med hänsyn
på kampanjen 1877, blif af vederbörande hand-
haft.

I näst följande kapitel är åter visadt,
hur vi lika givet vore färdiga att ingå förtid-

ning, beredde till glömska af det passerade
hopp att för framtiden få lifva i frid
att rättvisa och beredhet en gång skulle
göra sig gällande.

I denna anda tjödr vi också till, för
det, att stå vederbörande till tjänst.

Våren 1880 förklarade man sig vara
största bryderi för närmast förestående
skeppningar, derom en försträckning
cirka 3.000 sågblock i och för värsägnings
icke erhöles.

Beredvilligt lemnades dessa ur egen
som, till egna, löra inköpspriser, enligt
högående räkning, Bilaga N° 29 d.

Anhållan om lån, än af tjelkar, än af
kor, än af battens, återkomma nu till emellan
bevilljades så vidt möjligt.

I närvarande stund hafva vi ännu i
böcker antecknade, såsom balancerande, icke
stälott långods, till värde af tio eller femton
tusent kronor.

Men hvad vanns med allt detta?
Om dessa lån skulle återgäldas, så beträ-
der långifvaren naturligtvis som den vär-
fjende. Allt åter i den gamla stilen.

Enligt hoföljande allegat N° 26 a hade vi år
1879 till vederbörande (hvaremed vi nu och i
följande förstå Bergs och Svandag b^o och derom)

utlånat 100 stycken tjelkar, mätande 2.536 kub. fot,
samt, under år 1880, dels 125, mätande 4.729 kub. fot,
dels 25 stycken, mätande 897 kub. fot, (se N° 26 b)
de sistnämnde tjelkarna synnerligen dyrbara, af
sällan här i orten förekommande storlek, innehäl-
lande 75 kub. fot i averi.

Hela antalet utgjorde således 250 stycken mätan-
de 8.162 kub. fot och hölla dessa i medeltal öfver
hufvud 27 kub. fot, dock barde en bror fast, med
enahanda beskaffad vara, återgäldas.

Allt borde vara, sednast våren 1881, återbetaladt.
För leverans på denna tid bortskutade vi också
partiet, men istället för att nu återlemna såda-
na storbjelkar, som de lånat, aflemnade vederbör-
ande 3/5 stycken småbjelkar, mätande 4899 kub.
fot eller i kubikinhåll endast omkring 15 fot
samt 10 stycken sekunda tjelkar, mätande 158
kub. fot, således, utan att tala om beskaffenhe-
ten af virket, till quantiteten icke stort mer än
hälften af hvad som borde betalas, se bilaga N° 26 c.

Nu är förhållandet det, att tjelkar i Norr-
botten, enligt kuty, säljas endast till minst
18 kub. fot i averi.

Fyrkantvirke af mindre averi, der som det
icke består af synnerligen små dimensioner,
säljes under benämningen kortbjelkar, småbjelkar
eller någon annan denomination, som angifves,
att de icke tillhöra den vanliga kategorien af

66
bjelkar och betinga dessa i allmänhet blott $\frac{1}{2}$ eller $\frac{3}{4}$ dels pris.

Wid något föregående tillfälle är påpekadt huruom våra, till Bergbom Swanberg & allmänna verkliga bjelkar af dem degraderats till "stagna stockar" för att spreja oss på priset.

Här få vi nu igen af Bergbom Swanberg istället för länke verkliga bjelkar, sådant, enarare kunde kallas "stagna stockar", alligen i samma föga löfvärda afsigt.

Smellertid stod skeppningen för dörren. Skipsfåt "Gefina" läper in. Dess last borde bestå af bjelkar af högt averi.

Wederbörandes län var afsatt att fylla last. Andra bjelkar funnos ej. Men hvad vi af Bergbom Swanberg & fått, var oanvändbart.

Fartyget måste dock på sina dagar få en last. Hvad var att göra? Vi måste fylla den med till hands warande sekunda bjelkar.

Följden blef, att vi, förutom de största och hagligheter, fingo till köparen utbetala skatständ af £ 120.- eller kr. 2160.- Än vidare!

Då skipsfåt "George Linch" ankommit, till det sekunda bjelkar bortbetalats, saknades naturligen de stora, sekunda bjelkar, som användas till Gefinas komplettering.

Än måste det tagas till, dels vrakbjelkar, dels de småbjelkar, vi, af wederbörande erhållit.

67
Köparen erhöi således istället för sekunda storbjelkar, dels ännu sämre sökade vrakbjelkar, dels (om än för öfrigt af god beskaffenhet) småbjelkar.

Ingendera spassade för köparens ändamål. Hvaraf nya obehag. Den nu skildrade länkeaffären är i sanning beaktansvärd.

Det sätte, hvar på Bergbom Swanberg & behandlade den, är ett slående exempel på den grad af negligens, hvarmed de alltid sköte om sina saker, samt huru fruktansvärda följderna af sådant handlingsfärd kunna blifva.

Oppförliga försammler af stagna förbindelser, öfverträdande af skeppningsorder, trasslar, rabatter och förluster alla till skada, som med dem komma i beröring och till verkligt gagn ingalunda för dem själva.

Ty hvad betydde det om någon otillförlig fördel kunde vinnas på den ene eller andras bekostnad mot det, att deras skeppningar och de själva vunnit förtroende och tröst på den utländska marknaden och i eget land.

Häri ligger till en god del, jemt vad vi förut visat, lösningen till den gåtan, huru Båtskärsnäs affär, under Bergbom Swanberg & anspicier, sedan en så lång följd af år, icke kunnat hemna den skälige behållning, som den med annan skötsel, alltid gifvit.

Så var det, att wederbörande skulle mätta

62.
oss våra förluster, tillkomna genom deras försam-
se, att återställa oss de ofvan omtalte lånade
bjelkarne, har, åtminstone det muntliga, svar
blifvit som vanligt i den gamla stilen:

Vi kunna icke ikläda oss någon betalnings-
skyldighet för att andra skeppat vrakbjelkar istå
för dugliga varor.

Men äfven tjänster af annan art hafva vi för-
bivisa. Emellanåt stodo hela laster fria spel.

Vederbörande funno sig själva ej kunna ge-
hand med sina uppgifter.

Vi och våra agenter i utlandet hade må-
ntröda trassliga härfor, räddade från förluster
men nu som för med otack till lön.

Så snart man sluffat ur klämman, var
glömt, och de gamla anspråken stodo kvar.

Det anförda kan vara nog för att visa
både att vi, i vår sida, uppriktligt velat möta
vederbörande med god vilja, men att de för
det, betraktade den träffade öfverenskommissio-
nens underteckning, som ett skämt och en
fordran till oss att nästa gång se oss bättre.

Reklamation i för högt bjelkepris till
Northumberland för år 1879.

Som Bergbom Swanberg & Co tillkommit oss
af skeppat Northumberland last, vara i träng
de behof af ett parti om 175 stycken stora bjel-
ke, så att vi till den denna quantitet, hållande

63.
kubikfots avri per stycke, och belastade dem för
det levererade efter pris af 24 skilling per last.

Det är här, som Bergbom Swanberg & Co uppgöt
sina reklamation med Kr. 547.30/-.

Öfverant annarsädes är det, såsom vid ett
föregående tillfälle redan angifvits, säljaren, som
bestämmer priset för sin vara och icke köparen.

Bergbom Swanberg & Co voro härvidlag köparen och
af att frad, som passerat mellan Bergbom Swan-
berg & Co och oss är lätt insett, att de icke fäto nå-
got speciellt uppdrag af oss att bestämma
priserna i våra varor, om ännu de alltid vilja
tillmätta sig en högre vishet.

Det torde således vara en obestridlig sak, att
vår räkning i våra varor måste härvidlag
afgörande vitsord.

För att emellertid visa, att vi icke ville be-
tygna oss af Bergbom Swanberg & Co nödsända
belägenhet till att taga något orimligt pris
för dessa 175 stycken bjelkar, så bifogas under
N:o 28 extrakter ur vår fakturabok, hvarest in-
semdas, att vi för bjelkar af ihägarvarande
beskaffenhet betingat ett pris, som gaf frakten
afräknad 26 skilling per last.

Om äfven agenternas kommission och
omkostnader afräknas, så var dock detta pris
i alla fall något högre än det, som Bergbom
Swanberg & Co hade att oss betala.

64
Af det sålunda skeddade, och då på 1875 af
hjelkar påyrkas en så stor rabatt som kr. 50
eller kr. 7 per stök, måste sådant härflyta
från, att den nya förlagsgifvarern, som ef-
ter öfvertagit försäljningen af Kåtskämsna-
ror, ej varit så alldeles lycklig vid realiser-
ingen af åtminstone denna last.

De fordror försäljarna synes snarare ha
i sina operationer större chance.

Hvad åter Bergbom Swanberg t. beträffar
så är den ifrå, hvarmed de hålla i med
gamla taktiken anmärkningsvärd.

Skiffet Northumberland lög i deras
utan att vederbörande hade tillgång att
ra den lastfyllnad, som vederborde.

Öfverträdande i deras sida af skiffens
orderna hade lätteligen kostat dem kr. 1000
mer, af oss blifvo de räddade ur klämman.

Vi hade sålunda gjort dem en tjänst,
utöfver den betalning vi fått af vårt fulla
faktura pris, var värd en god del penga-
r.

Men hvad tänka Bergbom Swanberg
saken, ögonblicket efter de sluffit ut så

Ja, för oss voro förmänen att hafva fått
till tjänst så stor, att vi borde erätta
börandes stur eller oskicklighet vid affä-
rerna afslutande med kr. 54 kr 30 f.

Fältskröms Försäljningsräkningar.

65
I stället för ärligen afgifvande redovisningar ef-
ver realiseringen af Kåtskämsnas skiffningar, genom
försäljningsräkningar, hafva vi nu först fått emot
taga sådan redovisning för åren 1877, 1878, 1879 och
1880, för alla på en gång. (Bilag. N: 20)

Vi veta icke hvad skäl, som afhållt vederböran-
de från att till oss aflenna dessa räkningar, medan
allt var i färskt minne.

Men fordras det ett betydande arbete att ge-
nongä och bedömma allt.

Vi måste därför här inskränka oss till att,
dels säga några ord om försäljningsräkninga-
ne för år 1879, då sagde års affärer, sedan i
ett föregående kapitel blifvit berörda, dels att
göra några generella anmärkningar ifrå det
hela.

Aflän, att göra sig af med våra varor till
hvarje pris, är hvad, som kan läsas mellan ra-
derna af 1879 års räkningar.

Öfverliga kost och fraktförsäljningar och till
och med konsignationer intaga ett brantämde
rum. Att aflyra dessa varor till de jämn-
ligaste priserna särskildt nu hafva varit en vitel-
fråga.

Försäljaren måste om för ändamålet. hvilket
brantem för oss sedan en ögt rum - gissa oss
till utslaget, hvilken kostnad vi hade att till

66
Häften betala!

Året 1879 började med ett uppgjifvet inventar af 1750 standard, men vid 1879 års slut fanns i inventarium gvar till nästa år mer än 420 standard.

Ätt, sedan Kättekärnsnäs sig antades, utgjf sådan behållning - se tabell N: 18 - med ett undantag - mer än så, men nu måste, men möjligt träffas af den allmänna förordelsen!

Men icke nog med att de varor såldes, som funnos, utan sådana såldes också, som icke funnos. Dessa måste lånas eller expreis anslas. Af batlens såldes för mycket, vi måste lastfyllnad.

Af bjelkar såldes för mycket - vi måste låna 100 bjelkar, dels säga åt redovisande 178 stycken samma vara.

Af 1/2 tons planker såldes hvad, som ej fanns i fakturan öfver skeppet "Lankers" last skrifvet "rabatt för fristående 1/2 tons 120 francs i fakturan öfver skeppet "Lottas" last, förskottet åter "rabatt för fristående 1/2 tons francs."

Af de tusentals kronor, som ytterligare rabatter utgifvits, har troligen en god del berott på, att de varor, som sålts, icke funnits och resten såsom så och icke skeppningskostig, bort, äfven under den bästa konjunktur betraktas, såsom om den icke funnits.

67
Falla dessa frikop för begångna misstag, skola vi naturligen deltaga, rabatter, agentprovisioner m. m. synas uppgå, för år 1879, till cirka 20,000, hvaraf cirka 1/3 del faller på försäljarens egen provision, utländska resa och telegramer.

Hvad nu försäljningsomkostnaderna i allmänhet beträffa, så äro de hopfärda, efter hvad vi förstå, i entlighet med de skedd utlägg.

Detta kunde begämligen göras, der affärsomfånget gånge realiseringen af endast en enda sågtillverkning.

Men vid genomgåendet af dessa kostnader, förefaller det oss likväl att (derest funnits dig utredning vare förebragt, huru mycket till agenterne i sin helhet utbetalts och ej såsom nu emellanåt rabatter och agenternas kostnader förekomma till ett hopslag, äfvensom extra provisioner till consignatärens m. m. ej blifvit specificerade) dessa omkostnader icke äro öfverdrifvet billiga.

Ingående kunna de tjena till det, hvar till de delvis varit afsedda, nemligen att utgöra en dräpande argumentation mot våra procentvis beräknade försäljningsomkostnader.

Desutom har den nya förläggaren påfört, att huru detta visserligen efter öfverenskommit 2 procent högre ränta än under förra regimen. Om äfven - med undantag för år 1879 - det,

som i redovisningarna står, kunde ursäktas som tillkommit utan dålig afsigt, så är de sista af allt, och beklagligen icke ursäktligt hvad der icke står.

En utelämnande af redovisning har skedd af sigtligt.

I försäljningsräkningarna förekomma liksom ej ett ord af redogörelse öfver Båtskärns aflyskningar.

Dessa voro dock betydande, de sista åren 1881, synnerligen vinstgivande.

Entigt hvad vi förnekar, lära Bergbom & Franberg t. med sin förtägloman gjort upp de sakur helt enkelt på det sätt, att han behåller 1/4 del af fortjensten uppgående för hvardera af åren 1880 och 1881 till cirka 6.000 kronor mot att de fått resten.

Mer ett plus af extra provision för att, som annan man, få besörjde försäljningar hvilka vi själva, tack vare mångårig erfarenhet, bättre tillfälle att besöka utländska marknader, samt hela anordningen vid en större och äldre affär med framstående, insigtsfulla och inflytelserika agenter, alltid kunnat göra mindre sagitt, åtminstone icke sämre.

Tvåfaldigt säkert är det, att dessa förslagen för den, som dem gjorde, var en förtägloman som Båtskärns delegat hade att betala.

Neq vare här tillfälle till afledare för Bergbom & Franberg t. energi i reklamationsväg.

Men härvidlag råder tystnad, ställningen är en annan.

Förtäglomanen har, undertecknade, skuldsatt sig i sin hand som kunna utkrävas när som helst. Men vi? Vi hafva nästan ingenting.

Förtäglomanen har själv, enligt P. A. Franberg, erkännande, förbudet hans firma att lämna oss några skuldförbindelser.

Skulden till oss, den kan ju underkännas från början till slut, med stutligviden åtminstone icke i värdighet förhållas.

Vi hafva af vederbörande hört, försättligt, som hållas såsom, till vår nackdel, berörande mycket, huru som vi, efter det Bergbom & Franberg t. gjort icke anmärkning mot fördelningen af värdepappersnågen 1874, iwarigenom, enligt deras äsigt för den anfiast af de till lägre pris, äret löst ingångna förbindelserne fått från Båtskärns t. gifvit ettir och lätit en större, samt summa komma Båtskärns t. till goda, motvarande skillemåden mellan det lägre och det högt erhållna priset.

I hvarje förhållande, huru olika vederbörandes uppfattning mot vår!

En vederbörande gedsättligt, utan brachen kompromiss eller rättigång ingånge på en ras och moderat uppgöring, visserligen skulle vi

ej tadtla dem, utan villigt gifva vårt fulla m-
nande, för deras beträdande af en bättre väg,
den, hvarfva de nu, i hallotarrigt självbedrägeri,

Bergbom Swanberg & reklamationer entlig
räkning under N° 40 a i kr. 8.488.27.

Dessa reklamationer beröra visserligen
första skedet af våra ombyten med Bergbom
Swanberg & Co, eller äro en efterdyning deraf,
som vi, vid dessa reklamationers förtärande,
in på förskällandet, som röra den närvarande
gen, så kan ordningsföljden därför lika så
passa nu, som förut i denna afhandling.

Dessa reklamationer hafva fyra mom-
ent.

1/ Finnska eller Swansteens hygget.

Ett föregående kapitel hafva vi visat
hållandet med detta hygge, huruom Swanste-
entressentier besöjde såväl utörifningen som
ningen af det virke, som erhöles på grund af
finnska staten uppgjortt afverkningsskontrakt
samt huruom vår andel deri ställes till
som Swanberg & Co disposition, med undantag af
par partier bjelkar, älvvredes huruom vi, efter
det förlapstiden gått till ända, öfvertogo det virke
som borde finnas kvar i vattendragen och i
vår hamn.

Men på det att arten af dessa reklamationer
som ej gäller på mindre belopp än kr. 6.758.67 med

re kunna bestämmas, bifogas under N° 40 b-c-d tre
ne promemorior från Revisor C. J. Ljungberg för
att visa, huru Bergbom Swanberg & Co göra in en, än
en annan ny beräkning öfver bygget för att för
vår bekostnad göra affär.

Utan att följa dem i dessa olika kalkyler,
hvilket skulle aut för vidlyftigt, tidsödande och
utan gagn, måste vi dock gå in i några detal-
jer, fastän vi på samma gång ej kunna undvika,
att till en del upprepva, hvad redan anförts.

Dessa Bergbom Swanberg & Co försöktkalkyler
röra sig fortfarande vid utörifningarna för år
1874 och 1875.

Men härin äro vi genom Bergbom Swan-
berg & Co givna af den 20 maj 1876 öfver våra
samtliga dittills passerade ombyten fullständigt
på det klara (se N° 4 c).

Anmärkningarna för 1876 synes inskränka sig
till en reklamation för ränta, vi veta ej hvilken,
med kr. 120.45 och denna är, om ej gripen ur
lyften, hur som helst ej af någon vidare bety-
delse.

Öfver hela bygget erhöles vi på vår del, år
1874, endast 940 stycken bjelkar, kostande kronor
7.040.60 således efter medelfris af cirka 7 1/2 kr.
samt för år 1875, 885 stycken bjelkar som gäade
kr. 1975.27 eller något öfver 5 kr per stycke.

Denna fördelning, såväl hvad rör den af

erhållne quantiteten virke, som sk därför be-
måde kostnader, ingick i de kontikuranten, h
ver Bergbom Swanberg & Co hunnat sitt godkännande
och måste således dermed vara afgjord.

Swanbergs intrassenters räkning öfver Kon-
terna för bygge och flottning, år 1876 h
ven, såsom förut visats, godkännt (se N:o 10).

Bergbom Swanberg & Co sednare Kalkyler
ifrån helt nya förutsättningar om våra för-
telser och de skedde aftalen; äro endast en
fantasi-teck, med hvilken vi ej kunna
skaffa.

Det enda, som kunde vara underkast
twist, vore, huruvida det timmerparti, som
ono twengne att öfvertaga efter 1876 års
der det befunns i vattendragen, kommit om
del, till för billigt pris eller ej.

Men sådant påstående hafva Berg
Swanberg & Co visserligen icke gjort.

Vi öfvertogo hela det stycketal timmer,
brorde finnas kvar i vattendragen, lastän
icke kunde uppräknas, och det till den siff-
man kom genom att, från det hela afverka
timmerpartiet, afdraga, hvad Bergbom Swan
berg & Co erkände sig hafva mottagit.

Priserna i detta virke blefvo för 1875
i Salinis 1/2 kr. per stycke och i vattendragen
liggande beräknade 1/4 kr. per stycke.

Som dessa priser till fullo betäckte kostnader,
na öfver hufvud, kunde icke hver Bergbom
Swanberg & Co deraf få någon anledning till an-
märkning.

Om då den enda punkt, hvarom twist kunde upp-
stå, icke af Bergbom Swanberg & Co bestrides, så
kunna vi icke finna annat än att våra ombyten,
för 1876 äro finsta bygge stä på sådan fot, att
Bergbom Swanberg & Co lika lita, som de föregän-
de ären, derom kunna ripara upp twist.

Om förhållandet i sjelfva verket varit så-
dant, att de af oss öfvertagna bjelkar och såg-
timmer skulle hafva erhållits till för låga pris, så
så brå vi väl, för så vidt realiseringen fick
ega rum under någorunda gynnsamma för-
hållanden - på affären hafte någon fördel, icke
kommit i ansejande af någon vinst.

Men den nakna verkligheten är deremot den,
att vi ej allena icke hade någon vinst på
de öfvertagna bjelk- och timmerpartierna utan
tvärtom derä gjorde och måste göra en hög
betyotlig förlust.

Förslagskontraktets § 1 bestämde, att vi hade att
ärligen anskaffa 10,000 sågtimmer, mot de priser,
vi sjelfva betala, med tillagd ränta och kostnader.

Märk ärligen anskaffa, hvilket torde betyda
bereda tillgång till, och ej att ärligen i vinst ställa
hver.

Till följande här af, ställde vi som bekant
till Bergbom Swanberg & följande:

1^a de viktigaste medel till billiga köp af skogs-
tim och befästades, genom skrifven afhandling
den 12 Nov. 1876, Bilaga N:o 8. afslutet att hvad för
inköpare skogsstycken af timmer erhöles, skulle
gå till i afräkning i det parti om 20.000 stycken
som vi hade att anskaffa.

2^a gjorde vi det förvarande kontraktet med
finnska staten, som af Bergbom Swanberg & v.
affärens afslutande och dess öfvertagande af
skärsnäs delegat, ansågs godt och ändamåls-
enligt.

Dessa tre sätt att förse Båtskärsnäs med
nödig timmerförsörjning, voro således öfverenskomna.

Det ena eller andra sättet må nu så
snara hafva visat sig mer eller mindre för-
tligt, så var det en blick af intresserade par-
ter rättighet och öfver att dela lyft och last.

Glänsa hafva nu Bergbom Swanberg & v.
att sig mot oss i detta stycke.

Ja! i skogsstyckens affärens hafva de,
någon afseende på de stora bränder för sig
hushållat sig inbördes fördelar och i finska
hyggas affären vägra de att betala till oss
af de utlägg, som vi därför gjort och göra
fort.

Och detta fastän de själva last veta.

vi, derut öfver, haft högt betydande, sedermera till
komme, extra kostnader, hvori de egentligen varit
öfvermåttliga deltaga, men hvare vi af kraft dem,
läsa räkning öfver finska hyggat, redan kunnat
med dem uppgöras, utan något förlust till oss
frå oss. Är detta rätt och billigt?

3^a Bogsöring af "Ternen", "Monitor" och "Fritthof".

Till och med 1876 års slut var det vi, som hade
försäljningarna, befraktningarna och anordningarna
i och för skeppningarna i vår hand och således
vi som egde att i dessa stycken råda.

I följande af rätt mandat, bogsörades "Ternen"
och "Monitor" att lasta till Båtskärsnäs, och de if-
ven erhöles sin last, och de "Fritthof" i Båtskärsnäs
ej kunde få sin, bogsörades fartyget drifviken.

Utgifterna måste således drabba Båtskärsnäs
och ej oss inbördes.

Glänsa denna reklamations är således öfver-
och tjemas endast siar om att öfverlägga till oss
Bergbom Swanberg & v. omäskande och beror att bränder
in till den andra vägen.

4^a Statistiska förhållanden för "Ternen" år 1876, måste de
nu samman synpunkt, som de äro afhandlade in-
denna.

Det var vi, som upprättade kontraktet om
öfverlämnandet med Båtskärsnäs och våra mått
måste vara och stodo vi i förväntning om
för lasternas ledning uppehållande.

Det var således vi, som måste ega den öfver-
rästen om och när rabatter borde beviljas för
aktlig skeppning.

Öfver 1874-1876 års Bogseringskostnader och några
om Angaren Nils Skure m. m.

Vi gå nu att bemöta Bergbom Swanberg
klamation för förment, för högt påförde, Bo-
geringskostnader för 1876.

Den förordade summan kr 870 eller - sedn-
beviljad rabatt kr 170 afgått - kr 700 tillhör den
sista af de upptäckter i sina tillgångar, som
Bergbom Swanberg b^o gjorde, då deras böcker för
ofvannämnde är skulle afslutas.

En stöd för sin fordran hafva de till
indennat under N° 50 g bilagd promemoria
våra bogseringar för 1874-1876 samt öfver den
för de närmast följande åren, hvorigenom
kommit till det resultat, att våra bogsering-
öfver hufvud per år skulle kostat kr 200, men
då deras ej förmenas kommit på fullt 140
per säsong.

Ännu det visserligen är vi eller vårt
bolags styrelse och icke Bergbom Swanberg
som ega att bestämma taxa för våra
så vilja vi dock bemöta deras öfver-
gå det att icke sken af billighet i våra
ringar hos den med förhållanden och
må gvar stå.

Den bogsering, hvarom här fråga gäller, är
transport af mer eller mindre olympliga timmer,
och bjelkeflottar, delvis för öfren sjö, der risk
före funns, att hela posten kunde utan risk-
ning, drifva till haf.

Största möjliga garanti för risk var så-
ledes härvidlag en hufvudsak.

För ändamålet använde vi således dyrbara,
väl underhållna båtar.

Widare egde våra bogseringar rum under
åren före 1877, då alla omkostnader ont, som de
kännt högt uppfördes.

Att priset härigenom skulle stiga sig högre
än under hvarnare tids förhållanden är lätt insett.

Men vi skola nu undersöka, huru Bergbom
Swanberg b^o dermed handlagt bogseringsärendet,
samt huruvida deras bogseringar verkstatts
för det billiga pris, som de billigare omkost-
naderna medgifva.

Till för ändamålet inköpte de tillsammans
med sin förlagsgifvare för en ringa summa
Angaren Dristig.

Denne bät var af så stort förkastelighet,
att vi funno oss föranlåtne, att i den under
bilaga N° 2 förkommande protokoll, åren
reservera oss framtiden från deltagande i för-
tän vid sådana begagnande för påskän-
sättning.

Denma båt, som sedermera fick namnet "Nils Sture" måste och tillt emellanåt delvis ombyggas eller betydligt repareras.

Öfver arbeten verkställdes alltid vid Båtskärsnäs.

Vissa materialier i och för dessa reparationer tillhörde Båtskärsnäs delegare.

Om dessa materialier blifvit upptagna sitt fulla pris eller icke, hafva vi oss ej bekant.

Men det veta vi, att Bergbom Ivanberg och för iståndöfstande af Ångbåten, inköpt år 1877 en jernvarf samt att året efter, en större reparation af Ångaren var verkställd denna jernvarf påfördes Båtskärsnäs delegat med kr. 805.20. N:o 16 V d 45.

Vid våra härvarande Ångsäger hafva vi först på sistå tiden lagt oss till jernvarf, så att sådan vid Båtskärsnäs, för verkställda visserligen kunnat undvikas.

Ivarsen får ännu, vid "Nils Stures" åttio nio årtiga reparationer, göra sin fjärd för detta vederbörligaste erskilda behof, att vi finna någon ersättning, därför hafva vi med verket till god.

Än vidare är den anmärkning att göra, att en anmärkning af åldra seriösaste art, Bergbom Ivanberg t. såsom trängsligång, Ångaren "Nils Sture", götgöra verket för 20.

Samman för är med kr. 750.

"Nils Stures" storlek och konstruktion är sådan, att den åtminstone användes snarare mer än mindre än hvad våra båtar konsumera.

Vi hålla därför för, att, om Bergbom Ivanberg t. hade götgjort Båtskärsnäs delegat för 1.000 samman om året, istället för 150, de skulle hafva kommit verkligheten ofantligt mycket närmare.

Hvad nu värskilat bogseringen för 1877 beträffar så befinner vid räkningarnas genomgående, att Bergbom Ivanberg t. påföra emellanåt rätt dugliga extra bogseringar såsom t. ex. "Nybergs Frisägnings Kontor" för timmerbogsering antagligen af 4.766 stockar, möjligen 5.875, kr. 1500, hvilket ger ett pris per stock, i antagliga fallet, af nära 2 1/2 per stock.

Vid 1878 års bogseringar är åter att ihopkomma det bogserade timmer antalet, enligt Bergbom Ivanberg t. egen uppgift, utgjorde 81.200 stycken, då den quantitet, som vi för den förut bogserat, blott ett enda år, steg så högt som till 98.484 stycken.

En så stor quantitet, som 81.200 stock, kan man visserligen åtaga sig bogsera till förhållningsvis billigare pris per stycke, än ett annat, som utgör blott hälften eller tredjedelen deraf.

Genom det anförda är således idaglagt:

1/ att vi verkställt bogseringarna med dygbara ångbåtar under dyr tid.

2/ att Bergbom Swanberg & bogserat med ångbåt i trifvelaktigt skick och under tid till samt ibland två à tre gånger större mer antal än vi.

3/ att vi, i mera eller mindre mån, fått tributera till de ärliga reparationerne på varandes enskildta Ångbåt.

4/ att vi håpa fått vara med att påkostat största delen utaf det bränsle, vederböran sköft för sin enskildta Ångbåt.

Såsom illustration till denna bogserings historia passas temligen väl i stycket, de Revisors slutanmärkning i revisionsberättelse för 1878, der han med tyds och tykta, går och söker efter något, som ej endast till namn utan äfven till gagn kan kallas för "Hederskonto", dels den, på anmälan utaf befärsverken af vår Ångbåt "Riso" i vår Konti-kontroll för 1877 gjorde noteringen: "Riso bogsering Nils Åure med flotta sex timmar kr. 60."

Efter denna utredning hemställes, förmodade ha större anledning reklamera, Bergbom Swanberg & mot oss, eller vi mot dem. Vår löpande räkning med Bergbom Swanberg &

af det föregående är lätt insatt, att det varit en omöjlighet att med dessa

upphälla någon löpande räkning med behöriga afslutningar.

Redan tidigt låta vi ur den löpande räkningen utgå och för sig balancera vår fordran för vinsten i 1872 års tillverkning, jemte tillägg ränta kr. 12865.55/ emedan Bergbom Swanberg & deremot yprotesterat och denna vår fordran således endast på laglig väg kunde göras gällande.

Vidare hölla vi vår räkning med Bergbom Swanberg & fri från noteringar af alla sådana summor, som i anmärkningsväg mot förvaltningen af Båtskärsnäs vero att göra för att få deras räkning, så vitt möjligt, att stämma med vår.

På sådant, och endast på sådant sätt, erhöles, såsom förut angifvits, erkännande af deras och verkets salderande skuld till och med 1875, med kr. 420.677.06/.

Men från och med 1876 har allt varit insuspenso.

Ingen annan resurs har ofta förefunnits än att låta det gamla saldo balancera.

Försöken att få ihop lika räkningar hafva ideligen strandat mot Bergbom Swanberg & hårdnackent att uppfötta en vidhållande förut skildrade förklaringspråk af allkända slag.

Tingåfers upptogo vi reservationsvis, i räkn-
garn för åren 1876, 1877 och 1878 deras, visserligen
verkade, arvaden för skjuteln af Båtskärsnäs
kr. 1.000 årligen.

Nästan ingenting af de i deras debet ha-
sörskommade posterna godkändes af dem.

1878 års räkning slutade (då ofvannämnde an-
dis alla åren upplagits) med ett Bergbom Swan-
berg ^l skuldbelopp af kr. 12.844:50 eller med den summa
som i kontraktblanketten till aftal af 1870 befinns
angifven.

Dertill kom vår förlagsfordran kr. 106.666:75
balancerande vinstbeloppet pr. 12.865:55 f.

Men vid denna 1878 års räkning gjorde ät-
tillström den reklamation, att han icke godkän-
nede tillräckliga poster i Bergbom Swanberg ^l credit sin-
gäende i afbetalning i deras skuld, fastän de
belopp vid våra ombyten med honom kommit
någon till god, och trots han, för Bergbom Swan-
bergs betalningsskyldighet sig åklädt. Emellertid
enligt vår uppfattning var förbunden att göra
sa afbetalningar och mera dertill, måste vi emell-
tid till vidare låta ur Bergbom Swanberg ^l räk-
ning afföra dessa gästgöringar jämte ränta
kr. 14.971:20 f. detta i förhoppning att genom
skipande myndighet för dem igen få sitt ställe.

Efter det dessa belopp från Bergbom Swan-
berg ^l credit således afförts, ökades Bergbom Swan-

berg ^l skuldbeloppet dermed och utgjorde detta efter i
enlighet med vederbörandes önskan såunda skett
omslut, den 31 Dec 1878 kr. 105.710:57 f.

Beaktligen egde äfven den omständigheten till-
vidt. rum att Lästström sökte tvinga oss till att
afföra beloppet som skett, i så fall, att han som
till aktiebolaget i värt namn skriftligen förbunden
sig, afläta 10 aktier till nominell värde af kr. 10.000,
under tvänne års tid, vägrade under diverse för-
sändanden, att den aflämnas, till börja med på
den grund, att aktierna förmentes vara i banker-
na pantsatta och till sist, rent ut sagt, att de icke
aflämnades förr än han fått anmärkte inbetalnin-
gar från Bergbom Swanberg ^l till sin enskilda
räkning afförde.

Det såg emellertid, vid 1880 års förjån, såsom löst
antyggs ett ögonblick ut, som om våra molparter
erkände, att Bergbom Swanberg ^l skuldbeloppet den 31
Dec 1878 utgjorde, innan af och tillföringarna gjorts,
kr. 12.844:50 f., således erkändes allt annat utom vinstbe-
loppet.

Men det var också blott för ett ögonblick.

Det enda vilkor, som af vederbörande af Lilla aftal-
stiftelsen var att laga protokollationen i skuldens be-
talande i anspråk.

Äfven rådde att representera aktiebolaget af värt
namn stod naturligen obhindradt kvar!
Dess sednaste konstitutionering med P. S. Swanberg

i vårt kontor i förlidne Mars månad, befinner
 sa räkningar vara lika kimmelsvidt skildes
 svarandena nu, som förr.

Till och med 1878 hafva vi, för att gifva efter
 upptaget i våra räkningar Bergbom Swanberg
 påförlingar för kostnader för byggnader och
 köpte inventarier i Båtskärsnäs.

Men efter denna tid upptages dylika poster
 icke, då sådant är den största oegentlighet.

Uvad som påkastas ett, ej längre nytt, verk
 underhåll af byggnader eller genom någon omän-
 skabyggnad, bör ovilkorligen afskrifvas i vinst
 förlust banta vid verket och inköpte inventarier
 upptages i verkets inventarie banta, hvarst för
 ständigt förteckning i inventarier bör finnas
 och slutligen årligen afskrifvas.

För alla de verkstän, hvarmed Bergbom
 Swanberg b' idkettigen besvärat oss, för att alltid
 något tillfälle att gagnara, äro Bergbom Swan-
 berg b' till vidare debiterade, att åter godtgöras, de
 varorna in natura, i behörig tid och på behörig
 sätt, återställas.

Som vi sakna alla redovisningar öfver fjöl-
 affärerna vid Båtskärsnäs och endast fått af
 ström den uppgiften, att vinsten för 1880 i fjöl-
 faren belöpte sig till kr. 6000, hafva ej kunnat
 nat än för denna summa påföra, liksom
 påfört för vinstutdelningen i fjöl- sagsverk

rörelsen för 1880.

Till fortsatt behandling af detta kapitel skola
 vi sednare återkomma.

Kontraktsbrott.

Härutinnan hafva Bergbom Swanberg b' icke till-
 hållits af någon som helst betänklighet.

Af det föregående är idag lagott att Bergbom
 Swanberg b' brustit mot kontraktets §2.

1/ genom att förvägra oss vår företrädes-rätt till
 sagsutverkningen och den för första äret derä utfäl-
 ne vinsten; vidare att de brustit mot kontraktets §4

2/ genom att sköta om virkesköp och skogsaf-
 verkningarne till enskild fördel på Båtskärsnäs för
 delegares bekostnad;

3/ genom att förminna sagsutverkningen och afst-
 ringarne, skipta på och ^{onskydd} ~~skipta~~ vara,

4/ genom att använda verket tillkommande fjöl-
 till enskild vinning.

5/ genom att, till enskildt gagn undandraga delegar-
 ne i verket på mångfaldiga andra sätt de fördel-
 delegare tillkomme.

6/ genom att obehörigt belasta verket med alla
 möjliga deras enskilda omkostnader;

7/ genom ofruktändiga eller felaktiga redovisningar,
 samt mot kontraktets §6, genom att ej på föreskrift
 sätt betala sin skuld.

Vi skola nu visa några af de hand mänge
 af kontraktsbrott mot kontraktets §2.

Bergbom Lantbruk & Hafva deremot bestritt,
 att genom att redan år 1872, då Björkfors sågverk
 se utläst sig till eget inköpspris leverera ett
 parti timmer till dem, detta oaktadt, uppträda
 i Björkfors vattendrag som spekulanter,
 att genom att år 1872 eller 1873 inköpa skogs-skiften
 Vänsjöjärden inom det område, der de förbundit
 icke göra någon verkshaltelse.

En hvis se revisionskräftens och räkne-
 ma för 1873, Bilaga N: 16, der förekommer: "Vänsjö-
 skogs-skiftes konto" kostar verkshalt vid årets
 slut kr. 500

att genom att år 1874 inköpa "Nathjärvi" skogs-skiften
 som utöfres till Björkfors skogsdal och utöfres
 öfver - naturligen utan att derom begära
 ordentligt beaktelse - till och med i Björkfors verk-
 ses ångbarkar vid uppträanden och det, med
 der begonen, så att sparshofarne kunde vara
 fria i husegården.

En hvis se Bilaga N: 16, se Nathjärvi skogs-
 skiftes konto.

Uthöf af Förlunda skifte på 30 års afbruk
 kr. 1300.

att genom att föga verkshalt utan vidare höf-
 ta Björkfors vattendrag, så att intet stod för-
 fört Lantbrukare öfver än att göra ett nytt
 affar med Bergbom Lantbruk & att till dess
 siten öfverlata Kyrkby skif.

Under denna tid år 1878 betalande Bergbom Lan-
 tbruk & till Frato, så oförnuftigt höga priser, för
 smått grantimmer, så att ej allenast Björkfors
 egare, utan Båtkämnas deligare tillskyndades
 betydlig förlust.

att genom att, sedan man funnit, att det inte var
 de nödan, att undandra gaanta Björkfors så-
 gen dess vägtimmer, fortsätta att de uppköpa
 sparrar.

Uti higenom tillskyndades tillfäst den andre
 parten de största och hag och förlust på utöfningen
 gar i sparrar, genast fördige vid första hufva
 till sock.

Den sparshof förföra den dag, som idag
 är. Björkfors tyder med förkärlek att till till
 plat för tryckande af till och hufva och hufva
 och med gillande derpå. Det är såsom inga för-
 tid funnit.

För på den hufva: han har i hufva hufva
 den med egen hand underhållande hufva hufva
 melon af den hufva, och är visan han har
 han hävit den muntliga enligt följande för-
 memorie, till att hufva af hufva 1878.

Den följande, att, hufva hufva hufva
 melon, samt till att andra hufva hufva hufva
 hufva hufva.

En hvis utskickade hufva hufva icke vilke-
 ut af af att till hufva hufva hufva hufva

Bergb. af den 30 Dec 1877. Sådant syntes nödigt, att
Sällström, vid sitt nyligen skedd utträde ur
firman, behållit en ej obetydlig del af de, under
lång tid förtjente, medel, i aktier i vårt hvar-
ande bolag.

Detta förhållande borde ju vara en borg-
för att Sällström ej skulle tillåta Bergbom Swan-
berg att använda hans pengar eller kredit att fört-
vår hävarande affär, som han visst arbetade på
stora svårigheter. Och detta desto mer, som
Sällström gäve fri från deltagande i firmans
tryckande skuldbörda, hvarvid de kvar-
ande bolagsmän hade att arbeta fram-
affär, hvar på han förtjent sina pengar och
hvar Sällström fortfarande var intresserad.

Wid sitt utträde ur firman fick Säll-
ström sitt betydlige kapital, såsom extra
utdelning, det rådet af den ena bolagsman
att ej nu förstöra sitt goda, genom att
sig i nya äventyr.

Detta ointresserade råd föraktades
liken och med Bergbom Swanberg skulle
an prövas.

Enutom den ofvannämnda anledningen
att inge oss trygghet för att Bergbom Swan-
berg ej skulle få trakassera oss, var vi ju en
fordringsägare hos dem af inemot kr. 200.000,
hvilket belopp till dem förskjutits mot vill-
kor

att de ej fingo göra några virkesuppköps i Kalix
eller Sängis floddalar.

Första året 1878 afgick också stillsamt och
fullgjorde Sällström den afbetalning å Bergbom
Swanberg skuld, som i öfverenskommen var be-
stämd.

Men den i öfverenskommen utfäste rest-
visning för året öfver sitt flög deri erhålla vi icke.

För år 1878 skedd ej någon anteckning om
prolongation i det, för ett år upprättade, kon-
traktet med Sällström, men då han fortfarande
syntes vilja behålla sitt uppdrag för Båtskäms-
läta vi dermed bero, under antagande, att de för
1877 bestämde villkoren, af honom godkändes, såsom
gällande än vidare för 1878.

Men 1878 gick till ända, utan att den påräk-
nade afbetalningen för Bergbom Swanberg ej ge-
rum och en god del af 1879 skred framåt utan
att någon likvid följde, lika litet, som de förfäl-
ne redovisningarna afhördes.

Utan att ifrågasätta tillämpande af de i kon-
traktet af 1877 åtagna förbindelserna, samt utan
att begära något nytt uppdrag, ansåg sig Sällström
oförhindrad, att förfoga öfver vår del af Båtskäms-
läs tillverkning, som honom behagade, för att
svara så möjligt på sin pengars för sina behof.

En special affär med Bergbom Swanberg
var den mindre för oss gällande, som vi

snarare hade att bestämma öfver Bergbom Swanberg
L: andel i sågtilverering; ty den utgjorde enligt
det erkännande, som Sällström själf underknipit
säkerhet för oss för afbetalningen af deras skulda
till oss.

På grund af en sådan själfstagen fallman
var det nu, såsom det förut skildrats, som Sällström
utförde 1879 års kampanje, hvars resultat i Berg-
bom Swanberg L: bokslut, figurerar med den kända
förtjensten af kr. 95.056. 24.

I stället för att vi räknade på, att under
Sällströms sprecidium vara i fred för Bergbom
Swanberg L: var det jemt uppträffa motsatsen som in-
träffade.

Sällström hade nemligen icke hunnit ge-
när än det första årets operationer med Berg-
bom Swanberg L: förr än han, vid fallande
varuhonjunkturen fann, att han förlupit sig.

Sedan han på betänkligaste sätt invec-
lat sig med Bergbom Swanberg L: hvad betydelse
numera äldre förbindelser och förhållanden.

De förra bolagsmännen voro hans antag-
nister, de hade också att fördras af Bergbom
Swanberg L:!

På allt sätt måste nu Bergbom Swanberg L:
stötta. Deras reklamationer, huru orättvisa
som helst, måste understöddas, och deras åtgär-
der tagas i försvar eller åtminstone - der de

var ogörligt utan att själf blifva blottställd - be-
nas till fördömmande i en viss framtid!

Det var år 1878, som Bergbom Swanberg L: uppträdde,
som spekulanter i virkesauktionerna, och genom
fortsatt hot tvungo oss till att åtaga oss förr om
nämnde leveranskontrakter ifrån Kalix floddal,
likasom de i Björkefors floddal allt fortfarande egi-
rade förr hemmastadda.

För att nu reglera dessa missförhållanden skedde
aftalet upåret 1880, hvarigenom närmare bestämdes öm-
vinsesidiga ställning till hvarandra sådana, som den,
af de äldre öfverenskommelserna, borde skäliga
sig geotälla; dock med tillägg, att Sällström
borde komma i åtnjutande af tredjedelen af
förtjensten i det huggna virket, samt Bergbom
Swanberg L: utaf handelsvinsten i varuförvärfningen.

Men som förut är relateradt, måste vi
åtnöja oss med Sällströms förklaring, att det
aftalade ordet oss emellan vore ju lika gällan-
de som det skrifna.

Men huru fullgjordes detta nya aftal af
den, som lät påskina sådan örthärlighet och
trosfasthet?

J: vid 1880 års slut brast Sällström i full-
görande af följande, i hans egenkändigt upp-
satta promemoria för kommande bitering.
Hjordes icke den bestämda afbetalningen i
Bergbom Swanberg L: skuld, if heder intetades

någon ränta där.

2/ utbetaltes icke den utfäste räntan i värt i Båtskärsnäs utestående förlag;

3/ redovisades icke till oss genom försämringsräningar för årets skeppningar;

4/ utbetaltes icke den utlofvade ärovinsten som detta år i sin helhet uppgick till kr. 20.000. 27.

5/ redovisades icke, äfvensom ej heller utbetaltes den på vår 1/2 del i Båtskärsnäs bjelkaffär, hvilka lära uppgått i sin helhet till cirka kr. 18.000.

6/ löstjudne uppköpen af virke fortgingo i Björks församling som förr.

Sällström brast således i alla de punkter hvarför han iklädte sig ansvar och Sällström och Bergbom Svanberg b^o gemensamt, genom virkesuppköpet i Björks församling.

Stuligen gick 1881 till ända, utan att någon inbetalning af Sällström skedde.

Först i April månad detta år gaf Sällström oss rättighet att debitera honom och godtgöra Bergbom Svanberg b^o för kr. 20.000 såsom afbetalning af deras skuld.

Då först fingo vi äfven som redan angifvadt på en gång hans försämringsräkningar försjunga till oss och med 1880.

Iden skuld, då detta medskrifves, i Maj månad 1882, kvarstår Sällström ännu såsom bristande i följande af honom ålagda inbetalningar:

1/ den utlofvade ränteligriden af värt i Båtskärsnäs inestående förlag för åren 1880 och 1881, som utgör en rätt väcker summa för sig;

2/ de resterande vinstutdelningarna utlöper räntan, för såda åren, 1880 och 1881, hvilka att dömma af år 1880 borde för Båtskärsnäs i sin helhet utgöra närmare kr. 60.000 eller på vår del ärovinstone kr. 25 à 30.000.

3/ den resterande vinsten i 1880 och 1881 äro bjelkaffärer, hvaraf vår 1/2 del borde uppgå till cirka kr. 12.000.

Men ej nog med att vi sålunda icke fått hvad oss tillkomme, vi hafva fått sjelfa ge det värt var!

Vi voro nemligen godmodiga nog, att till undsläppande för Sällströms förmänta förlagsverk, se på huru som han hos garantiföringen belånade såväl Bergbom Svanberg b^o till oss samt förskrifne hälft af Båtskärsnäs tillverkning, som och vår egen hälft, hvar af dem han förtjudne höst uppburet summan kr. 20.000.

Och likafullt hade Sällström helt nytligen, i en tredje persons närvaro, den djerfheten, att framställa vår föröran på att komma i åtnjutande af vinst i Båtskärsnäs bjelkaffär, till hvilka det var han som ensamt släppte till pengarna och hvartill vi icke med ett ord tviflade, såsom sigtning stäna de utom att rällofgräppa.

Bergbom Svanberg b^o och deras förlagsiffror hafva fullständigt samma upplåtning af helgden af gjen- så aflat och förbjudit och samma skatthugge att, genom fagert lat och välklungande, men icke san-

ningenslunda företeelser, komma till de mest onödiga slutsatser.

Men hvad mände Länströms mening vara med all detta? Antingen måste aftalet af 1880 gälla eller icke gälla. Gäller det, måste det fullföljas och ätvas.

Gäller det åter icke, utan lömman Länström det endast vara löst sprat.

Frågas då: med hvad rätt har Länström gjort något vid i Båtskärsnäs och dess tillverkning?

Med hvad rätt har han påfört oss sina omkostnader och försäljningsprovisioner?

Med hvad rätt har han för sig tagit en tredjedel af tillverkningskostnaden?

Med hvad rätt har mycket annat påfört honom? Svaret är: han agerat vinstkränkt herre på tillverkan Båtskärsnäs, sednast genom ödeläggande af hela den ställets prydnad, hvarmed naturen begåfvat!

Men huru har allt detta kunnat ega rum?

Denna berättelse - man kunde vara fästad på den länad ur "luren och en natt" - kunna vi gäfla utan att se oss tvungna att gifva svar på fråga, som nödvändigt måste kräva sig på svar, som häraf lager det!

Huru har sådant oskick fått i sig, att så näpelt, förtyg? Låta då lag och rätt ej än i vår bygd?

Låta synas väl vid första påseendet

derlig; men om följande omständigheter beaktas, är lösningen ej svår.

Den ene af delegaterna i vår firma, den, som med Bergtorn Länberg till uppgjorde förlagskontrakten af 1871, flyttade sedan påföljande år till Stockholm, der han allt sedan i allmänhet tillbragt tiden från hösten till segelfestens öppnande på våren.

Den korta skeppningstiden har han varit för mycket jäktad för att kunna åt detta ärende mer än, anslå så mycket tid, som förordades för dess utredning, till kompromiss eller rättgång.

Den andra bolagsmannen åter har under en följd af år, lidit af så liten hälsa, att han varit tvungen afhålla sig, allra mest från handläggande af så upprörande saker, som den med Bergtorn Länberg till och deras förlagsman.

Med undantag af en gammal inteckning og de vi icke ens en skuldförbindelse i vår hand.

Genom hvarra ord och tillfälliga underhölls ibland oss hoppet att, utan främmandes inblandning få saken uppgjord.

Detta mindre ville man släppa detta hopp, som Bergtorn Länberg till nya förlagsman förut varit vår bolagsman och givet ställ för utlämnande till dem.

Huru kunde man tänka sig annat än, att han måste kunna sig monad, att underhålla den typ som genom offrens påbörjande kunnat på oss!

Under tiden varit öfren den allmänna affärsföreläggningen sänne och sänne - till sist kritisk.

Vi vägrade ej lotta omtätliga förhållanden. Genom att försöka vederbörande, var deras ruin och vår förlust gifven och själva ansägo vi oss ej mäktiga emot anslagen vid en panik.

Eller det Bergbom Swanberg & i hasardösa företag spelt bort våra pengar eller använt dem till egen komfort, hvilka gymnasier förhållanden fortsätta lyckligt på bord och stolar!

För oss, hvad återstod annat än tjuda till behålla tålmod, öfren under grofva personliga samspningar - i förtröstan att rätten väl till oss skall komma till heders.

I denna förhoppning nedlägga vi för denna gång penman. Neder Kalix i Maj 1862.

Bergman Hummel & dels och uti ena skriften öfverlämnade bilagorna, så lydande: Skript N:1 Kontrakt.

Sedan den för gemensam räkning anslagen Båtskärsnäs Angsäg nu är färdig och underkastad, Bergbom Swanberg & genom särskilda handlingar afhändt oss, och undertecknad Bergman Hummel & öfvertagit hallparten, det i Bergbom Swanberg & namn upprättade arrendet af den plats i Båtskärsnäs hemman, hvar Angsäg anläggningsarna äro gjorda samt hallparten af det verktyg underlydande Hummel

Bodön om 204/1152 dels mantal med underlydande, erkänna vi härmed, att, med upphäfvande af alla föregående aftal, sådan öfverenskommelse nu blifvit träffad:

1° Vi Bergman Hummel & inträda såsom egare till hallparten af den nyanlagda Båtskärsnäs Angsäg med alla dess tillhörigheter, inventarier, sågelmor förlag och färdig tillverkning i enlighet med hvad detta allt enligt bok och räkning vid detta års slut kosta.

2° Vi Bergman Hummel & förlägga fortfarande Båtskärsnäs Angsäg mot beräkning af sex (6) procents årlig ränta på utlagda eller utläggande förlag samt realisera den tillverkning mot tillgodörjande af två (2) procents provision, förutom till agenter utbetalande provisioner, samt ersättning af deras och egna samtliga försäljningskostnader.

För det löpande årets slut kan dock särskild öfverenskommelse göras om öfvertagande af vår, Bergbom Swanberg & hållt, samt Bergman Hummel & alltid hafva företrädesrätt, mot i orten för dylik tillverkning utmännast gångbara pris.

3° Vi Bergman Hummel & förbinda oss att årligen anskaffa Tjugotusen (20.000) sågelmor mot de priser vi själva belata med lånad ränta och kostnader, samt att icke från Båtskärsnäs

eller kusten till Tronä elfvens utlopp eller från
emellan sittallande Kurrasjöck och Livityt
drag köpa sågtimmer eller trävaror, hvar
vi, Bergsm Svandberg C^o, förbinda oss, att rek-
sjelfva, genom andra, eller tillsammans med
personer under någon form uppköpa eller
va köpskap med någon sort för export af
de trävaror från Katix och Sangis elfvars flod-
lar, det vill säga, från all, dessa elfvar och der-
fallande biflöder omgifvande skatte-frälse-
kronomark, och under Katix elfvens floddal up-
med rätlinien emellan Vänafljerdens och
skärsnäs hummans områden, samt Sangis
dal vid rätlinien för Sangis by.

4° Såsom ersättning för en omsorgsfull skötsel
af det hela, äfvensom för skötseln och aflast-
gen af vår, Bergman Hummel C^o, andel i
tillverkningen och bjelkarne sga Bergsm Svand-
berg C^o att af oss Bergman Hummel C^o vid
1872 års slut uppbära ett årligt arvode af
Tusen / 1000 / Riksdaler Riksmünt, som i Bergsm
Svandberg C^o kredit upptagas, och räknas de-
från och med 1872 års början.

5° I Ängsägen med tillhörande fastigheter
Bergman Hummel C^o utan vidare hörande
och vidare inteckning för vår Bergsm Svandberg
i dessas värde utställda revers i vår halffra
och utgiur i öfrigt vår, Bergsm Svandberg

ägande häft i inventarier och förlager för rekts-
silvande.

6° Den skuld, hvori vi, Bergsm Svandberg C^o vid
kontraktstidens slut mä häfta till Bergman Hum-
mel C^o eller deras rättsinnehafvare, äro vi, Berg-
sm Svandberg C^o, förbundne att under derför
följande trenne / 3 / år betala med 1/3 del årligen
liklika med derä löpande ränta, under hvilken
tid de i nästföregående punktet omnämnda sa-
kerheter förblija till Bergman Hummel C^o
disposition i mån af restande summans
storlek.

7° Särskilt bestämmes, i likhet med hvad som
iakttages vid timmeruppköp för Bergman
Hummel C^o öfrige Sägverk, att intet timmer för
Vätokärsnäs Ängsäg af Bergsm Svandberg C^o
uppköpas af mindre dimension än 9 tumms tapp-
spä 16 fots längd från roten, att englotet mät-
Derest någon leverantör af misstag framkört
någon stock af mindre dimension, betalas den-
na med så ringa pris, att leverantören icke
kan finna någon fördel vid att förnya le-
rans af undermåligt timmer.

8° Andel i Ängsägen med tillhörigheter får icke
i annan person öfverlåtas eller till annan för-
säljas, utan att nye delegaren stäger sig att
uppfylla de i detta kontrakt föreskrifna
villkor, för hvilka vi äro ömsesidigt ansvariga

Denna öfverenskommelse gäller för minst sex (6) års tid från innevarande års början och derafter, såvida uppsägning i någondera sidas eget rum minst sex (6) månader före den ständens tidens utgång, för ytterligareaffekt är och är efter annat. Eganderätten enligt första paragrafen förblir dock orubbad.

Hvitkendera parten, som förvisligen byter dessa öfverenskommelser och beslut skall till förmånade parten vid anfordran utbetala en skadeersättningssumma af Riksdaler Tio Tusen (10.000) Riksmünt.

Skulle någon tvist rörande tolkningen af detta kontrakt eller i afseende på uppfyllande af deri åtagna förbindelser uppstå, så hänskjutes afgörandet häraf till kompromiss, hvartill hvarken parten väljer en ledamot, hvilka tvorne sedermera utse den tredje.

Hvar af 2de lika työrnde exemplar utredde, som skedde i Neder Kalix den 30 December 1871. Bergman Hummel C^o Bergbom Sparberg & Wäma, C. Rob. Haggström. G. Emil Bröms.

Denna dag är detta kontrakt enligt vanligt öfverenskommelse i ömse sidor uppsagt. Neder Kalix 29 juni 1876. Bergman Hummel C^o Bergbom Sparberg & Wäma. Afskrift N° 2. Salubref

För Herrar Bergman Hummel C^o försäkrade undertecknade härmedelst vår hälsning till Båda

näs Ångsågssågverkning, hvare inbegripes hälften af allt bräd som sågats eller försågas intill den 30 September 1872, att levereras fritt vid sidan af fyrtyg, jakter eller prämar i den mån sådana till Båtokärens lastplats anlända, emot ett nu öfverenskommet och bestämt pris af.

för 1/2 tums märkt	BH C ^o	Ror	15.50	
" " dito dito	H C ^o	"	12.50	alt för
" " dito dito	H	"	7.50	last 14-fots
" " dito dito	B	"	6.50	beräkning
1/2 x 7 tums	BH C ^o	"	1.50	1/2 dilspris
" dito dito	H C ^o	"	1.-	för stupning
" dito dito	H	"	2.50	och 10%
" dito dito	B	"	2.-	rabatt för
1 x 7 tums	BH C ^o	"	4.	gran
" " dito dito	H C ^o	"	2.	
" " dito dito	H	"	1.50	
" " dito dito	B	"	0.75	
1 x 7 tums	BH C ^o	"	2.	
" " dito dito	H C ^o	"	1.	
" " dito dito	H	"	1.75	
" " dito dito	B	"	0.75	

För de särskilda dimensionerna, som med sågas reduceras priset till alla sorters af minst 3 tums tjocklek och öfver 9 tums bredd till 1/2 tums alla af 3 tums samt 1/2 tums tjocklek under 9 tums bredd till 1/2 x 7 tums, samt bräder öfver 7 tums till 1/2 och under 7 till bestämda sort.

Transkript af Herrns Bergsman, Hustru
med C: Höcker för åren 1872 och 1874.

[illegible]

<u>Agenternas Accept och försäljningsprovision m.m.</u>					
a L	1714 17	9	5 1/2 %	84 5 1	1644 47
d ^e	d ^e	a Fr	6004 40	: 4 1/2 %	27 22 69
d ^e	d ^e	a Rmt	7602 00	: 7 1/2 %	126 1
Inkasseringsprovision a kr	7802 86	:	1/2 %		79 01
<u>Torsträsk Försäljningsräkning</u>					
<u>Omkostnader</u>					
<u>Agenternas Accept o försäljningsprovision m m a L</u>					
a L	150 12	9		8 5 8	144 96
d ^e	d ^e	a Fr	2924 66	171 42	901 16
d ^e	d ^e	a Rmt			
Inkasseringsprovision a kr	945 22				4 60
<u>Lappträsk Försäljningsräkning</u>					
<u>Omkostnader.</u>					
<u>Agenternas accept och försäljningsprovision m m a L</u>					
a L	27 6 9			1 11	26 51
d ^e	d ^e	a Fr	1803 69	175 75	578 0
Inkasseringsprovision a kr	708 04				77 59
<u>Lillåfors Försäljningsräkning</u>					
<u>Omkostnader</u>					
<u>Agenternas accept och försäljningsprovision m m a L</u>					
a L	102 4 5			5 10	98 77
d ^e	d ^e	a Fr	1108 74	29 11	251 58
Inkasseringsprovision a kr	222 40				16 16
<u>Västmanlands Försälj-</u>					

nings räkningOmkostnader.

Agenternas accept och försäljnings

provision m. m. à L 828 18 7

d° d° à Fr 5905 46

d° d° à Rmt 7812 1

Inkasseringsprovision à kr 615 96

P. L. Lampra & Co Försäljnings

räkningOmkostnader.

Agenternas accept och försäljnings

provision m. m. à L 574 11 9

d° d° à Fr 77164 57

d° d° à Rmt 4847 17

Inkasseringsprovision à kr 17682 55

Yttermojerfö Försäljnings

räkningOmkostnader

Agenternas accept och försälj-

ningsprovision m. m. à L 7074 6 9

d° d° à Fr 105620 49

d° d° à Rmt 114497 11

Inkasseringsprovision à kr 8622 57

Byljens Försäljningsräk-

ningOmkostnader.

Agenternas accept och försälj-

ningsprovision m. m. à L 1040 17 11

45 11 10

2655 24

177 07

71 12

1492 40

169 18

169 1 9

4762 92

507 07

57 11 11

Agenternas accept och försäljnings

provision m. m. à Fr 227384 87

d° d° à Rmt 6648 71

Inkasseringsprovision à kr 11704 77

Säts härnäs Försäljnings

räkningOmkostnader.

Agenternas accept och försäljnings

provision m. m. à L 2085 14 4

d° d° à Fr 689 14

d° d° à Rmt 2770

För 1874

P. L. Lampra & Co Försäljnings

räkningOmkostnader.

Agenternas accept och försäljnings

provision m. m. à L 1174 11 2

d° d° à Fr 78157 24

d° d° à Rmt 807 10

Inkasseringsprovision à kr 6943 55

Försträcks Försäljnings

räkningOmkostnader.

Agenternas accept och försälj-

ningsprovision m. m. à L 112 0 1

d° d° à Fr 2297 17

d° d° à Rmt 777 11

Inkasseringsprovision à kr 157 27

1172 72

272 11

114 16 1

71 01

1176 17

1115 14

772 24

747 11

115 00

116 14

16 22

157 27

Lappländsk Försäljnings-
räkning.

Omkostnader.

Agenternas Accept och försälj-
nings provision m. m. à L 217 11 7
d° d° à fr 5748 78
Inkasingsprovision à kr 587 90

Lillaåfors Försäljnings-
räkning.

Omkostnader.

Agenternas Accept och försälj-
nings provision m. m. à L 275 11 9
d° d° à fr 7837 78

Juntösunds Försäljnings-
räkning.

Omkostnader.

Agenternas Accept och försälj-
nings provision m. m. à L 4246 17 5
d° d° à fr 89714 27
d° d° à Rent 816 17

Inkasingsprovision à kr 15984 12

Yttermojels Försäljnings-
räkning.

Omkostnader.

Agenternas Accept och försälj-
nings provision m. m. à L 7710 7 4
d° d° à fr 177078 28
d° d° à Rent 787 04

Agenternas Accept och försäljnings-
provision m. m. à kr 4574 77
Lyljens Försäljnings Räk-
ning.

Omkostnader.

Agenternas Accept och försäljnings
provision m. m. à L 6651 12 6
d° d° à fr 208265 18
d° Inkassur. d° kr 24450 27

Rödups Försäljnings-
räkning.

Omkostnader.

Agenternas Accept och försälj-
nings provision m. m. à L 485 71
d° d° à fr 5597 57
d° Inkassings d° 4015 15

Karlsborgs Försäljnings-
räkning.

Omkostnader.

Agenternas Accept och försälj-
nings provision m. m. à L 1665 5 2
d° d° à fr 7670 27
d° d° à Rent 877 28
d° d° à kr 2877 14

Pätkärsmäs Försäljnings-
räkning.

Omkostnader.

Agenternas Accept och försälj-

67 72

6478 77

6487 87

762 25

26 17 11

469 12

2578 72

1744 21

56 27

1567 57

1145 16

209 17

587 14

sningss provision m.m. i L 7168 1 9
 Agenternas accepto försäljningsprovisi-
 on m.m. i L 2617 08
 i L 11658 57

Att ofrånstående är rätteligen Transmitteradt
 Herrar Bergman Hummel & Co räkenskaper, samt
 Herrar Bergman Hummel & Co i samma sätt
 de följande åren 1874, 1875 och 1876 beräknadt om
 försäljningskostnader. Vitordar Neder Kalix
 22 Mars 1882. C. O. Sjöding.

Afskrift. Hagbom Svanbergs reklamationer i försäljnings räkningar.
 Herrar Bergman Hummel & Co Debet

1874	Dec. 31. An. För högt präford accept och försäljningsprovision i L 7158 9/10 d. R. 125 781.46 i 2 1/2 %	7657.40	
	i Lres 26. 273.08 ex R. 18170.56 i 1 1/2 %	7115.24	
	i Riksdaler 11.654.57 i 1 %	116.55	111
	Kursskillnaden upptages till		111
	Ränta i ofrånstående omkostnader i 1 1/4 %		7
	Salor till 1874		571
1875	Dec. 31. An. Salor från 1874		571
	För högt präford accept och försäljningsprovision i L 6915 15/10 d. R. 123.772.22 i 2 1/2 %	7587.97	
	i Lres 58.252.66 - 40624.26 i 1 1/2 %	777.88	
	i Riksdaler 12.327 7/10 i 1 %	127.57	111
	Kursskillnad upptages till		111
	Ränta i Salor i 6 %	711.54	
	d i Omkostnaderna 2435 10 i 1 1/4 %	48.97	71
		Sal. 1	111

1875	Jan. 1. An. Saldo från 1874		1168 10
	Dec. 31. För högt präford accept och försäljningsprovision i L 1097 1/10 d. = kr. 17.784.57 i 2 1/2 %	577.70	
	i Lres 145.262.12 ex kr. 101.683.48 i 1 1/2 %	1971.99	
	i kronor 24.074.70 i 1 %	246.77	2752.47
	Kursskillnad upptages till	1001	
	Ränta i Salor i 6 %	667.73	
	d i Omkostnaderna kr. 2752.44 i 1 1/4 %	48.17	1711.90
	Salor till 1876	Kronor	15526.44
1876	Jan. 1. An. Salor från 1875		15526.44
	För högt präford accept och försäljningsprovision i L 8524 19/10 d. = kr. 154.431.58 i 2 1/2 %	4249.15	
	i Lres 72.874.86 ex kr. 52.755.35 i 1 1/2 %	987.35	
	i kronor 14.432.95 i 1 %	144.33	5777.9
	Kursskillnad i L 8677 1/10 d i 10 öre pr L	167.44	1057.18
	Ränta i Salor	971.7	
	d i Omkostnaderna kr. 5577.19 i 1 1/4 %	97.14	1050.4
		Kronor	5777.18

Neder Kalix den 31 Dec. 1876. L 8 d. C. Hagbom Svanberg & Co
 Likheten med originalerna, intyga C. Thomsen & Co. Hag.
 Afskrift. A 24 d. - f. L. Sjöding.

Af Herrar Bergman Hummel & Co hafva vi en
 kallat Konto Kurant iför alla med dem hafda
 ombyten under år 1876, slutande med ett Salor
 som till Riksdaler Sjuttioett Tusen Femhundra
 och sjuttionio 7/10 och 1/10 Riksmunt, hvar vi till
 väl afbetalt Sjuga Tusen 7 1/2 Riksdaler, som
 munt genom den nämnda Herrar denna dag utbe-

dad revers med sex procents årlig ränta, att tre månader efter uppsägning betalas och med inteckning rätt uti vår hälft af såväl Båtskärens Ångsän Bodö Kronoskatteskattman N:1 om 204/1152 daler mantal, och godkännes härigenom till alla de nämnde Konto Kurant liksom äfven dess härnämnda salor oss till last. Neder Kall den 31 December 1871. Bergbom Ivan berg & Witten L. Rob. Haggström G. Emil Bröms.

Liktydigheten med originalen, intygga: Wald. O. H. Ström L. Bröms. Afskrift N:4 c. givita för 1872.

Åf Herrar Bergman Hummel & Co hafva vi erhållit Konto Kurant öfver alla med dem hafda ombyten under år 1872, slutande med ett salor, vårt Konto med dem, oss till last riksdaler Fühundra Tjugutwa Tusen Nohundra Åtta tiogju och nittiofyra öre Rmt f. 222.787.74. hvilket i öfrigt godkännes med undantag af summan Föftusen Fühundra trettiofyra f. 12.177 riksdaler och 4/1 öre, junte ränta dera Fühundra Tjugutwa riksdaler och 24 öre riksmünt, präförd under benämning "1872 års tillökning i Båtskärens Ångsän Tillverkning, återföres," emot hvilken återföring vi härmed på det kraftigaste protestera, hwadan af oss godkändt salor belöper sig till Fühundra tusen Fühundra Tjugutwa riksdaler och 79 öre riksmünt. I sistnämnda salor är dock inberäknadt Herrar Bergman Hummel & Co andel af såväl inventarielager af sågtimmer, plankor som i för verket inköpte skogs-skiff, hwarä vi likväl afbetalt Fjugutusen f. 20.000 riksdaler, samma mynt genom till benämnde Herrar färdad revers af den 31 December 1871 med 6 procents årlig ränta, att tre månader efter uppsägning betalas, och godkännes härigenom till alla de nämnde Konto Kurant. Neder Kall den 31 December 1872. Bergbom Ivanberg & Witten L. Rob. Haggström G. Emil Bröms. Likhet med originalen, intygga: Wald. O. H. Ström L. Bröms.

Afskrift. Duplett. N:4 c. givita för 1874.

Åf Herrar Bergman Hummel & Co hafva vi denna dag erhållit Konto Kurant öfver alla med dem hafda ombyten under år 1873, slutande med ett salor, vårt Konto med dem, oss till last riksdaler Fühundra Tjugutwa Tusen Nohundra Åtta tiogju och nittiofyra öre Rmt f. 222.787.74. hvilket i öfrigt godkännes med undantag af summan Föftusen Fühundra trettiofyra f. 12.177 riksdaler och 4/1 öre, junte ränta dera Fühundra Tjugutwa riksdaler och 24 öre riksmünt, präförd under benämning "1872 års tillökning i Båtskärens Ångsän Tillverkning, återföres," emot hvilken återföring vi härmed på det kraftigaste protestera, hwadan af oss godkändt salor belöper sig till Fühundra tusen Fühundra Tjugutwa riksdaler och 79 öre riksmünt. I sistnämnda salor är dock inberäknadt Herrar Bergman Hummel & Co andel af såväl inventarielager af sågtimmer, plankor och för sågens drift i platsen befintliga inventarier, som i alla för Båtskärens Ångsän inköpte skogs-skiffen.

Åf vår andel i förenämnda förlags salor hafva vi dock afbetalt Fjugutusen f. 20.000 riksdaler samt junte dera afbetalt ränta, genom till benämnde Herrar färdad revers af den 31 December 1871, att tre månader efter uppsägning betalas. Neder Kall den 31 December 1873.

Bergbom Swanberg C. Witten: C. Rob. Haggström.
 med Kröms. Likheten med originalt; intygga:
 Wald. O. Schöldström. C. Kröms.

Afskrift N° 4 d Qvitta för 1874.

Entigt denna dag med Herrar Bergman
 Hummel C^o afslutad räkning för år 1874
 häfta vi med samma års slut för ett salor
 och till last af kronor 405.586 och 16 öre, i hvilka
 belopp ingår Herrar Bergman Hummel C^o
 af Bältekännas Ångsags förlags utgörande kron
 125.123 och 57 öre hvar för De hos oss äro salderat
 hvaran vår enskilda förlags skuld utgör
 nor 189.562 och 80 öre hvilken summa äfven ingår
 beloppet af en under den 31 December 1871 utg
 vin förbindelse i R 20.000 med deri upslut
 ranta, erkännes och försäkras.

Neder Kalix den 25 Maj 1875 Bergbom Swanberg
 Likheten med originalt; intygga Wald. O. Schöldström
 C. Kröms.

Afskrift N° 4 e qvitte för 1875.

Entigt denna dag med Herrar Bergman
 Hummel C^o uppgjord räkning öfver ombytet
 år 1875 utgör Bältekännas Intressenters, samt
 enskilda skuld vid sagede 1875 års slut till
 kronor Trehundra Tjugan Tusen Sexhundra
 oniof 320.677 och 6 öre. Hvar till ingår en af
 gifven och uti vår häft af Bältekännas Ång
 och Reda hemman intecknad revars i Kronor

20.000, skotande ofvannämnde salor kronor 320.677
 och afverföras uti innevarande års löpande räkning
 per 1° Januari, som erkännes.

Neder Kalix den 20° Maj 1876. Bergbom Swan-
 berg C. Likheten med originalt; intygga:
 Wald. O. Schöldström. Afskrift N° 4 f Qvitta
för 1876.

Att vi entigt denna dag afslutad räkning
 till Herrar Bergman Hummel C^o häfta med ett
 förlags salor stort Tthundra Sextio tre Tusen
 Sexhundra Fem kronor och 75 öre f 161,615 och 75 i
 hvilken summa dock är inräknadt en af
 oss utgifven och i vår andel af Bältekännas
 Ångsag intecknad revars i Tjugan Tusen 20,000
 Kronor, erkännes.

Neder Kalix den 31 December 1876. Bergbom Swan-
 berg C^o. Likheten med originalt; intygga:
 Wald. O. Schöldström. C. Kröms.

N° 5 Vår förlags förlags.

Tabell i runda last öfver Bältekännas förlags
 hemman Bergbom Swanberg C^o löpande räkningen
 till för hvarans af åren 1871 till och med 1876, jäm-
 te balanserade förlagsnummer och respektive års
 slut, uppgä.

	Salor slut	Balans slut
Den 1 ^o Januari 1871	1000	7117 97
1872	1000	11000 00
1873	1000	11000 00

Den 21 December 1874

1875

1876

545000 - 70618

460000 - 700677

605000 - 296768

Afskrift N:o 6 från Stockholm 26/12 72.

Telegram Lillsjöström Kalix.

Trustlyshet Brändöresan. Hört mycket talas om
frågavarande hemmansskog, nödigt dock ge
sig förvisad om skogens verkliga beskaffenhet
af den beträffande fruktbarheten, för möjligheten
betala det höga pris som antagligen fordras.
Angående om god affär kunde tillståndkomma
Bergbom Swanbergs rewers, vår Sorgen, conve-
rar trotligen säljaren bättre än kontanter. Alla
Bergbom Swanbergs skogsskiftesköp, timmerköp
måste skriftligen konstateras vara Båtskärsnäs
Sägrverksdelegatus gemensamma egendom Kalix
leveransen 20.000 afräknas först från vår hälft
Kemi, skärgårdstimmeret, tillhört Kemi fjödlänsaffär
Hummel. Afskrift Indemnitet i Stockholm
den 20/12 72. Lillsjöström Kalix.

Uppköpen ske ju för gemensam räkning
ka intressen hålla fullt sågtimmerförslag
skärsnäs. De skogsskiftesköp, som göras, och
hoartill våra medel användas, måste ovilkorligt
ske för gemensam räkning; det är ju således
endast vår hälft som afräknas. Ny undersök-
ning om större förneafverkning pågår Helsing-
fors. Bergbom Swanberg eget intresse vara

mötes gäende. Brev 27 svarar föregående telegram
Hummel.

Afskrift. På grund af förestående varder hämed
intygadt, att alla de skogsskiften som hädanefter
af oss inköpes i Luleå skärgård för Båtskärsnäs
Angsäg skola tillhöra oss och Herrar Bergman
Hummel & gemensamt, sålunda att nämnde
Herrar ega rätt att af den erhållna timmerfång-
sten dröslades afräkna sin hälft från de 20.000
stycken, som de skola leverera till Båtskärsnäs
Angsäg från Kalix floddal.

Neder Kalix den 20 December 1872. Bergman
Hummel & Bergbom Swanberg &.

Witna C. Rob. Haggström. Afskrift N:o 7. Protesten.

Till Herrar Bergbom, Swanberg & Kärsnäs
Med anledning af den oregelbundenhet som un-
der 1876 förekommit vid skiffringarna från
Båtskärsnäs såväl hvad plankor och battens, som
staf beträffar, och hvaraf följden blifvit, att kö-
parne uppställt betydliga ersättningsanspråk,
hvilka till största delen måst godkännas, så få
vi hämedelst förklara

att vi icke för innevarande år komma att till
betalning godkänna några rabatter för så vitt
det rör vår hälft af timmerningen vare sig af
plankor, battens eller staf, utom måste allt ordent-
ligt och väl conditioneradt expedieras,
att som anledning förefinnes till det antagan-

det, att den af Herrar J. Sällström och Bergbom
Svanberg & inköpta Ångbåten "Dristig" icke är full-
lämplig för bogsering af timmerflottor i de far-
ten i de farvatten i hvilka för "Bätskärsnäs Sig-
verk inköpt timmer måste transporteras, så fr-
sa vi oss från att för vår hälft deltaga i den
de förluster, som må uppstå derigenom, att de
mer flottor, som med bemälda Ångbåt bogseras,
icke i god ordning och utan särskilda kostnader
sin bestämmelseort framkomma.

att vi bestämt förora att det belopp af vår for-
dran vid 1876 års slut, som öfverstiger hvad som
ligt granskadt och godkändt bokslut visar vi
verkligen tillhöra "Bätskärsnäs förlag och sätun-
utgör en Bergbom, Svanberg & skuld, genast
oss inbetalas jämte dera från ärets början uppkom-
sällaf 8% årlig ränta,

att alldelesund vi erfarit det oönskliga skogs-
skiften blifvit denna vinter inköpte, från hvilka
de bästa träden utvalts för användning till
bjelkar och handsägade plankor, samt de sk-
de och mindre träden till såg timmer, och då
icke fått kännedom om huruvida Ider men-
är, att bemälda bjelkar och handsägade plank-
kor blifvit tillredde och skota skoppas för
skärsnäs intrussenters gemensamma räkning,
protestera vi emot ett sådant handlings-
och förbehålla oss öfver talan i abscondit

vara godtyckliga åtgöranden samt förbehålla
oss rätt till full skadeersättning för alla de
förluster som sålunda oss må försakas.

Neder Kalix den 27 Maj 1877 Bergman Hum-
mel &. Ett lika lydande exemplar hafva vi
denna dag emottagit Neder Kalix den 30 Maj
1877. Bergbom Svanberg &. Wittna: L. M. Hackzell.

Afskrift N: 8 Kontraktet om Skogsköps.

Till undvikande af missförstånd vander härmed
bkräfstatt, att alla de skogsköps, vare sig för
alltid eller på viss afverkningstid, inom orten
ter på finska sidan, som af oss blifvit tillfälligt
gjorda eller hädanefter komma att ega rum,
skett och sker för "Bätskärsnäs Sigverksse-
gemensamma räkning, således till hälften för
Bergman Hummel & och till hälften för un-
dertecknade, egande Bergman Hummel & att
från det parti timmer af 20.000 stycken, som de
äro förbundna att årligen leverera, afräkna
hvad som från här öfvan omnämnda inköpta sk-
ter inköpande skogskiften kan afverkas på de-
ras egande hälft. försäkras. Neder Kalix den 18
November 1874. Bergbom Svanberg &.

Godkännes af Bergman Hummel & med tillägg, att
från Fjulkön, Lappön samt Licknäs kiftens skog,
dessa egas af "Bätskärsnäs Sigverksse-
någon afräkning af hvad som från sågskif-
ten afverkas, från öfvan omnämnda 20.000 stycken

icke ifrågakommer. Vittna: J. E. Wrons.

Afskrift N° 9. J. Sällströms Förläggarskap.

Överenskommelse.

Emellan undertecknade är denna dag öfverens-
mit att vi Bergman Hummel & Co öfverlämna till
J. Sällström försäljningen för innevarande år af Båsta-
näs trävaruinventarier och hvad som af årets tillv-
ring kan skeppas med undantag af stäffellverkning
att från Sällström möjligt sätt realiseras mot att detta
belåningen vid årets slut redovisa, hvarvid J. Sällström
ger att beräkna sig två procents commission i nu-
beloppet af vår andel i tillverkningen, förutom den
liga provisionen till agenterna samt andra nödiga
kostnader.

Slåben realiseras af oss från inahanda villkor
och afgår nettoprovenuet dertill i den tredjedel
Bergman Swenberg & Co skuld till Bergman Hummel
vid 1876 års slut, som de enligt kontrakt af den 10
December 1871 äro förbundne att innevarande år
gälda.

Som Bergman Swenberg & Co andel i tillverkningen
enligt förordade kontrakt utgör säkerhet för nämnda
afbetalning, så förbinder sig Sällström att afinkna
den för deras andel i tillverkningen till oss vid årets
slut inbetalat hvad förutnämnda en tredjedel af
deras skuldbelopp, med upplupen ränta, med öfriga
stiga nettovärdet af stäffelsäljningen.

Sällström behåller det nödiga för

get för hela sågverken under året och ger att jämväl
från vår andel deraf beräkna åtta procents ränta
i de medel som enligt aflämnad och granskad red-
visning från vår Bergman Hummel & Co andel sig be-
löper, mot att godtgöra inahanda räntesats i för-
säljningsbeloppet 14 dagar efter konnossementets dato.

Till J. Sällström och Bergman Swenberg & Co ge-
mensamt betala vi Bergman Hummel & Co en sum-
ma af ett tusen kronor för skötseln under året af
vår egande andel i det hela.

Häraf 2^{ne} exemplar vettade. Neder Katt
den 7 Februari 1874.

Joh. Sällström Bergman Hummel & Co

Afskrift N° 10. Givits för Finska Flygget.

Omkostnader för Bergman Hummel & Co andel
af Finska Flygget.

1874. Utgifning af 15.195 st. Sägtimmer och fjel- kar inclusive flottning efter bidfar, flottning till Transtien samt diverse omkostnader	25779 50
Skubbören	1976 50
Flottning från Transtien till Haparanda	1475 50
Ränter och provisioner	8780 00
Summa	52391 50
1875. Som ofran af 18.138 st. Sägtimmer och fjelkar	27910 00
Skubbören	21447 75
Flottning från Transtien till Haparanda	9249 75
Ränter och provisioner	2908 00
St. sk. krakbjelkar	85 00
Summa	52391 50

1876. Utdrifning af 10,860 st. sågtimmer & bjelkar in-
klusive flottning efter tillfar, flottning till Tran-
stein samt diverse omkostnader

Stubbören

Räntor och provisioner

Flottning till Skaparsanda

15,000

17,000

7700

6800

Summa 78660

Under tecknad, som genomgått Svanteins Töcker
tillhörande verifierater hafva funnit ofoanständigt
summandrag i alla riktigt. Svanteins den 16 Mars 1877
Carl Bergbom. P. A. Svaneberg. Likheten med origi-
terna; intyga G. E. Bäckman G. Bräms.

Afskrift. N° 11. Finska Hygget.

Intygt Herrar Bergbom & Svanebergs godkännande
af Herr Müllers räkning af den 16 Mars 1877 af
omkostnaderna för Finska Hygget utgåra dessa:

1874.			
för utdrifna 15,195 bjelkar och sågtimmer	kr	57,771.55	
afgiften för 740 bjelkar		7040.60	58,812.15
1875.			
för utdrifna 18,158 bjelkar & sågtimmer	kr.	62,597.81	
afgiften för 785 bjelkar		19,762.21	82,360.02
1876.			
för utdrifna 10,860 bjelkar & sågtimmer	kr.		78,660.00
	Kronor	119,670.00	
Tillkommer:			
afskott 1876 i Kubikmafja 4,968 kub		1080.00	
ränta i löskottsläsa till finska Kronan		18.00	1098.00
Summa Kronor			120,758.00

Utdrifning af gif.

brist 1875 i Kubikmafja

20% i undermåligt virke 1875

ränta i finska stubbörerna

Widare

2,824 timmer i inventarium i Salmis i 1/2

4,776 i vattendragen

kr 2887.50

226.05

877.90

kr 7947.50

9880.00

14720.00

28100.00

återstår således Kronor 122,678.00

Utdrifning af gif.

år 1874

kr 7687.50

år 1875

7557.50

återstår att präföra 1876

5772.00

133,607.50

Afskrift N° 12. Leverans Kontrakt om Plankstok.

Under tecknade förbinda oss här

genom att sednast den 15 instundande juli till Herrar
Bergman Hummel & Co. frätt vid sidan af fastlag i det
skärsnäs hamn leverera ett parti af 250 i 300 standard
bilade 1/8 1/4 1/4 och 1/8 tum plankstokar, varaf 10 per
cent får vara gran och resten fura hållande ingående
mått på längd, bredd och tjocklek och någon min-
dre del mindre svunnet mått samt avseende 1/4 m
gulska fot och gullande sålunda, att stöcker af 8 tum
bredd hålla 1 tum af 9 tum bredd 8 tum och af 10 tum
bredd 7 tum benämliga mått inom variation.

Första gårdar till förskottet som af resten och som
gående sprickor, benämliga någon mindre del för halva
en jernn bult i en sida, dock af stäm en tum, men de
på 4 vara bestiga vara in i en led, och rest af 1/4

verenskommet och bestämdt pris af aderton (18) Riksdaler för reducerad talft 1/2 tums bote för 1/2 1/4 och 1/2 tums samt sjutton (17) Riksdaler 50öre för 1/2 tums med 10 procent bote för grav.

Tidigt friskott för denna leverans tillhandat oss i mån af behof mot 6% årlig ränta.

Liquidu godtgöres oss i räkning fjorton dagar efter varje fartygs klareringsdag. Skulle fartyg icke na erhållas för afhentningen af ifrågakvarande parti plankstockar, skola de likväl emottagas och grideras sednast den 15 de nästkommande Septemb. dock skola säljarna vara förbundne att året derpå leverera partiet vid sidan af då för deras afhentning anländande fartyg.

Brista vi i uppfyllandet af detta Kontrakt ikläda vi oss att till köparne genast sådant vi sig, erlagga en skad ersättning af tvåtusen Rkr.

Neder Kalix den 11 Mars 1874.

Bilagga. I händelse förestående plankstockpartiet skulle vara afskeppadt så tidigt att vi till den 31 Aug. si huantit blifva godtskrifna för försäljningssumma äro köparne förbundne att från denna dag göras oss med 6% årlig ränta derå.

Neder Kalix den 11 Mars 1874. Bergbom Swanberg
Härmed nöjde dag som ofvan Bergman Hummel
Wittna: Rob. Haggström, Emil Bröms.

Förestående kontrakt, som anses vara gvalitelen uppfyllt, fringas på enahanda grav

för år 1874 endast med skillnad att priset för reducerad talft 1/2 tums fotoberäkning ökas med två (2) Riksdaler Riksmünt, samt att partiet skall utgöra minst 400 Standards. Neder Kalix den 15 Nov. 1874.

Bergbom Swanberg b: Godkännes Bergman Hummel b
Wittna: Emil Bröms, Rob. Haggström.

Lika lydande med originalet. N. Ochuford.

Utskrift N: 1. Kontrakt om Skjellkar.

Till Herrar Bergman Hummel b: eller ordes försäljare understecknade härmedelst cirka 2.500 stycken goda skeppningsdugliga furehjelkar innehållande 25/16 engelska kubikfot per stycke att levereras frött vid sidan af fartyg i Västerås hamn vid öfver vattnen nästa sommar, eller då fartyg för dessammas afhentning derfäst inträffa, emot ett öfverenskommet pris af Femtiofem (55) öre per engelsk kubikfot.

Liquid utlägges den 11 December detta år sålunda att vi under sagde dato blifva i vår räkning hos Herrar Bergman Hummel b: godtgjorda för ett kubikantal af 64.000 motvarande ett värde af Riksdaler Trettiotem Tusen tvåhundra (25,200) Riksdaler Riksmünt, skulle vid afskeppningen någon mindre difference under eller öfver detta kubikantal uppstå, si godtgöres skillnaden af säljarna eller köparne; dock skola hjelkarne leverera minst 25% kubikfot öfverhuland.

Neder Kalix den 15 Nov. 1874. Bergbom Swanberg b:
Godkännes Bergman Hummel b: Wittna: Rob. Haggström

Emil Peters. Lika lydande med originalen M. Rehuslund
 Afskrift N° 14 b Sägstimmers Konto.

Ståfågens konto och Kemi Årsräg godgjort	1999	1986
Detl. för försägar under året	40280	72290
Inventarium		
i Båtskärsnäs, hvaraf		
5700 st. urgallrade på plankmasts 12		
4700 st. 2 plankmasts -		
6086 Ballins		
15786 st. i 275	15786	59197
Kemi, hvaraf omkring 1000 st. Bjelkträd i 275	21522	61491
St	79587	19757

Lika lydande med originalen M. Rehuslund
 Afskrift N° 14 a

P. M. Wied hunkomsten till Råneå erfor jag att spe-
 tion i Hushållens konto vid Båtskärsnäs var godgjort
 som nu bifogas. Det var fråga om Bjelkar och
 för på afskriften af Bokstulit i Sägstimmers Konto
 finns det vinst 4000 st Bjelkar, som ingått som
 hvarianer bland Timret Långviks glas bruk den 1 de-
 ber 1876. G. J. Ljungberg.

Lika lydande med originalen intyga M. Rehuslund
 Afskrift N° 15. Utdrag ur Aeder Kuller Tillsättning
 Journaler för åren 1877, 1878, 1879, 1880 och 1881

	Hyd	Kuller		Hyd	Kuller
1877	600	11618	1877	821	2641
	457	10221			
1878	581	10400	1878	511	2171

1878	670				
	121	1477			
1879	95	2794	1879	484	9844
	89	1276		778	7166
	824	22045		1720	15791
	179	4251		187	1757
1880	68	8060	1880	7876	71275
	276	4782		1172	11704
	876	17844		1478	11702
	206	5565		1881	15576
	574	14858		1446	15522
	467	17560		1807	11707
	657	16461		773	7712
	571	12779		1850	15961
	414	8706			
1881	981	611	1881	677	174
	1547	157		574	1170
	104	501		993	207
	757	177		78	204
	577	581			
	510	181			
	507	761			
	176	181			
	715	833			
	910	200			

Rätteligen utdraget bekräftar: Neder Kalix Tullst.
 on den 26 Maj 1882. Gustaf Andersson (Stämpel)
 Rätteligen afskrifvit, intygga: L. O. Jöding Sdr. Berg.
 Afskrift Doublt N° 161

Anmärkingar vid Revision af Båtskärsnäs
 Angäfs Bokslut för åren 1871 och 1872.

Enär Bergbom Swanberg & Co. icke bifogat nödiga
 verifikat för sin bokföring, såsom Afräkningsbok,
 Sägerverksbok, hvarifrån arbetskostnaderna häleda
 afrensom Timmer-Journal jämte anteckningarna hvar
 som blifvit tillverkad af Plankor Båtens och brä
 så kan deras bokföring i sin helhet icke contr

Herrar Bergman Hummel & Co. hafva
 Revisor hemmat Transumt af innehåll:

Såsom ersättning för en omsorgsfull skötsel
 det hela, afrensom för skötseln och aflastningen,
 är, Bergman Hummel & Co. andel i Sägerverken
 och björkarne, ega Bergbom Swanberg & Co. att af oss
 Bergman Hummel & Co. vid hvarje års slut uppbära
 ett årligt arvode af ett Tusende /1000/ Riksdaler Rik
 mynt, som i Bergbom Swanberg & Co. Credit upplägg
 och räknas detta från och med 1872 års början

I följd af förutnämnde öfverenskommit
 samt hvad bokföringsvärdet i öfrigt utvisar, ha
 Revisor hemmet aftecknade förhållanden anmärkning
 värdt.

Följ. Credit Capital Konto. Efter Bergbom & Swan
 uppgörelse skulle ställningen emellan Verks egna

vara sålunda:

Hos Bergbom Swanberg & Co. inventarium af plankor
 och bräder 26761.

d. af 17.817 st singeltimmer 28407.82

Inköpte Skorskipen i Luleå 14055.50

d. i Licknäs 11672.88

d. i Licknäs 1115.79

Således skulle hela Sägerverksanläggningen, deruti inberäk-
 nade Inventarie gersedlar och 5 st främre kostä

gemensamt 574114.95

Inköpet af Bodö Humman 14852.16

Kont 18867.11

deraf deltagar Bergman Hummel & Co. för hälften med 31172.55

Bergbom Swanberg & Co. d. 71177.55

Uti Capital Konto öfverförs Bergman Hummel &
 för 28.707.48 & 2.466.08 samt Bergbom Swanberg & Co. för
 28.707.47 & 2.466.08, men dessa summor finnes icke vara
 folierade, mycket mindre för sina vederböriga stäl-
 len öfverförda.

Såväl Bergman Hummel & Co. som Bergbom
 Swanberg & Co. måste hafva hvar sina specificerade
 förlagsräkningar i Capital boken, så derifrån af
 och påföringar skall ske af hvad som rör dem sine
 emellan och särskildt hvad som rör alla de konto,
 som rör Verket gemensamt.

För och Åskil konto upplägges i Capital boken hvar
 för att, som inköps för verkets behof och drift
 debiteras och sedan, hvad behöfst utföras afföras

frå sina behöriga konto samt hvad vid årets slut finnes kvar, blifver Inventarium till påföljande med deri utsatt prisvärde efter hvad samma inköp kostat verksegarne, med tillagde förstingskostnader.

Furn och Ekspek konto: liksom

Materialens konto såsom Kott, kalk, Murtegel, Öljor

Fatj m. m. liksom.

Folio 4 Sågbyggnadens konto: alla arbetskostnader som belasta verket, måste afräkningsboken i Dagverksboken contrrollera jämfört med det i ropade dagverksextraktet och vara bokslutet fogadt.

Folio 4 Debet är påfördt 2 skrinbor hö till Oxford med 22:75 öre, men något verkställt arbete med samma kan Revisor icke upptäcka, hvarian förklarung deröfver erfordras.

Folio 6 Debet 1ste inköpt Klocka för 12 Rör för utkommande års kapital bok godtgöras Sågbyggnaden och påföras Inventariuppsedlarna.

Folio 6 Debet Till August Swanberg 66:76 öre, för Bergbom Swanberg 6te sjelf belata, enär de hafva afgit sig att för Bergman Hummels andel skilj verket emot erhållande af 1000 Rör i en för att

Folio 6 Debet Foder åt Oxen 20 Rör, lika med anmärkingen under folio 4.

Folio 6 Debet viro för Byggnästare, Machinistallare m. fl. 757 11 öre, bör uppläpas och specificeras

Folio 7 Debet 1/4 Saldo af ränta enligt räkning 764 87 öre torde uppläpas i hvilken räkning detta hänfyller?

Folio 7 Debet Sept 3/4 P. A. Swanbergs reskostnader 241 63 öre, bör specificeras hureledes dessa tillkommit?

Folio 7 Debet Transporten till folio 8 är utsatt till 2002 54 öre, men utgör ej mer än 2002 52 öre, hvarian 2 öre tillagor förts Bergbom Swanberg 6te för mycket, hvarmed Sågbyggnaden afbenteles bör minskas anmärkes till rättelse.

Folio 8 Debet Räntor 780 94 öre, hvarian hureledes de äro

" Debet Ångsågen påför virke till byggnaden 2000 Rör, hvaruti består detta virke för det påförda beloppet?

Folio 8 Debet Inventariuppsedlarna äro påförda med 2125 42

11te

1265 74 400 11

Prämbyggnads konto

11te 5te prämior 1788 76

Häde Inventariuppsedlarna liksom prämior bör uti kommande års bok afslutas från Sågbyggnaden och påföras Inventariuppsedlarna af head, som de finnes kvar, till det pris de då anses kunna vara värde. Vid hvarje års slut uppräknas och Inventeras alla kvarvarande uppsedlar till det värde, de då anses ega. Förslutas uppsedlar genom värde, afslutas dessa på kinst och förlost konto, resten är skiljningskostnad som i vanliga fall ej bör afslutas på kinst och förlost konto som för hvarje skiljning de skiljst skiljas.

Folio 112. Inventariuppsedlarna äro redan nämnda
huru dermed bör förfaras.

Folio 11. Debit Husbyggnads Konto December 28/ra
155.12 öre, hvarefrån härledes denne sig?

Folio 14 Debit Sägtimmer Konto. Lön till Anton
per 215 Rör, är väl som Timmertimmerare?

Det vid året slut obefintlige kvarvarande
timret afföres på Inventarie Konto till Kommande
ret 1875 Januari 1/ra) liksom hvad uppsägnadt är aff
på Bräddtillverknings Konto.

Här Bergman Thummet 6: fäste timmer, så för
res dessa derfor och Timmer Konto därför crediteras.

Användes timmer till byggnader belastas de
to, hvartill det blifvit användt.

Folio 13 Debit Sägtimmer Konto. Dec. 31. Upplysning
räntor 865 Rör, från hvilket belopp härleda denna

Folio 24 Debit Sägtimmer Konto. Ranta 1875, 15 öre
lika med följande följande

Folio 24. Credit Sägtimmer Konto. Reskostnader
Luleå och Haparanda, påförde i ny räkning
öre, återfinnas Revisor icke i Debit. vara upplagd

Timmerlevereringsjournalen bör att följa
det för att komma i erfarenhet af, att denna
i likhet med Afräkningsboken samt likhet
ning med Sägtimmer Konto.

Folio 15 Debit Bräddtillverknings Konto Julgäfs
August. Swanberg 11 Rör till Bergman Swanberg 6: bel
spjettor, enligt den återrens kommande, som får de

ropad.

Folio 15 Debit Bräddtillverknings Konto

Contant till August Swanberg 65 Rör lika med följande
d. 1. Foder för Dragoxen 18.60 öre i likhet med nämnda fol. 4
d. 18 d. 11.20 öre d. 14
d. 17 d. Lön till August Swanberg 274 Rör d. 15
d. 17 d. 4 skindor till till Hästfoder 91 Rör, vilket har
inga hästar och hvartill har detta då använt?

Folio 17 d. Hushälleskostnader i Båtskärs näs 515 Rör,
huruledes har dessa tillkommit? då desutom är be-
lastadt vilket kosthållning för Byggnästan, Ma-
chinister se folio 6. Rör 757 12

Folio 18 d. Skjutrar under året med egna hästar 198
Rör bör specificeras hvaruti de bestå? de förut om-
nämnda 4 skindor till till Hästfoder 91 Rör äro de
använda för dessa hästar för Bergman Swanberg
6: tillsammans betala, så de påförat skjutarna.

Uti Bräddtillverknings Konto credit bör upplagas och
tillverknings uti 14.9 tums eller 14.9 tums 14 foto förskning
säskit till för hvad, som är skiffningsgiltigt och för
skildt vrak, hvilket åter påföras Brädders Konto

Brädders Konto crediteras för alla förskningar
och de betalas för den del som betalas
Användes något till byggnader, så påföras
sitt Konto, som detta bör.

Timmer något kvar vid året slut föres detta på
Inventarie Konto för kommande året, och här, från
dessa Konto uppladdas i 14.9 tums eller 14.9 tums 14 foto

beräkning.

folio 11. Debet Prämbyggnads Konto. Räntor 11: 85 är från hvilken summa härleda de sig?

folio 17. Debet Ångsäger Konto från hvilken summa i detta konto härfluter räntoberäkningar på 40.000 Rör med 2.400 Rör, som äro påförda?

Och följendet, som ångsågen upptager är sålunda fördelad:

Bergman Hummel C^o 2086: 50

Bergbom Swanberg C^o 3086: 49, 61/2: 99 öre,

mer att förändras i följd af Revisors anmärkningar, ifall de af verksejare ä ämse siver gillas.

Ångsågens Konto bör hett och hållet från komma de året utgå, deremot svarar Bräddtillsverkning och Bräders Konto.

folio 25. Debet Nemi Sägtimmer Konto Raskostnader under året 815 Rör bör närmare redogöras samt specificeras.

folio 25. d^o från hvilket belopp härfluter den påförda räntan Rör 6: 728: 64 öre, torde upplägas.

folio 28. Lulca Skogs skiftes Konto bör icke på Lulca Konto som nu är skett, afföras, utan Balanceras och då ärligen debitera Sägtimmeret Stubbens afgift för det antal timmer, som är försägnadt eller afverkad skrifran.

folio 29. Lulca Skogs skiftes Konto lika med föregående.

40. Larrionas Skogs skiftes Konto lika med d^o

41. Bodö Hummans Konto kostar verksejarens samman 4.852: 16 öre, och som boken visar, är detta

humman icke köpt för skogsfångst, utan borde vara till andra beräkningar. Förundligt är likvisst att ingen afkastning, såsom hö, potatis, korn, råg eller blott halm erhållits.

Revisor, som under en lång följd af år, dels sjelf fört Bokhålleri vid olika verk, dels såsom Revisor handlagt allt hvad, som till en ordnad Bruks och Sägerverksrörelse hör, har funnit sig på de högsta förväntad öfver det ofullständiga, för att säga slarviga sätt på hvilket redigörelsen för Båtskärens Sägerverksrörelse af Bergbom Swanberg C^o aflemnats, och torde deras eget väl förora, att det på ett ordningsfullt sätt föra sina räkenskaper, hvilket är så mycket mera nödvändigt då de hafva meddelare i verket, hvilka hafva obestridlig rätt att förora sådant.

Revisors kostnaden Trettio (30) Rör Rör har jag af Herrar Bergman Hummel C^o uppburet, gottkänns Räkna den 29 November 1873. C. J. Ljungberg
Rätteligen afskrifvet, intygga: C. O. Ljungberg C^o Berg
Transumt N° 16 II

Anmärkningar vid Revision af Båtskärens Ångsäger räkenskaper för år 1873.

Revisor har nu genomgått den så kallade Hufvudboken för Båtskärens Ångsäger jemte vid mer Bergbom Swanberg C^o inkomsta räkenskaper och befunnit dessa vara öfverensstämmande med hvar andra.

Folio 33. Värnåfers storskifte Debet kostnader

uti inköp med upplupna räntor för året

Folio 34. Hemse Skogs skiftes Konto Debet 1647

$\frac{3}{4}\%$ upplupen ränta

162 91

Folio 40. Såg timmer Konto Debet

Ränta $\frac{5}{100}$ i Rör 134.069 49 öre

6707 49

Folio 46. Bräddtillverkningens Konto Debet

Julgiölva 25 Rör skuts lön 650 Rör till
August Swanberg

675

för huslön under året i Wätskärsnäs

92 51

Ränta $\frac{4}{100}$ för årets kostnader

1272 70

Folio 48. Bräddtillverkningens Konto Kredit

Under året försält vid Sägen, bräder
m. m. för

14457 62

Skuts tillverkning utgör 1559 standard
Plankor, battens, bräder, som stå verk-
sägare i tillverkningskostnad till

12974 70

Wätskärsnäs är påfördt ångsäge-
anläggningen föregående år handsam-
ma uti inköp kostat verksegarne,
dä i är Bräddtillverkningen är be-
lastadt för uppfällning af Skolador,

14457 62

inköp af hö och höbergringskostnad
med 742 Rör, se Revisors uppgift här
öfvan under folio 46, men för någon
höafkastning synes bräddtillverkningen
icke vara godgjord eller bekommits
från hummanet.

Enligt Herr Swanbogs uppgift har
verksegarne 2^{ne} hästar och tungdonju-
ter Sågställaren ett koloder in natu-
ra och till dess kreaturs utfordring
har väl Höafkastningen från Wätskärsnäs
summan åtgått, ehuru räkenskaper-
na sådant ej upptager, likaledes
brad dess 2^{ne} hästar uträttat under
året till verksegarne gemensamma
nytta.

Uti Bergman Hummel bⁱ en-
skilda räkning har Bergman Swan-
berg bⁱ der påfördt förvaltningens
de för året med 1.000 Rör skut.

Folio 49. Bräders Konto Debet

Inventarium från 1872 plankor, battens
och bräder i 62 Rör 914 standard

25750

Upplupna räntor åren under året i $\frac{4}{100}$

10000

Skuts tillverkning som skolas verksegar-
ne 20 1876 1877 standard

20000

Bergman Hummel bⁱ 8 Rör af året uti
skut som är i räknet till räkning uppe-

tagen 19.905.77
 Högberg & Svanberg b^o 1/2 ten af
 ända netto Vinst som är i en-
 skildt räkning upptagen 19.905.77 26.611.57 19.9.97
 folio 47. Bräders Konto Kredit
 Vinst i Björkved är detta Konto godt-
 gjort 779.

folio 56. Balance Konto till år 1874

1979 st. Mattjärvi Sägtimmsur å 1 Rör 1979.

458 . Råten d^o 745.50

600 Standert plankor battens och bräder
 å 70 Rör 5400.

96 Standert Stäp å 80 Rör 7760.

Leonor Bergman Hummel önska att
 Inventarie förseddarnes skall ovlkortli-
 gen afföras uti 1874 års räkenskaper,
 från Ansökan till äggningen på Inven-
 tarie förseddarnes Konto och der re-
 dovisas och specificeras på vanligt
brukligt sätt.

Inventarie förseddarnes bör vid 1874 års
 början utgöra i värde:

Brämbeggnads Konto för år 1871, se folio 20 779.11

d^o d^o för år 1872, d^o 1799.75

Inventarie Konto för år 1871, d^o 11 1265.79

d^o d^o för år 1872, d^o 21 2878.56

Löpande Inventariers Konto för år 1873 d^o 55 106.57

1874

Likaledes bör från Sägtverksanläggningen afföras in-
 köpet af Bodo Humman till det pris, som det är affört
 se folio 41, eller 4.852.16 öre och hummanet påföras, då
 detsamma hädanefter belastas alla arbetskostnader
 och oändviktiga utgifter samt onera, då det deremot
 krediteras för hvad af höfaktning, Timmerfäkt
 eller annat, som från hummanet inflyta kan.

Hädanefter må icke utgående inventarispris-
 na upptagas till högre pris än hvad de stå verkse-
 garne sjelfve till, i tillverknings eller inköpspris.

Stäfs Konto se folio 48 är tillverkningspriset för 185
 Standert stäp å cirka 79.69 öre, då utgående inventari-
 priset för 92 standert stäp är upptaget till 80 Rör,
 men ingalunda bort öfverstiga 40 Rör per standert,
 således en tillkonstlad vinst för året 1873 med
 2.680 Rör. Neder Karix den 14 Augusti 1874.

L. J. Ljungberg.

Rätteligen transumeradt, intygga L. O. Ljeding köp-
 Berg.

N° 16. III Transumt af 1874 års Bokslut vid Bät-
 skärsnäs Ansökan.

folio 58. Hånsfjerd's Skogskeftes Konto
 Debet.

1874
 Jan. 1. An. Saldo hos Högberg & Svanberg b^o 11 är af

verkningsränta 500.

Uppslutten ränta till d^o 70.

Kronor 570.

Credit.

1874
Dec 31 Per, Balance Konto till år 1875

Jotio 57 Nuttjärvi Skogsskiftes Konto

Debit.

1874
Jan. 1 An, Lofte af Jorshunds skifte på 50 års af-
verkningstid hos

Credit

Jotio 67 Bräddtillverknings Konto

Debit

1874
Dec 31 An, Kåtskärsnäs Hushåll, 1568.35 rre, Aug Swanbergs lön
för året 100

Credit

Jotio 79 Bräders Konto

Debit

1874
Jan. 1 An, Inventarium salderande hos Bergbom
Swanberg den 31/12 1873 à 90 kronor

Dec 31. Uppslusen ränta derä à 6%

Bräddtillverknings Konto: årets tillverkning

Bergman Hummel's andel i vinsten upptaget
i enskild räkning

Bergbom Swanberg C. d. d.

Summa

Credit

Jotio 11. Balance Konto till år 1875 Debit

Credit

1874
Dec 31. Per Bergman Hummel C. hälften af mot-
stående skogsskiftet och inventaries vid årets
slut, uti enskild räkning upptaget" " " Bergbom Swanberg C. i d. d. 110027.54
110027.54Rätteligen utdraget från Kåtskärsnäs Ångsigs
Kapital Bok för år 1874, bekräftar L. J. Ljungberg.
Likalydande i transumerande delarne,
intygga S. E. Bäckman C. Bröms.N° 16. IV - VII för 1875 1876 och 1877.Transumt af Kåtskärsnäs Ångsigs Bok-
stet År 1875 1876 och 1877.

1875

Transumt. Bräddtillverknings Konto Debit

1875
Dec 31. An, Hushållskostnader i Kåtskärsnäs
ens. förevisad räkning 1144.771875
Dec 31. Per

Credit

Bräders Konto Debit.

1875
Jan. 1 An, Saldo hos Bergbom Swanberg C.
Inventarium för 1874 à 90 kr. 77040.

Dec 31. Ränta under året à 6% 4149.20

Bräddtillverknings Konto: tillverk-
ningskostnad för 1875 72702.18Ligtkammars Konto: uppsägda 40.00 timmar
1875 72500.00

Credit.

1875	Dec. 11. Fr. Förfyllt gm Bergman Hummel & Co. Handl.		
	ent. försäljningsräkning gm Bergman Hummel & Co. rätt häföst i årets försäljningsräkning Jarras Jarrai Rabate	1419	115 9/16
	Balance Konto till år 1876 hos Bergman Svaneberg & Co. i 90 kr.	780	70 200
		Ja	2199

Weds Konto Debit

1875	Jan. 1. för inköp af	177	409
	ent. Aug. Svanebergs redovisning för framköring af	56	147
	Till J. E. Nilsson i Båton för framdrifvit på Boden gm Anton Nilsson i Långis	50	160
	Boden Hummans Konto stubbores af gift för 549 famnar à 9,50	488	1200
	Uppslupne räntor à 6 & 3/4		27 1/2
		Ja	772

Credit.

1875	April 8. Fr. Sätt genom Johan Lindgren i Lekenäs	41	180
	" " " Ristverkning i ved af Hov Bergman Hummel & Co. sedan förra året		20
	Oct. 20 Satt till Per Johansson i Lappbäcken	18 1/2	77
	" " " d. " N. G. Lindqvist i d.	48	160
	" " " d. " G. J. Svaneberg	84	77
	" " " d. " Diverse personer	70	250
	Dec. 11. " Balance Konto till 1876 hos Bergman Svaneberg & Co.		

Bom Svaneberg & Co. inventarium à 246

1875 Balance Konto Debit

1875 Credit

Dec. 11. Fr. Bergman Svaneberg & Co. af emot stände	119 56 96
" " " Bergman Hummel & Co. af d.	119 56 96
" " " Alltammans salderande hos Bergman Svaneberg & Co.	279 57 92
	Ja

Rätteligen transumeradt, intygga. Eder. Berg & Co. Ljöring 1876.

Transumt. Bräddtillverkningens Konto Debit

1876	Dec. 31. An		
	Årets Hushållskostnader vid Båtskärs näs enligt särskild specification	170 56	

1876 R. Credit

1876 Skäfs Konto Debit

Jan. 1. An	Balance Konto från år 1875. Inventarium a c° 64,074	171 1/2	109 1/2
	Skäfs tillverkn. b. årets tillverkn.		
	gm missföring tillkommit 2,657	266	114 56 96
	Brädders Konto andel i förbrukade materialier under året	12 79 1/2	60 1/2
	Ränta à 12,750 kronor à 6%		
	Årets tillverkningskostnad tillför a c° 720		
	42 1/2	Ja	497 Handlert

Credit.

1876
Dec 31. För försäkt gmn Bergman Hummel & Co 412 St
" " " Balance till 1877 inventarium à 64%
5480. 35 St

gmn misfföring tillkommit 9,63

Summa 497 St

Bräders Konto Debet

1876
Jan 1. Balance Konto från år 1875.

Inventarium à 70 kr. 780 St

" Ranta i ingående inventarium 10,200 St

à 6%

" försäkt af smidjekar 10 1/2 St

" Sägtimmer & uppförande under

året 40,247 Sägtimmer

Bräddtillsverk. & ärets tillverknings-

kostnader för 1552 St

(ärets tillverkn. pris till 112,591/100 St) Summa 2,442 1/2 St

Credit.

1876
Dec 31. För Skat Kontor godtgör för använda och för-
brukade Materialier

" " " försäkt gmn Bergman Hummel & Co 1700 St

" " " d J. Sällström 22 1/2 St

" " " Bergman Hummel & Co genom för

högt häfönde försäkt kostnader emb.

afgifven räkning denna dag af Berg-

man Svaneberg & Co

" " " Balance Konto till år 1877 inventarium

à 70 kr

620 St

Summa 2,442 1/2 St

Balance Konto Debet

1876

An

Credit.

1876
Dec 31. För Saldo hos Bergman Hummel & Co

" " " d d Bergman Svaneberg & Co

Keder Kallix & Kåtskärsnäs den 25 September 1877

L. J. Ljungberg Revisor

Rätteligen transumeradt intygga Lds. Beng. & L. Ljungberg

1877

Transumt. Sägtimmers Konto Debet

1877. An

Dec 31. " g månaders ranta på 45,000 St à 8%

Jouksens Affärens Konto Debet

Dec 31. An

" " " Ranta på successive utbetalningarne

" " " under året à 8% utgör

" " " för bogsering till skogaren Sture

Nyborgs Försäkningskonto Debet

An

Jan 4. Skogaren Sture för ärets timmer bogsering

" " " Till L. J. Stenholm och L. Fringriet för

kontrakt med L. Stenholm

" " " 1/2 ranta à 8% på 112,591/100 St

Juni 11. Dr. L. J. Lindqvist för uppträffning
af red. på Boden

78
f. 769 697.15 697.15

Weds Konto Credit

1877
Dec 31. Balance Konto till år 1877

Inventory

769 697.15 697.15

Balance Konto Credit till år 1878

1877
Dec 31. Dr. Kåften salder andehos Bergman Hummel & Co. 9777.75

d d Bergman Larsson 1853.46

Neder Kåfte den 23 September 1879.

L. J. Ljungberg Revisor.

Rätteligen transumeradt intygga: C. O. Ljöring. Eda. Berg

Transumerat 18 VII.

Berättelse öfver verkställd Revision af
Båtskärsnäs Årsmåls räkenskaper för år 1878.

Balance Konto från år 1877 Kredit folio 2.

Jan 1

Lagtemur Konto 22.683 st. vid Båtskärsnäs,

Kemi och Torne 93.432.0

7692 st. i Pustjärvi 17.342.22 110794.07

Lagtemur Konto Debet folio 17, 17, 21, 23, 23 1/2

1878
Dec 31. Bergman Hummel & Co. Timmerleverering

Konto

11925 9779.15

Ränta å 73.805.47 öre å 5%

Bräddtillverknings Konto Debet folio 13, 65, 67, 69

1878
Dec 31. Båtskärsnäs Hushållskostnader för året

Ränta å 78,595.15 öre å 5%

Bräddtillverknings Konto Kredit folio 67, 68, 70

1878
Dec 31. för Bakaved till Ångaren "Sture"

Brädders Konto Debet folio 79. Rätteligen

Jan 1 Balance Konto från år 1877 inven

tarium å 90 kr.

Juni 11. Kassa för 318 st. 4 x 11 tumes plankor

af Skaparanda Exportbolag

Aug 11 d. för plankor o. bottenplankor d.

d. för d. af Kåfte Ångare

Aktiebölag

Dec 31 Nyborgs Frysägnings Konto

Ränta å 18,713.47 öre å 5%

Pustjärvi Lagtemur Konto

timmerkassa 6.58.86

Lagtemur Konto under året vid

Årsmåls uppträffning 22.717.07

Bräddtillverknings Konto arbeta

Januari och omkostnader om

året och hushållskostnader och bygga.

dagspenningar ifrån inberäknade,
i tårerhude

2284 40157.21

Tillverkningen kommer på ca 76 7/8 öre

per standard

Summa

7461 70158.72 70158.72

Bräders Konto Kredit för 80

Dec 8. Klaska försälda genom Johan
Läuström enligt räkning

1700 17000.12

dito genom Bergman Hummelby räkning

11 1196.51

Balance Konto till år 1879 inventarium
af plankor, botten och bräder 1758 standard

ca 70.87 1/2 öre

159.03 1/2 öre

100 kub. famnar splitvad å 18 kr. 1200:

1750 16084.77

Summa

7461 70158.72 70158.72

Revisionskostnaden, med deruti inberäknade
del i skjuta ifrån Rania till Katskänsnäs ångsåg
och åter, har jag af Herr Johan Läuström i näst
uppburet med Fjuttio fem Kronor.

Revisor gillar icke Bergbom Swanberg till
förings sats.

Bräddtillverkningen belastas endast hvad som
brädernas förädling och tillverkning jemte der till
sägadt timmer samt förvaltningskostnad.

Bräders Konto belastas alla västningskostnader,
transportförsäkring af bräddlaget, ligge dagspenningar, och
i förvaltningen etc., då samma Konto krediteras
allt hvad försäljes af Knubb, bräder, botten och plankor.

Kor.

Samma förhållande är med Skäpplverkningen och
Staf Konto. Den som förlägger verket skall ha sin
förlagsräkning i Kapital boken.

Bergman Hummelby C:

d: d: d: } utt

Bergbom Swanberg C:

d: d: d: }

Disse 7^{ne} räkningar skall allt intagas hvad som pas-
serar under året och då förefinnes Kontroll i Kapital
boken, nu icke efter den skeddä methoden, utan att
hafva tillgång från Bergbom Swanbergs enskilda böcker.

Allt verket går med förlust torde nämligen
komma i dagen, när 1879 års bokslut blir uppgjort.
då Inventarierna troligen stå Verksegarne till högt
pris och försäljningspriserna på utskudet mycket
låga.

Utförings Konto eller Stallets Konto uppläg-
ges och dit förs allt hvad som till hästarnas ut-
föring hör samt krediteras för allt det, som de
under året uträta vid Verket samt använda till
skjutning etc.

Med Konto, Bräddtillverkningen krediteras för all-
den ved af bakar, som faller ifrån sig i famn-
antat och pris och krediteras för all den ved som
försäljes och kan utgå för Verkets behof. hvad
som blifver kvar vid årets slut inventeras till
det pris som veden kostar verket på stallet.

Bakved och annan luggen ved bör hafva
hvar sin column för famnar.

Inventariersedlars Konto för vid 1879 års slut inventeras uppf. allt hvad som finns vid verket kvar, till det pris, hvartill Inventariersedlarna vid tillfället af sin vara värda. Allt som inköps under året, jämför detta Konto och vid årets slut 1880, inventeras afven det då och upptages det värde, som persedlarna ha på egen skiltmaden i detta Konto blir således den slutningskostnad, som uppställt under året genom dess begagnande för Verkets drift och för belasta de Konto hvartill de tillfört begagnade.

Neder Kalix den 30 September 1879. L. J. Jönberg
Revisor. Rätteligen transumeradt. intygga:

L. O. Jöding. L. Brönd

N:o 16 VIII.

Transumt af berättelse öfver verkställd revision af Båtskäpnäs Angägs räkenskaper för år 1879.

Sågtimmer Konto är debiteradt af Tjo affären för 159 st. Bjelkar kronor 278:50, detta belopp är Bergbom Lvanberg b. egen affär, som härleder sig från deras enskilda böcker och kommit Brädtillverkning till goda genom de försägade bjelkarna till plankor och bräder.

Ränta i 458. 471: 80 öre i 5% 2268 kronor 59 öre i nog sätt efter uppgifvet gynningsbelopp, men huru kommit till detta resultat, må Bergbom Lvanberg b. själv redigera.

Tjo affären har krediterat Sågtimmer Konto

150 st. sågtimmer, uppskrädda till bjelkar, 1200 kronor, som är öfverensstämmande med deras enskilda böcker.

Brädtillverkningens Konto. Kokreatur användes för erhållande af mjölk till huskället vid Båtskäpnäs, hvad hästarna utträttat erfars icke af räkenskaper na, dock uppgifves nu att de användts för behof till körsbor af sågtimmer, släfvirke etc. En häst är under året försäld och en är kvar.

Angaren Sture har krediterat brädtillverkningen för bekommen ved under året med 750 kronor.

Bräders Konto. Werksegarnes hela förlust för året utgöres af 75.056 kronor 21 öre, deraf deltaga

Brädtillverkningens Konto Debet

Dec. 31. — — — — —
Angaren Stures bogsering af plankor från Haparanda och Nyborg
Materialiens Konto. under året utgångna materialier
Ränta i Kronor 32.475: 80 öre i 5%

1879 Bräders Konto Debet

Dec. 31. En Skäpa köpt från Nyborg 107 Mk
Ränta i Skäp tillverkning
K. P. under året utförd i
Kronor 2.000: 76 i 5%
Brädtillverkningens Konto

1077

400: 19

1167: 7

1167: 15

2000

<p> <i> Tillverkningens kostnad för Fjärras Konto under året åtgått 7 tunnar à 9 kr. Prämbbygggnads Konto reparation af gamla prämar Sågtimmers Konto under året för- sågade 52, 1/81 sågtimmer Jan. 1. ^{ny}Balance Konto från 1878. Inventarium af plankor, båtens och bräder 1750 Stund. à 90. 87 1/2 100 famnar splittved à 18 kr </i> </p>	<p> <i> 614. 69. 221 07 897 55 08 1750 189061 77 1800. 160851 79 </i> </p>
<p> <i> Summa 7571 28 </i> </p>	<p> <i> 700147 14 </i> </p>
<p> <i> 1879 ^{ny}Bräders Konto Credit Dec. 31. R. Kaspa: försäljningsräk- ning af J. Sallström Stafs Konto godtgör vinst Farrars Konto d° d° Ingående inventarium har vid skiffring upptäat en brist på gallring af vrak och utfall af kortare avri Wargman Hummel b° fördragskon- to andel af årets förlust Bergbom Tranberg b° d° d° Balance Konto till 1880 Inventari- um af plankor, båtens, bräder à 65 kr. för 110 d° 32 kub famnar Splittved à 18 kr </i> </p>	<p> <i> 280 1/2 16825 39 1998 54 2161 52 280 4738 10 4738 10 7505 62 420 27 50 576 27 56 </i> </p>
<p> <i> Summa 7571 28 </i> </p>	<p> <i> 700147 14 </i> </p>

1879	af	Balance Konto till år 1880		
Dec 31	af	Kemi skogsfiskens Konto, återstående		
		Köpskilling	12186.76	
		Nattjärvi d. d. d.	4174.87	
		Wanafjerd d. d. d.	560.	
		Luleå d. d. d.	200.	
		Liknäs d. d. d.	4444.	
		Kurajärvi d. d. d.	2000.	
		Alkala d. d. d.	1284.37	
		Sparrens Konto 721 st. innehållande 3852		
		kubikföt à 257	767.	
		Weds Konto 262 1/2 fannar vid	77.72	
		af Wisskärs skogsaffär i återstående köpskilling 1522, 66 Inventarium 357.	1377.12	
		Bräders Konto. Inventarium för värdet	27576.	
		Stafs d. d.	77.72	
		Lagtimmer d. d.	4500.	
		Materialiers d. d.	7704.79	7704.79
1879	af	Balance Konto till 1880 b. sedet		
Dec 31	Per,	Värdet af verkets skogsfiskten och inventarier vid årets slut, hälften salderande hos Bergman Hummel b.	7704.79	
		hälften hos Bergbom Granberg b.	7704.79	15409.58
1879	af	Bergman Hummel b. förlags Konto		
Juni 1	af,	Saldoförlags skuld från år 1878	7704.79	
Dec 31	af	Ränta i ingående förlags skuld à 6%	115.18	
		Bräders Konto andel i årets förlust	7704.79	
		Balance Konto till 1880 andel af		

Skärnas utgående balancer	76297 1/2	
Saldo andel i nytt förlag	19577 1/2	106666
1877 Bergman Hummel & Förlags skuld Credit		
Juli. Per andel i Båtskärens Inventarier		
Skogs skiften ent. Balance Konto den 31 Dec 1878	106666	

Transumt ur 1880 års bokslut vid Båtskärens års		
1880		
Jamt. Bräders Konto Debet		
An Balance Konto från 1879. Inventarium af plankor, battens och bräder à 60 kr. per stck	400	27700
32 kub. sammar splitved à 18 kr		576
1879 1/4 Kassa till Haparanda Exportbolag		
fordon för för förf. års bräddinventarium från Håfers till armajärvi ent. Burmans räkning	1984 1/2	
* för bräddflottning 1877 till Kinnings	777 1/2	
Dec 31. Intresse Konto 1/2 års ränta à kr 2458.		
27 à 8%	282 7/8	
" Sagtimmer Konto. uppsägade 50,871 st. sagtimmer	9899 1/2	
" Bräddtimmerverkningens Konto, arbetskostnad m. m. af	16601 1/2	72776 08
" Bergman Hummel & Förlags hälften af		
ärts vinst kr. 15017. 24	4002 1/2	
" Bergbom Svandag & d. d. 15.017. 24		
Summa som utföres	20877 1/2	172806 7/8

1880 Bräders Konto Credit		
Dec. 31 Per Kassa gm Haparanda Exportbolag		
återförda flottningkostn. sedan förf. år		
d. d. för 11 kub. sammar splitved	746	17
försäkt gm J. Sällström ent. försäkningsräkning	1015 3/4	161687 0
Håfs Konto godtgör ärts fallna vinst	7121 3/4	
Sparrar. d. d.	7769 7/8	
Balance Konto till 1881. Inventarium af plankor, battens och bräder ent. lista		
277,552 stck à 65 kr. 17778. 20		
77 sammar splitved à 18 kr. 1386. -		
140 st. spjeldetolar à 70/- 98. -		
Summa som utföres	277552	172806 7/8
1880		
Bergman Hummel & Förlags Konto Debet		
Dec. 31. An Saldo till 1881, andel af Båtskärens inventarier och skogs skiften	76297 1/2	
andel i nytt förlag	72277 1/2	72277 1/2
1880 Bergman Hummel & Förlags Konto Credit		
Jamt. Per Saldo från år 1879 andel af Båtskärens inventarier och skogs skiften		
andel i nytt förlag	72277 1/2	
Dec. 31. Ränta à kr. 12577. 16 à 8%	1007 1/2	
Bräders Konto hälften af ärts fallna vinst	1007 1/2	72277 1/2
Ställetigen Transumter att intygga: ch. Rikshand. Arbet Björk.		

	Försäljnings värde	Skatt i	Skatt i	H. Bergman	H. Bergman
					bergt. asat. utgåm.
					inventarie värde
1877.	137702.58	78.78	600	54000	kr 90
1878	155570.96	121.18	861	77490	kr 90
1875	115978.58	81.74	780	70200	kr 90
1876	158394.89	92.10	620	55500	kr 90
1877	160025.75	106.84	711	27990	kr 90
1878	148756.64	82.26	1780	159076	kr 90
1879	168055.39	59.78	420	27480	kr 90
1880	161688.	87.08	274	17777	kr 90

Rätteligen afskrifvet intyga: Edv. Berg C. O. Sjöding.
N° 19.

Tabell öfver resultatet af Wätskänsnäs Intressenter
sägerverksaffär enligt Bergman, Swanberg & Co. egna up-
gifter, sammanförde i Revisionsberättelserna för
åren 1871 - 1880.

	För 1871-1872	För 1873-1874	För 1875-1876	För 1877-1878	För 1879-1880
1871	Förtjänst	6172.99			
1872	Förtjänst	71697.64			
1873	d.	11692.98			
1874	d.	7160.06			
1875	ingen förtjänst				
1876	d.				
1877	d.				
1878	d.				
1879	Förtjänst				
1880	Förtjänst				

Saldo, utgörande förluster för de två åren
af Wätskänsnäs Sägerverks tillvaro, förlusten
var ränteförlust i förlaget samt alla
våra indirekta förluster

Rätteligen afskrifvet intyga: Edv. Berg C. O. Sjöding.
N° 20.

Våra Bergman, Hummel & Co. Försäljningskostnader.
Transumt ur våra försäljningsräkningar
för åren 1873, 1874, 1875 och 1876.

För år 1873.

Accept i försäljningsprovision m.m. för försälj-
ningar i Franko

Vår provision

Andel i telegrammer kr. 560.

d. i porto och brefflösen 140. - kr 700.

Ofranstående kr 700. motsvarande i procentberäk-
ning af försäljningsbeloppet kr 153,500.57 cirka

För år 1874.

Accept och försäljningsprovision m.m. för försälj-
ningar i Franko

Vår provision

Andel i telegrammer. kr. 550.

d. i porto och brefflösen 149.75 kr 799.75

kr 799.75 motsvarande i procentberäkning af
försäljningsbeloppet kr 176,797.07 cirka

För år 1875.

Accept och försäljningsprovision m.m. för försäljningar i francs 4 1/2 %
 Vår provision 2 1/2 %
 Andel i våra telegrammer kr. 650:-
 d' i porto och brefflösen 147.90
 d' i Hrn Bergmans agenternas resor 677:- kr. 1474.90
 kr. 1474.90, motsvarande i procentberäkning af försäljnings beloppet kr. 146,140.77 1/2 %

För år 1876.

Accept och försäljningsprovision m.m. för försäljningar i francs 4 1/2 %
 Vår provision 2 1/2 %
 Andel i telegrammer kr. 750:-
 d' i porto o brefflösen 168.77
 d' i Hrn Bergmans agenternas resor 938.75 kr. 1857.52
 kr. 1857.52, motsvarande i procentberäkning af försäljnings beloppet kr. 219,619.85 7 1/4 %
 Bergman, Hummel & Co

Undertecknade hafva genomgått Herrar Bergman Hummel & Co Original försäljningsräkningar för Wätskärsnäs Ängs tillverkningar för åren 1873, 1874, 1875 och 1876 och funnit omständigheterna transumt riktigt, hvilket härmed intygas
 Neder Kalix den 14 November 1882.
 C. O. Sjöding C. Bröms.

N:o 20.

Joh. Sällströms försäljningsräkning 1877.
 till sina sifferuppgifter sammanförd och beräknad:

	Thaler	
Wexelförsäljnings omkostnader	1099.16	
Ejna o andras provisioner, resor, porto o telegr.	874.29	
Förluster genom rabatter	9240.79	
Om till försäljningarnes nettoprovenut	11892.40	
Läggas ofvanskämda omkostnader	15755.96	
erhålles beloppet	9440.79	
Omkostnaderna kr. 9440.79 utgåra således	kr. 16697.75	
i bruttobeloppet i det närmaste 6% sex procent		
Joh Sällström har väl påfört ä sina utlägg sända efter	8%	
men endast godtgjort ä inkasserade		
faktura belopp efter	6 1/2 %	
Skieppningarne hafva egt rum till köpare		
i England till värde af	kr. 11759.67	
d' i andra utländska orter	11875.75	
	kr. 11875.75	
	total	
	kr. 16697.75	
Åfärdens försäljningar hafva sålts	kr. 16	
abordfritt	1	
Kost & frakt	Summa 97	

Joh Sällströms försäljningsräkning 1878, till sina sifferuppgifter

gifter sammanförd och beräknad

Omkostnader för vaxelförsäljningarna
Provision "Ulles" Fr. 109.57 d 400 Fr. 509.57 d

ä 7/20 kr 362.80

Omkostnader Fröding Fr 200 d 11860 d 294.48

588.02 Fr. 1201.96 ä 7/20

855.70

Öfriga försäljningskostnader

kr

Åtgärd: Rabatt genom Astrup & Starland
£ 17 d 18.25

277.30

Försäljningarnas nettoprovenue

kr 174066.95

Omkostnaderna

17658.71

Summa kr.

156408.24

Omkostnaderna kr 17658.71 utgör således ä
brutto beloppet 110 och en fjerdedelns procent
(94%) Här till kommer J. O. Öbergers rabatter
och kostnader, som äro hopslagade till ett
belopp kronor

6304.01

Huru stor del utgör Öbergers egna omkost-
nader för resor, porto o telegram? Detta
finnes icke uppgifvit. Om Öbergers omkost-
nader uppläges till cirka

kr 700.

utgör Sallströms Totala, egna och andras

omkostnader för försäljningarna närmare

10%

Joh. Sallström har jämfört för sina utlägg efter

8%

man godgjort för inkassade fakturabelopp

7%

Rabatter för året utgöra

"Paul Adrienne"

"Havfruen"

Fr. 1870.

500.

2000.75 14 3/4

Rabatter ä 8 andra laster

Rabatt genom Astrup & Starland

6704.01

277.25

kr

7981.26

Skiffningarna hafva egt rum:

Till köpare i England till värde af

kr 8917

" " i andra utländska orter

101517.40

" " inom eget land

17787.01

kr 119481.41

Sälde: Bordfrö 12 kost o frakt 4 st. konsignation 17 st.

Joh. Sallströms försäljningsräkning 1879 till sina
sifferuppgifter sammanförd och beräknad.

Omkostnaderna för vaxelförsäljningarna

1157.94

d' för Venskabet 2% kommission

af £ 4 1/2 10/10 d 18

247.05

d' "Ulinä"

56.11

d' af J. O. Öberg Fr. 7991.85 d 71.72

2870.10

Provision & omkostnader gm S. H. Pettersen Fr. 7000

8774.14

Egna omkostnader

1550.55

Ketschers provision m. m.

112.51

Provision o omkostnader i Staf

689.12

12771.24

Här till komma omkostnader i konsignati-

onstakterna "Beestias" sörstlast, "Linda" M-

bert o "Ulinä" hvarä saknas uppgift, upplä-

gges approximativt till

700.

1350.00

Försäljningarnes nettoprovenue
 Omkostnaderna, såsom ofvan specificerade

Omkostnaderna kr. 16000 beräknade i kr. 188121.90
 utgör således närmare nio procent 9%
 för detta är här Joh. Sällström påfört efter 8%
 men afren godtgjort samma ränta

Rabatter för äret utgöra

"Lauko" 120

"Lotta" 1000

Rabatter genom J. O. Öberg 4150 i 71.70

Rabatter till St. Johannis & Venskabet kr. 2187.20
 i 71.70

Skiffningarna hafva egt rum

till köpare i England till värde af

" " i andra utländska orter

" " inom eget land (oko linck!)

Silberbordfrukt 10 allt kost frakt 14 st. Konseignation 3 st.

Joh. Sällströms försäljningsräkning 1880,

till sina sifferuppgifter sammanförd och beräknad

Omkostnader för vaxelförsäljningarna

Provision till J. Verdean

" " för reglering med Pandel p. 200

Omkostnader till lån för " med Menard, 100.

Kommission till E. H. Petersson

Post- & telegraphporto

Summa 4178.20
 4178.20

Thomas Astrups omkostnader & provision
 Egna omkostnader & provision

Försäljningarnes Nettoprovenue
 Omkostnaderna som ofvan

Summa kr. 17157.20

Omkostnaderna, beräknade i brutto-
 loffet utgör således närmare sju procent

För detta är här J. Sällström påfört efter 8%
 och godtgjort efter 6%

Rabatter för äret utgöra

"Koc tas" 779.90 i 71.70

"Santos A. L. L. M. & Laura" 6000 i 71.70

Skiffningarna hafva egt rum

till köpare i England

" " i andra utländska orter

" " inom landet

Silberbordfrukt

Kost frakt

Allt omstående utdrag är riktiga och det angifna
 procentberäkningar är gjorda på Thomas Joh. Säll-
 ströms försäljningar i hans Original-försäljningsrä-
 ningar oför förskrämda angående beräkningar
 för åren 1877, 1878, 1879 och 1880, intygas
 under Kallur den 17 November 1881.

E. R. Hjerting. L. Sällström.

166
 Aktskrift. N:o 21. Öfverenskommelse.

Sedan Herrar Bergbom och Långberg till-
 undertecknade Aktiebolag afvärlat afverkningens rätten
 till minst 4.400 träd, som de i virkesauktionen sin-
 lichte sår inköpte inom Öfverkalix, Neder Kalix
 samt Korpilombolo socknar i Norrbottens Län
 afseende på förbundit sig att icke under instund-
 de vinter och vår sjelfve utur genom andra dr-
 ra någon handel med trävaror efter Kalix och
 med biflöden, derifrån dock undantaget, hvad de
 må köpa från Nyborgs lastplats, så levererar
 Aktiebolaget till dem denna höst vid Neder Ka-
 lix Kyrkostrand cirka 10.000 rötpria sågtimmer
 dock ej fritt från rötpristar, i flottas sådana
 de komma från öfverbyggen, utan gauring, till
 det pris som motsäende prisnota upptager, dock
 med nedsättning i flottningsslönen från Kambrä-
 med 5 öre per stock af 7-8 och 9 tums Toppe, således
 från 10 till 5 öre.

Timret lemnas i surrade flottor och
 surgodset medfölja till Båtskärsnäs mot att de
 samma genast efter ankomsten dit löstages och
 sändes.

Sedan timret anlänt till Båtskärsnäs up-
 tecknas samma derstädes af Johan Norbäck
 från Yttermorsjö och Olof Andersson från
 Norrbäck för kontrahenternas säkring.

Timret ligvidas vid Aktiebolaget

167
 Bergman Hummel & nästa ordinarie bolagsstä-
 ma i Neder Kalix.

Widare levereras vid Neder Kalix kyrko-
 strand i slutet af Juni månad nästa år från
 Nyby eller Trängå kommer ett lika antal eller
 10.000 timmer till de priser, som Aktiebolagets tim-
 mernotor i medeltal upptaga för uppköp näs-
 ta vinter inom Öfver Kalix och Korpilombolo
 distrikter, med tillägg i ett för aut af 30 öre per
 stock för 10 tums timmer och deröfver samt 20 öre
 för 7-8 och 9 tums i mottagnings- och flottningkost-
 nader till Kyrkostranden.

Timret upptimmas likaledes efter ankom-
 sten till Båtskärsnäs af tvärdra partens ombud ge-
 mensamt och ligvideras, så snart upptimning ept-
 rum.

Såsom denna öfverenskommelse nu endast
 gäller för ett år, för dock ny öfverenskommelse ega rum
 innan nästa virkesauktion, på det att onödig
 och skadlig konkurrens må till ömsesidig fördel
 kunna undvikas. Sålunda öfverenskommit.

Stockholm 30 Sept: 1878

För Aktiebolaget Bergman, Hummel &
 O. Hummel. Erkännes för Bergbom Långberg &

Under den reservation att dessa anse det tillkom-
 de priset i de 10.000 timmer, som skola levereras näs-
 ta vår, må upptä så att deltagarna må få
 en flottningssundhet af 7-8 och 9 tums timret

af 10 öre, i motsatt fall godkänns endast 15 öre per
stock af de uppräknade Timrtalen.

Stockholm som ofvan Joh Särström.

Prisnota i Sigtimmer, levererad vid kyrkostranden i Hottor med tillägg af flottningslön från Hamtunge af 10 öre per stock för 7-8 och 9 tums samt 15 öre för 10 tums och deröfver.

	7 ^{te}	8 ^{te}	9 ^{te}	10 ^{te}	11 ^{te}	12 ^{te}	14 ^{te}	14 ^{te}	15 ^{te}
15 ^{te} fot	40	52	79	1.13	1.57	2.19	2.74	2.74	3.15
17	40	60	92	1.31	1.75	2.11	2.50	2.50	3.15
19	55	70	1.05	1.49	1.99	2.49	2.84	2.84	3.57
21	57	78	1.18	1.66	2.23	2.67	3.18	3.18	4.00
23	64	87	1.30	1.84	2.47	2.95	3.50	3.50	4.40
25	71	96	1.47	2.02	2.70	3.24	3.83	3.83	4.80

Rättligen afskrifvet intygga, C. O. Hjöring, Sov. Berg.

Afskrift N° 22.

Leverenskommelse.

Not det att Herrar Bergbom Soanberg förbinda sig att icke själve eller genom något ombud göra några anbud vid virkesauktionen den i denna månad eller vid auktionerna i Kalix Angsags Aktie bolags Konkursmassas sågtimmer och bjelkar, annat än efter Tornea elf, äfvensom att icke själve eller genom andra göra några helt timmer eller trävaruuppköpf eller afslut, eller gifva någon sorts handel dermed efter Kalix elf med alla dess biflöden under detta år samt nästa vinter och vår, med undantag af virke

auktionen vären år 1880 i afverkningssätt till Kronans skogseffekter derpå löjande vinter, före hvilken tid ny öfverenskommelse bör träffas, levererar Aktie bolaget Bergbom Soanberg L^o till nämnde Herrar Bergbom Soanberg L^o vid Neder Kalix kyrkostrand under instundande sommar cirka 90.000 stycken sågtimmer samt under instundande höst ett lika antal eller cirka 10.000 stycken, till priser, som omräknade friskostnader af 10 öre per stock för 7-8 tums timmer samt 15 öre per stock för dimensioner deröfver.

I dessa priser skall ränta föräknas efter 8% per år från 10 i denna månad tills fullt likvid sker.

Timret levereras vid Neder Kalix kyrkostrand i ordentliga flottor sådana de nedkomma från öfre byggder, osorterade och utan urgallring af bättre och sämre partier, och skola Herrar Bergbom Soanberg L^o eller deras ombud lemna gvitte i det antal timmer, som tvärgång emottagits.

Sedan timret anlant till Bäckkärrnäs, skall det derotädes upptäckas af begge parternas ombud.

Timret skall liggraderas 10 dagar efter skedd upptäckning af de olika partierna.

Som Herrar Bergbom Soanberg L^o själve stå risken för timrets fogering till Bäckkärrnäs, så skall allt timmer, som af det framkommer betalas efter det pris, som dessa partier öfver hufvud bet

Tinga. Sälunda öfverenskommet. 2de exemplar uttryckade. Nader Kalix den 7 April 1877.

För Aktiebolaget Bergman Hummel & Co. G. E. Bruns. Verkämnes Bergbom Swanberg & Co.

Wittna: F. A. Berg. G. E. Backman.

Prisnota å Låglimmer.

	7 ^{te}	8 ^{te}	9 ^{te}	10 ^{te}	11 ^{te}	18 ^{te}	17 ^{te}	14 ^{te} 11 ^{te}
1 ^{te} L ^{te}	10	11	25	45	1	1.15	1.10	1.70
7 ^{te}	15	20	35	55	1.15	1.70	1.70	1.90
19	20	25	45	65	1.30	1.45	1.95	2.15
21	25	35	55	80	1.50	1.65	2.20	2.45
23	30	45	65	95	1.70	1.85	2.50	2.70
25	35	55	75	110	1.90	2.05	2.80	3.00

Verkämnes Bergbom Swanberg & Co. Wittna: Berg G. E. Backman. Rätteligen afskrifvet intyg G. O. Sjödning. Edv. Berg.

Afskrift. 25 a j. Sällotröms promemoria.

Förslag för uppgörelsen med Båtskäns

1st Bergbom Swanberg & Co skuld beräknas efter salde Båtskänsås och utvisar.

Denna skuld amorteras med minst 1/10 del året, jemte ränta, och för uppfyllandet deraf svarar Joh. Sällotröm.

2de Det förslag som Bergman Hummel & Co ha inne gånstär såsom drifnings kapital å deras del, till Bergbom Swanbergs skuld är betald, dock samma ränta skall beräknas och är till utbetalas till Bergman Hummel & Co utom de

da verket i olyckligt fall kommer förlust.

4te Mot att Sällotröm åtager sig ansvar för betalningen af Bergbom Swanbergs skuld, skall han under den tid amorteringen af nämnde skuld åtgår, nem högst 10 år, disponera sin andel i Båtskänsås till verk.

4te Utom amorteringen af Bergbom Swanbergs skuld och ränta å det förslag Bergman Hummel & Co hafva inne, skall Sällotröm redovisa och örligen utbetala den å verket blifvande vinsten.

5te Till villkoren hör och att alla rörelse, som träffas i Båtskänsås å alla sorters trävaror, skall vinst eller förlust tillhöra eller drabba verket gemensamt, men af fyrkantvirke skall Sällotröm erhålla 1/3 del af förljensken.

Deremot skall vinsten af samomställningen tillfalla Bergbom Swanberg & Co då dessa deremot svara och öfvertaga den förlust som må uppkomma uteläande fordringar.

6te Bergbom Swanberg tillfästas och att icke upphä köpa några sorters trävaror efter Kalix och Björk, för eldstar, till den deras skuld är tillfäst tilldelad.

Rätteligen afskrifvet intyg G. O. Sjödning. Edv. Berg. Afskrift 25 a j. Bergbom Swanberg & Co. Promemoria.

Förslag till uppgörelse med Båtskänsås Bergman Hummel & Co

Vi bevilja tillkännagifva Båtskänsås mot denna ansett af Båtskänsås Bergman Hummel & Co

om tillförene och förbinda oss att icke köpa timmer
eller andra trävaror efter Kalix och Björkfors vatten-
drag, förän vi hafva tillförlitligt betalt vår skuld
hänförliga Herrar, hvilket får dröja högst tio år
med en kapital amortering af minst $\frac{1}{10}$ del per
hundra 6% ränta i ogrundna beloppet.

Häremot förbinda sig Herrar Bergman
med 6% att under samma tid förlägga sin hal-
andel af Båtskärsnäs med 80.000 kronor, hvaremot
äro skyldiga att ärligen redovisa för netto behän-
gen och till Herrar Bergman Hummel 6% ärligen
betala deras halfta andel af verkets netto vinst.

Bergbom Swanberg 6%

Rätteligen afskrifvet intygga: C. O. Sjödning. Lov. Berg.

Afskrift. N: 25 d. Bergbom Swanberg 6% promemoria

Tillägg till förut afgifvet förslag om uppgift
med Herrar Bergman Hummel 6%.

Som meningem är att genom istadkomman-
de af betalt virke, till väsentlig mån söka bidraga
fortast möjligt upphjelpa detta års dåliga re-
sultat med Båtskärsnäs sägrörelse, och under teckna-
dligaste önskan är att såväl Herrar Bergman
med 6% som Herr J. Länström skulde någon gång
ha ersättning för det bekymmer, de haft i och för
Båtskärsnäs förlag, så förestås att den förtjenst-
lör, särskildt på det betalda virket, fördelas så-
da, att Herr J. Länström deraf åtnjuter $\frac{1}{3}$ del och
Herrar Bergman Hummel 6% samt under teckna-

hvar sin tredjedel.

En affär bör ju bäst i längden kunna gå, om
den baseras på att alla, som dermed arbeta, hafva hvar
sin rättmätiga ersättning.

Den 18/12 79 Bergbom, Swanberg 6%

Rätteligen afskrifvet intygga: C. O. Sjödning. Lov. Berg.

Transumt 25 d. Bergbom Swanberg 6% promemoria

Med att betala $\frac{1}{10}$ del per år af vårt saldo till
Herrar Bergman Hummel 6% ställer sig saken unge-
färligen sålunda:

Kapital amortering	kr. 8000
Första årets ränta a 8%	- 6400
	14000

Hvartill kommer deras hälft af möjligen öfverande
netto vinst i Båtskärsnäs Ångsag

Rätteligen afskrifvet, intygga: C. O. Sjödning. Lov. Berg.
Afskrift. N: 25 d.

Kontrakt. ~~1879~~ 1878

Emellan Herrar Joh. Länström, Bergbom,
Swanberg 6% samt Herrar Bergman Hummel 6% är
följande öfverenskommelse träffad, angående be-
drifvande af Båtskärsnäs Ångsag och i samman-
hang dermed stående affärer.
§1. Bergbom Swanberg 6% skuld förklarar sig som Berg-
man Hummel 6% behöfvet för 1878 utvisar till kr.
72.813.50.

Herrarna afkunnas vid detta kontraktets underteck-

mande, Bergbom Swanberg b: sina förbindelser numm.
för hos 162 Mäst betalas den 31 December 1880.

8000	71	1881
8000	71	1882
8000	71	1883
8000	71	1884
8000	71	1885
8000	71	1886
8000	71	1887
8000	71	1888
12887-50	71	1889

allt löpande med 7 procents årlig ränta att årligen betalas samt alla förbindelser med undantag den först förfallande försedde med Sällströms Borgens skulder för egen skuld.

§2. Det förlag, som Bergman Hummel & Co. hafva stående i förvarande i affär, kvarstår under den detta kontrakt afser, hos Joh Sällström, som eger såsom Disponent för sågverket handla, med skyldighet att för förlaget ansvara och för verks rörelsevisa, och tillskjuta Herr Sällström det förlag, möjligen ytterligare skall behövas utöfver det som hos honom inestående, af Bergman Hummel & Co. sammade förlaget, och eger han att därför beräkna 7 procents ränta.

§3. Vid beräkning af årsvinsten för Sågverket ges res Bergman Hummel & Co. samma ränta, som förfärlig för Bergbom Swanberg b: af Joh Sällström förskjuten

häft i förlaget och har Joh Sällström att förutom den årliga amorteringen å Bergbom, Swanberg b: skuld till Bergman Hummel & Co. jemte den årliga räntan å hela skulden samt ränta å det förlag, Bergman Hummel & Co. hafva inestående, dessutom årligen till Bergman Hummel & Co. eller deras rättsinnehafvare utbetala den å rörelsen vid verket möjligen blifvande vinsten.

Har förlust deremot å rörelsen i sin helhet för året uppkommit, så förfaller den förskrifna räntebetalningen å förlaget i den mån, behållningen å rörelsen ej sådant medgifver.

§4. Att den virkesrörelse, som eger rum vid Båtskärens af såväl sågadt som hugget virke, går för Sågverksegarne gemensamma räkning, dock så, å fyrkantigt virke erhåller Joh. Sällström $\frac{1}{4}$ del af den uppkommande nettobehållningen, så att endast de återstående $\frac{3}{4}$ delar tillfalla verksegarne till fördelning således $\frac{1}{3}$ del Bergman Hummel & Co. och $\frac{2}{3}$ del Bergbom Swanberg b.

Vinsten å varuförsäljningen tillfaller Bergbom Swanberg b: ensamt, hvaremot inga utestående fordringar få verket påkrävas, mer lika litet som under den pauserade tiden, utan äro utestående fordringar Bergbom Swanberg b: ensak.

Skulle deremot förlust å den för Sågverksegarne gemensamma rörelsen under året uppkommit, så är det Bergbom Swanberg b: skyldiga att till verkets förmån afstå varuvinsten för året, liksom Sällström afstår sin $\frac{1}{4}$ del af vinsten å fyrkantigt virke.

§ 5. Bergbom Swanberg & eller deras rättsinnehafare ej
sika att under tiden för denna öfverenskommelse, som
har intill 1889 års slut, sjelfre eller genom ombud
köpa sigtimmer eller andra trävaror i Skåne och
ge utgifvar samt i deras tillflöden.

§ 6. Johan Sällström och Bergbom Swanberg & egen
för skötseln af Sägerverkets ärenden af Sägerverket i
heltut tillgodoräkna sig allt, som aus ett belopp af
mer 2000 och får icke verket debiteras för utgifter
af biträden vid kontrakt eller vid skeppningen.

§ 7. Johan Sällströms Disponentes arvode utgår
beräkning af 2 procents Kommission i respektive
faktura-belopp i från ^{af} Kåtskärsnäs skeppade sig-
varor, hvarförutom Sällström eger att påföra en
agentprovision och telegram-kontrakt och post.
§ 8. I fall mot denna öfverenskommelse brytas
betalar den felande hvarje gång och så snart
sådana öfverträdelse begäts, ett skadestånd
Tio Tusen Kronor.

§ 9. Frister med underrätt af detta kontrakt för
vara föremål för domstols afgörande utän be-
mas genom kompromiss, hvaritill Joh. Sällström
och tvisten gäller Bergbom Swanberg & desse Herra
utän en kompromissarie och Hergman Hummel
utän en, hvilka båda kommissarier tillsammans
ja den tredje och för vallet af kompromiss äga sam-
om fjorton dagar efter det endera parten gifvit
önskan tillkänna, så att sammanträde och ut-
lämning

må oförlovadt följa.

Rätteligen afskrifvet, intyga: C. O. Sjöding Lov. Berg.
Afskrift. N:o 25.

Kontrakt. *utän underrätt*

Emellan Herrar Joh. Sällström, Bergbom,
Swanberg & samt Hergman Hummel & är följande
öfverenskommelse träffad, angående bedrifvande af
Kåtskärsnäs Ångsäg och i sammanhang dermed stå-
ende affär.

§ 1. Bergbom, Swanberg & skuld beräknas sammanlag-
man, Hummel & bokslut för 1878 utvisar till kronen
92.844.50.

Härå aflemnas, vid detta kontrakt under-
tecknande, Bergbom Swanberg & sina förbindelser
nemnligen dels i 15,000 kr att vid inkommande års slut
betalas, dels för återstående beloppet kr. 77.844.50 fyra
förbindelser i 15,000 kr. hvardera samt en i 17.844.50.
alla i en månads uppsägningstid samt löpande
med 6 procents ränta och 2 procents förläggkom-
mission.

Öfver förstånande förbindelser i 15,000 kronor
betalas vid detta års slut för vara försedd med
Herr Joh. Sällströms borgen såsom för egen
skuld.

Härmed förbinda sig Hergman Hum-
mel & att icke under inkommande år eller tiden
för denna öfverenskommelse göra något kraf
på Bergbom Swanberg & för deras restande

fordran, utöfver hvad denna öfverenskommelse bestämmer, liksom Bergbom Iwanberg li förbinda sig att genom aflämnande af säkerheter åt särskild förordning egare, honom ge ena på de öfriges bekostnad och de säkerheter, som må under förloppet är vara till Sälsström afgifne, till lika del egas af honom och Bergman Hummel li.

§ 2. Det förslag, som Bergman Hummel li hafva innestående i förevarande Sägaffär, kvarstår under den tid, detta kontrakt afser hos Joh. Sällström, och egare att såsom Disponent för Sägverket handla med skyldighet att för förslaget ansvara och för verksamheten redovisa, och tillskjuta Herr Sällström det förslag, som möjligen ytterligare skulle behövas utöfver det redan hos honom innestående, af Bergman Hummel li bekräftade förslaget, och egare han att därför beräkna sig 8% procento ränta.

§ 3. Vid beräkning af årsvinsten för Sägverket godkänns Bergman Hummel li samma ränta, som påföres för Bergbom Iwanberg li af Joh. Sällström förskjutna häft i förslaget och hos Joh. Sällström att förutom den i § 1. för året utfäst amortering af Bergbom Iwanberg li skuld till Bergman Hummel li, jämte årsräntan på hela skulden samt räntan på det förslag, Bergman Hummel li hafva innestående desutom till Bergman Hummel li eller deras såsom behöfvare utbetala den i rörelsen på Bergman Hummel li andel af verkets möjligen blifvande

vinsten för året.

Här förkastar deremot i rörelsen i sin helhet uppställt, så förfaller den föreskrifna räntebekostnaden i förslaget i den mån, behållningen i rörelsen ej sådant medgifver.

§ 4. Inköp af skogsstycken liksom att den viktiga rörelse, som eger rum vid Båtskärsnäs af såväl sågadt som huggit virke, går för Sägverksegarne gemensamma räkning, dock så att i fyrkantvirke utsläpper Joh. Sällström $\frac{1}{4}$ del af den uppstående nettobehållningen, så att endast de återstående $\frac{3}{4}$ delarne tillfalla verksegarne till fördelning således $\frac{1}{4}$ del Bergman Hummel li och $\frac{3}{4}$ del Bergbom Iwanberg li.

Vinsten i varuförsäljningen tillfaller Bergbom Iwanberg li ensamt, hvaremot inga utestående fordringar på verket påföres, nu lika till som under den passerade tiden, utan äro utestående fordringar Bergbom Iwanberg li ensak.

Skulle deremot förkast i den för Sägverksegarne gemensamma rörelsen under året uppställt, så äro Bergbom Iwanberg li skyldiga att till verkets förmän afstå vinsten för året, liksom Sällström afstår sin $\frac{1}{4}$ del af vinsten i huggat virke.

§ 5. Bergbom Iwanberg li öfvertager för Båtskärsnäs räkning såsom de delvis redan öfvertagit till inköpspris med tillagd ränta och ombaknader det summa, som vi, Bergman Hummel li förkastat är in-

köpt af Håns Ingeborgs Aktiebolags styrelsen, nemligen
dets board, som sedan meddelat till Sångis fjordens
dets board de Bergbom Swanberg b' utval från Forn
ett unottagit bekräftelse och det virke, som i sagde o
drag gömligger.

Sammalunda övertaga Bergbom Swanberg
för Wästerås räkning de kontrakter om leveran
af trävaror i Fornäs floddal, som vi Bergman
mot b' af Herr Marklund övertagit samt åter
ha till oss Bergman Hummel b' därför genom
Marklunds ombud utgifne förskott jämte dera
afslutna ränta.

§ 6. Bergbom Swanberg b' eller deras rättshand
re äga också att under tiden för denna öfverensk
melse, sjelfve eller genom ombud uppköpa
från hot, såg timmer eller andra trävaror i
Håns och Sångis älvar samt i deras tillflöden
§ 7. Joh. Sallström och Bergbom Swanberg b'
än för skötseln af sågverket i sin helhet till
räkna sig allt som utgör ett belopp af kr. 200
och för icke verkut debiteras för utgifter af
träden vid kontrakt eller vid skötslingarne.

§ 8. Joh. Sallströms Disponentarrede utgör gene
raltäckning af två procents kommission i respekt
ville fakturabelopp i från Wästerås skog
ägade varor, bekräftelse Sallström äger att för
samtlig agentprovision och telegrammer och posten.

§ 9. Detta kontrakt gäller till vidareande så

samt, om icke uppsägning sker 3 månader före an
slutet, äfven för följande år och så vidare med det
tillägg att, för hvare år kontraktet blir ytterligare
gällande, skall J. Sallström ikläda sig borgen såsom
för egen skuld, att vid årslutet betalas, för en
af de förbindelser i 15000 kr. hvilka Bergbom Swan
berg b' till Bergman Hummel b' aflemnat.

Wid det fall, att detta kontrakt blir förfallan
de gällande för annat år än det nuvarande, upphävs
förelämnelserna i § 5 såsom endast afseende på nuvarande
år, att äga betydelse.

§ 10. I fall mot denna öfverenskommelse brytes, be
talar den delande hvare gång och så snart sådana
öfverträdelser begärs ett skadestånd af det som bryter.

§ 11. Fristen med upplöfning af detta kontrakt
för icke vara föremål för domstols afgörande
utan bestämmas genom kompromiss, bekräftelse Johan
Sallström eller om fristen gäller Bergbom Swanberg b'
dessa Herrar uten en kommissarie och Bergman
Hummel b' uten en, hvilka båda kommissarie be
sammanse välja den tredje, och för samt af kommis
sarierna äga rum inom fristen dagar efter det in
dessa parter gifvit sådana inbuden bekräftelse, för
att sammantid och utslag om ställförelse föga.
Utläggem af högst utgå. b. l. Sångis län. Håns.
Håns.

Utdrag ur Aktiebolags Bergman
Hummel b' fakturabelopp för år 1878

The original ledger, made by
 John Edgar for the purpose of
 the 1879 and 1880.

N° 114.

for "Hanna" 55 pieces Red. square Timber, measuring 195,
 48 cu ft. cut at 46/ per Load
 off freight at fr 75 per Stand-20 per d^e
 N° 118

for "Dacapo" 61 pieces Red. square Timber, measuring 2155,
 cu ft. cut at 46/ per Load
 Off freight at fr 75 per Stand-20/ per d^e
 N° 146.

for "Ulida" 66 pieces Red. square Timber, measuring 2575,
 cu ft. cut at 46/ per Load
 Off freight at fr 75 per Stand 20/ per d^e
 Rätteligen utdraget, intygga: Edv. Berg. C. Bröms.
 Rätteligen skrifvet intygga: C. O. Spöding Edv. Berg.
 N° 147. Här konto burant med Bergborn
 Swanberg C^o till ultimo 1881.

Härmed Bergborn Swanberg C^o Debet.

	Sum	Debit i 6/	Kapitel
1876			
Jan. An Saldo från 1875			720/10
		Summa	720/10
1877			
Jan. An Saldo från 1876 bestående af			
... Förlagskostn. till 11/2 1874 10:14 719/10			
... Årskämda skuld			
för lögen 1000. - 16/ 100			
... Fuskild skuld 480 af 21 215 220/10 410		116/10	100/10
... Tillägg af 1/2 del i fr. 239/10 95/10			
... Rabatt i "Berg" L 125 fr 100/10			
... Protokostnad genom			

An. "Barnur" i Nilsen för vett				
- i Merkators last L 10 1/2 fr 104.21	360	148	16	2469.21
" Haparanda Export Bolag för försäl.				
do int. Svenssons bote	360	2 07		74.50
Jan 10. Reskostnader för reglering af				
Merkators last L 6.24	360	6.47		117.00
. 24 Fushällogittets afgift för P. A. Swanberg	370	-	11	2.
Mar 31. Öfverligare assurance "Dragen" L 10 1/2	270	8.70		119.70
April 7. Rabatt fr. "Dragen" L 50.-	250	79.9		710.
. 16 Invisning af O. Andersson C. O.				
Nordström	250	4.50		100.
Aug 25. Skäp från Björkbygd "Columbia"	150	8.50		469.00
Sept 20. Frakt för en last mjöl Albion				
fr. Karlsborg till Kåtskämsnäs	90	1.50		100.
" Tillägg af 1/2 del i fr. 219.67				7200.
Dec 31. Act "Brattbergs räkning"				116.50
... Rätt bogering af Nils Huse med				
klottor 6 timmar				60.
Kalk d ^e af 2 ^{de} prämia fr. Karlsborg				50.
... 2 allums plankor med Nils Huse				
ent. särskild räkning				190.00
... Hyra för kanslihuset riket				7.
... Årskämda Saldo af Fushällogittets räkning				
fr. 1875				116.50
Summa 1910.00 116.50				

credit.

1876
 Dec 31. An. Rätteligen utdraget L 10 1/2
 fr. 104.21

Saldo, vår fordran		1775	1776	1777
Ans. b. P. J. Sallström gm. W. Krook		177	1740	600
Aug. 11. Fraktkost till Columbia		177	10	44
Nov. 1. J. W. Pettersson till J. A. Bergman		57	196	20000
Dec. 1. Carl Åström i Albion		19	"	70
" 1. J. W. Pettersson till J. A. Bergman		10	20	12000
" 1. Tillägg af 1/2 del i kr. 244, 52			81	57
" 1. G. W. J. Sallström				600
" 1. d. gm. H. W. Grape				710
" 1. d. " G. L. Broms				1360
" 1. Källproven i försäljningsräk- ning för Stäf				1257
" 1. för "Columbia" i Neva				1125
" 1. J. Sallström godtgör Saldo af sin räkning				7
" 1. Räkning till N. P. Blombäck				7570
" 1. Skatten i kostnader för sågbygg- nader				1071
" 1. d. under året värt inköpta inven- tarium				1071
" 1. Förvaltare arvode				1158
" 1. Saldo af Inträdesräkning				1710
" 1. Saldo till 1877				1710
Kronor, 11910				1710

Debet.

1878	Jan. 1. An Saldo från 1877	1710
Dec. 31.	Inträdesräkning på för	

An Ranta i 6%		755	14		
" Tillägg af 1/2 del i kr. 755, 44		2579	15	10076	59
" Motstående Saldo				92175	58
" J. Sallströms inbetalning 7/10 1877					
" d. " 7/10					
" d. " 1760					
" d. " 1125		90	1782	90	
" Inträdesräkning på för		1106	07	14076	57
" Motstående J. Sallströms Saldo afför				11971	58
Kronor, 12276					
Credent.					
1878					
Okt. 27. J. Sallströms accept på 3 mån från					
27/10 kr. 7000					
Dec. 31. 1/2 i försäljningsräkning					
i Stäf till Karlsborg				755	44
" 1. Återlämnat 7/11 på bankor					
lanta 1877				1125	58
" 1. Årets förvaltare arvode					
för Kåtehälsöns med renovation				1100	
" 1. Saldo af räkning med J. Sallström				1125	58
" 1. Saldo vår fordran				1071	07
" 1. Inbetalat gm Sallström för 7/10 1877					
" 1. Inträdesräkning godtgör				1106	07
" 1. Saldo, vår fordran till 1877				12276	57
Kronor, 12276					

Debet.

1878	Jan. 1. An Saldo från 1877	12276
Dec. 31.	Inträdesräkning på för	

specificerad räkning	607 30	11772 4
Jul 5. d' d'	401 00	10712 1
Dec 31. d' d'		71112 9
Timmerförskottet gm E Haggman ent. lista		2211 1
Bjeltkar i Kattens på län ent. specification upptages till		7611 5
flottningskostnader för Sängstimmer, ent. Ströms räkning		19 1
Hyra för Mansika viken		7 1
Förstämde intresseräkning på för		9111 5
Kronor		146 200

Credent.

1879 Dec 31. Per J. Sallström inbetalt i timmer	214 8 66	
d' i Bjeltkar	1557 92	
1 Matta mjöl till Kälajärvi	214 7 1	
10 famnar ved till Angaren Kalix	40 1	2707 9
Saldo vår fordran till 1880		1272 0
Kronor		146 200

Debet.

1880 Jan 1. An. Saldo, från 1879 Ranta a 6%		
April 10 - 2253 st. Sagtimmer ent. specificerad räkning kr. 124 04	7114 47	
Aug 31. Ströms och Haggmans räkningar i timmer	47 57	2175 55
Dec - Tillägg af 1/2 ^{de} i kr. 124 04	111 57	2067 55
150 st Bjeltkar på län, ent. specification upptages till		21107 0

Dec 31. An. Plankor, Ballens plancher, på län, enligt specification upptages till	1877 311	
46 kub. fot salt från Riso	21 00	
Hyra för Mansika viken	7 1	
Angaren Riso bogsering af 2000 st. spanar från Haparanda till Kåtskärsnäs	100 1	
Angaren Riso, 2 ^{de} resor till Kåtskärsnäs	10 1	
1/2 ^{te} af årets nettovinst i Kåtskärsnäs sagaffär	1501 74	
Vår andel i vinsten i årets bjeltskipping, enligt uppgift cirka	6000 1	
Intresseberäkning i ingående Saldo	9856 37	47670 71
Vinst i Kåtskärsnäs tillverk		

ning för år 1872

1876 Dec 31. 1/2 ^{te} af Kåtskärsnäs Hushållskostnader för 1876	1440 157 19	612 95
1877 Dec 31. d' " " 1877	1058 157 90	7111 77
1878 Dec 31. d' " " 1878	700 714 00	6407 75
1879 Dec 31. d' " " 1879	310 214 05	4577 11
1880 Dec 31. d' " " 1880		4767 19

1878 förlust i lasten "Sofina"	700 90 1	712 1
Dec 31. Bränsle till Huse	710 40 1	712 1
1879 Dec 31. d' d' 1879		712 1
1880 Dec 31. d' d' 1880		712 1
Tillägg af 1/2 ^{de} i kr. 5922 12		7711 71

Credent.

1880 Dec 31. Per E. Haggman inbetalt		
--------------------------------------	--	--

Hvarifrån afgår

brist 1875 i kubikmasa	2887.54	
20% undermåligt virke 1875	226.05	
ränta i finsta stubbören	877.94	
2823 timmer i inventarium		
i Salmis i 7/2 1880.57		
4776 d's rattendrager	7 kr. 14708.	211208.57
Aktörar således kronor		28166.14

Hvaraf äro redan påförda

år 1874	7687.84	
1875	45587.65	
Aktörar att påföra 1876	57768.04	122677.14
Bergman Swanberg & Co har endast i 1876 års bok godtgjort	44077.18	
Således aktörar inf. ofvanslående räkning	625486	
Hvarifrån skall afgå för brist i kubikmasa 7874 kubf i 21 1/2	1679.79	
för lågt beräknat pris i bjelkar		
Till Bergman Hummel & Co 1874	197.40	
d' d' d' 1875	989.29	
14 d ränta i 1874 års stubbören fm		
20,486.04 i 7%	418.21	
1 års ränta här	25.09	
120 d. ränta i 1875 års stubbören fm		
16,056. i 7%	252.28	
2% d' i 1876 d' 21,644.12	120.45	7682.57
Aktörar att ytterligare påföra Hultskärns näs	2572.35	
Rätteligen afskrifvit, antygga: C. C. Spöding.		7682.57

N:o 70 c. I

Ny beräkning öfver 1875 års Transtärns Timmer
Enligt Herr A. Möllers räkning N:o 2 för
ofvannämnde är skulle 18,158 st. bjelkar och
Sågtimmer 702,758 kubf kosta 62,597.81.

Hvaraf halva endast 14,071 st. bjelkar
och sågtimmer nedkommit och emottagit
vid Haparanda, utgörande de som efter
skedd uppfattning 219,644 kubf, som efter
ofvan återropade räkning således kosta 40,412.87

Hvarifrån afgår för brist i kubikmasa 2887.54

d' rabatt i för mycket undermåligt virke 226.05

Det nedkomna partiet har utgjorts af
284 st. bjelkar 1524 kubf 1834.16

14787. Säg timmer 210,764 " 10465.32

i 14,071 i 219,644 kubikfot 40,412.87

Afgår för lidet är noterade

Aktörar till Bergman Hummel & Co leverera

de ofvanslående bjelkar Aktörar 1177.14

Afgår ränta i stubbören

(är upftaget i 1876 års räkning med Aktörar 418.21

Bergman Hummel & Co)

Stubbören för Bergman Hummel & Co andel

i 1874 utgör 16,056.72, således för 1874 års

vi villes

20,486.04, 1476 ränta d' i 7%

ränta utgör Fmg 585,51
 1 års ränta härpå
 Subbisen för Bergman & Hummel 6. ändet är
 1875 utgör Fmg 22.887,55. således för 12.447 st. fjel-
 skar & sigtimmer af nedkomne rotsbockar
 Fmg 17.180,61.
 Transfrän afgår för 248 st. fjelkar 1.124,61.
 Kostar Fmg 16.156 ränta därpå 120 d. Fmg 378,42. 2.122,28
 1876 har nedkommit 180.675 kubf. Transfrän
 Subbisen å 12 penny betäpa sig till Fmg 2.168,3.
 1876 ränta därpå utgör Fmg 180,68
 Rättskärnäs den 20 September 1879.
 Rätteligen afskrifvet G. J. Ljungberg Revisor.
 Rätteligen afskrifvet intygga: G. O. Sjöring E. O. Berg.
 N° 40. c. II
 Beräkning öfver 1876 års Lvansteins Timmer-
 bud. Enligt Herr A. Höllers räkenskaper är
 under året framdrifvet 11.861 st sigtimmer
 som kostar inclusive flottning 75.669,22.
 Häraf hafva endast nedkommit 10678 stycken
 hvilka efter ofvannämda räkning kosta 78016,55
 Af sedan förklidet är vid Lythä liggande
 hafva 384 st. nedkommit, hvilka efter ofvannämda
 pris beräknade kosta 2,73 1/2 per stycke 1127,00
 Hvar till kommer för af Lvanstein levererat ofvannämd
 skott i kubik innehåll 4768 kubikfot 1187,70
 Afgår 2% rabatt i subbisen 44277,11
 Nedkommer 132115

från 1875
 20% rabatt i förklidet undermåligt virke
 Rättskärnäs Angälg den 20 Sept. 1879.
 Rätteligen afskrifvet G. J. Ljungberg
 Rätteligen afskrifvet intygga: G. O. Sjöring E. O. Berg.
 N° 40. d.

4182 29		
218 33	11107 62	
11107 62	11107 62	

Specification.

öfver mottaget Lvansteins Timmer Lvanstein 1876.

8 abn	7	1	4	
	8	4	1575	22 220
	9	10	7060	70 690
	10	2	8181	11 210
	11	2	9899	19 798
	12	5	1178	58 915
	13	2	1576	31 762
	14	1	15104	17 104
		1	410	2 10
9 abn	7	1	410	2 10
	8	1	650	65 10
	9	17	772	131 34
	10	10	917	91 70
	11	12	2074	248 88
	12	1	2074	20 74
	13	8	2072	165 76
	14	1	2072	20 72
		1	410	2 10
10 abn	7	1	410	2 10
	8	1	650	65 10

194

10 abn

10 53 10908
11 117 17199
12 207 15700
13 9 18475
14 10 21780
15 5 24544
16 1 27925
18 182 2 35343

11 abn

8 7 7679
9 53 9719
10 80 11999
11 76 14579
12 46 17279
13 72 20079
14 5 22518
15 5 26998
16 1
17 1

12 abn

19 707 1
7 17 6414
8 147 8778
9 1157 10607
10 2797 17090
11 2407 15879
12 1827 18851
13 1057 22122
14 568 25656
15 272 29412

578 1214
567 557
424 116
165 915
217 820
122 720
27 925
70 666
53 757
575 107
259 900
1107 4444
794 874
648 928
117 590
174 990
70 718
74 678
78 877
109 078
1271 566
12197 450
71776 771
78061 117
74767 558
27208 100
14572 618
8579 904

195

201

12 abn

16 116 77570
17 70 77870
18 17 82412
19 5 47265
20 5 52760
21 10017 1 57727

13 abn

1 9 9076
9 48 11486
10 76 14181
11 100 17159
12 68 20420
13 51 23966
14 25 27704
15 18 31907
16 10 36504
17 2 40985
18 8 45946
19 476 1 57193

14 abn

1 12570
11 2 18479
12 2 21991
13 1 25519
14 4 29972
15 7 34761
16 4 39195
17 1 44155
18 27 1 55701
19 1 67572

15 abn

7187 160
1174 900
551 756
276 275
261 800
57 727
87 684
557 728
1761 776
1715 910
1788 560
1202 266
694 850
574 326
763 041
87 966
757 558
57 103
12 770
76 913
47 952
25 109
119 723
240 107
156 700
404 175
55 171
27 562

man
bro
a
egg
state
and
stat
tela

15 abn.	14	2	72079	64	140
	15	5	76876	184	150
	16	2	41888	87	776
				187	197. 050.
Summa 11068				5955	840
abgez. für 784 St. i. 15. 51 Hft				181277	210
11678				7874	440
Saldo Post i. Buchführung				189111	650
Korrekturen debitor					
Bücherei abgeschrieben					
Prof. O. Götting					
Prof. V. Berg					
Nr. 70					

Korrekturen Zimmer. Bureau 1875.

for	St.	Rechn.	abgez. für	abgez.	for	St.	Rechn.	abgez. für	abgez.
14	8	149	2086	770.10	20	8	1	20	
	9	170	1820	804.06		9	10	200	
	10	77	1078	587.02		10	19	780	
	11	11	154	101.75		11	15	700	
	12	8	112	88.		12	11	220	
16	8	42	642	257.80	22	8	27	297	
	9	72	1152	529.12		9	52	1120	
	10	75	600	711.55		10	77	1605	
	11	10	160	175.88		11	49	1078	
	12	1	16	12.56		12	50	1151	
18	1	25	425	167.51	24	1	582	1525	
	9	72	576	251.41		9	1927	47016	
	10	27	400	225.77		10	2195	76680	
	11	5	75	27.34		11	7019	78455	
	12	2	72	86.12		12	2190	58180	

21	13	1072	24768	22859.70	
	14	529	12016	17058.94	amen
	15	719		979.51	hro
	16	104		2580.35	"
	17	55		2080.39	2904
	18	21		150.67	icite
	19	13		515.	cond
	20	2		100.	
26	11	5		86.22	elat
	12	5		173.0	
	13	7		167.15	stla
	14	2		67.11	
28	15	9		197.32	
	16	1		104.14	sc
	17	6		179.15	"
	18	11		577.75	"
	19	1		60.	"
30	20	6		90.15	
	21	8		92.25	"
	22	6		165.70	"
	23	1		70.	
	24	7		110.7	"
	25	6		251.10	
	26	5		100.55	
	27	1		57.	
	28	1			

Handwritten notes at the bottom of the page, including a signature and some illegible text.

Transumt N: 102 Haparanda Export Aktiebolag Credit

1874	Dec. 31. Stubbören, framdrifning och nedflötning			57,441	
1875	för sågtimmer o bjelkar af finska bygget			62,757	
1876	Dec. 31. d. d. d.			78,664	
1876	Dec. 31. d. d. d.			280	
	Årskost i kubikmasfa			40	
	Skidnad i 1874 års kostnader	Kronor		161,601	

Debit

1875	Dec. 31. An brist i kubikmasfa o 20% rabatt			4,117	
	i undermåligt	Kronor		158,484	

Herrar Bergbom Swanberg & Co Debit

1874	Dec. 31. An A deras andel af under året utdrifne				
	15,195 st. sågtimmer o bjelkar från finska bygget			46,277	
1875	Dec. 31. d. d. 18,158 st. d. d.			70,587	
1876	Dec. 31. A årets utdrifning 10,860 st. sågtimmer o bjelkar samt rest i stubbören o omkostnader för utdrifningen under 1874 o 1875			57,768	122,678

Torneå Skogsaffär

1874	Dec. 31. An Stubbören o omkostnader för 710 st. bjelkar			7040	
1875	Dec. 31. d. d. " 885 " d.			19,75	
1876	Dec. 31. d. d. " 7577 " timmer			20,840	
1877	Dec. 31. d. d. timmer o bjelkar			6,022	75,806
		Kronor		158,484	

Att förestående är rätt utdraget ur Herrar Bergbom Swanberg & Co böcker samt att s. k. Torneå skogsaffär

gifvit någon förtjenst, intyga: C. O. Sjödine C. F. Åkerström
 Rätteligen afskrifvit, intyga: C. O. Sjödine C. v. Berg.
 N: 10. g.

Sammandrag af Herrar Bergman Hummel & Co
 timmerbogsringar till Watskärsnäs för nedanstående år

	St. timmer	Kronor	öfver
1874 Bogsrades	40,490	8407,75	öfver
1875 d.	34,587	5885	
1876 d.	38,784	8402,57	öfver
	109,761	22,741,25	
Hvilket gör ett medelfris för alla tre åren af 22,01 öre stöck			
Bergbom Swanberg & Co bogsradat med Ang. Nils Thure			
Åren 1877	38,100	6840	öfver
1878	81,200	9744	öfver
	119,300	16584	

Hvilket gör ett medelfris för båda åren af 17,91 öre per stöck
 Rätteligen afskrifvit, intyga C. O. Sjödine C. v. Berg.

Efter fördragning hvaraf Bergman anförde, det han yrkade att utbeträffa revidering för året 1881, afseende att utbeträffa
 nödiga verificat till revideringarna för de föregående åren

Svaranderna som här till givmålde, det fullständiga revidering för året 1881, afseende nödiga verificat till denna såväl som till de föregående årens revideringar, när som helst vore för Kirande bolaget att tillgå i svarande bolagets kontor, ingåfva såsom nödiga i de i slämnings framställda påståenden

afte förmär så lydande skriftliga anföranden.
Förr Nöden Kungliga Församlingens Rätt.

Förte det vi härmed hafva att afgifva som
med för de af Herrar Bergman Hummel & Co. emott
framtallda yrkanden i Stämningssamman af den
11de iulie 1804, för vi då för det första afgifva
beskrifning öfver Fiskeriet af den affär, hvarifrån
bristigheten med Herrar Bergman Hummel & Co.
härleda sig.

Den 11de i November stodo under tecknade
begrepp att etablera en liten Ängsaffär och öfver
förläsa för den tustantala lilla anläggningen nio
studer vid Kusten.

För en tid sedan uppgjordes då ett arrende
Kontrakt med Sångs byvärd om den så kallade
Ängsaren och meröftra delar af Rön, begge på
Långvatten Solånga vid Sångs öfver utlösa, men
sedan en delägaren i firman Bergman Hum
mel & Co. fått kunskap om saken, begär han sig
näst till Sångs för att meddelat sina hemman
härmed förklarar omintetgöras denna vår arrenda
Sångs vi medgafes af det främre det tustantala
arrendet, emedan vi då ännu icke kunnat få det
kontrakt ordentligt uttecknat.

Sedan Herrar Bergman Hummel & Co. för
upplänkliga vi icke förhindra oss att utgå
för förläsa för den tustantala sängen, men utgå
de alla dessa sina alla skifvar, och så

det en viss summa erbjudet 24,000 kronor för hane hummel
som eljest för sin högt kunde vara värdt 6000 kro
nor, lyckades det oss likväl ställigen att återvinna
den plats, hvarst Bålskärnäs Ängsaren nu är byggd,
men olyckan var, att vi icke heller den sängen, på vil
först var tänkt, ständigt associera oss tillvarnande
några andra personer, ty sedan Herrar Bergman
Hummel & Co. fått reda på att det var blott med plat
sen, erbjödo de sig att bli för förläggare för oss
samt utgåssa laga för de delaktighet i den tustantala
tilla aflären.

Kontrakt härmed skrefs, men det sig de m
dast ett år innan det först uppgjorda Kontraktet
belämnas olämpligt och Herrar Bergman Hummel &
gälo oss inget att för, än de sängen och samt Kon
trakt utgåssa hvarigenom den tustanta lilla
i Sängen.

Det förtte vi oss dock hafva hemförläsa
denn så att ett angemänt förhindra de skada han
na inträda, och att ifrån våra anställda
skulle följa samma sig nöjda, men vi icke utgåssa
vi oss i högsta grad, ty vi förl. höjda skadorna
som rikligt med kraft.

Stämningen med Herrar Bergman Hum
mel & Co. sig till det uppgjorda Kontraktet af den
11de December 1804, förklarar sig att utgåssa med
begäran af 1000 kronor och utgåssa förklarar
de utgåssa utgåssa förklarar och andra oss.

202
liga omkostnader, men denna förbindelse har af dem
blifvit uppfylld på det sätt, som gifvis vid handen
af deras försäljningsräkningar för åren 1873, 1874, 1875
och 1876.

Företaget för utbetalde 2 procent till agenter
såväl de påfört 5/8 procent, samt i öfrigt sökt utlägga
alla möjliga slags rubriker, de kunnat, för att
dermed belasta omkostnaderna, såsom 1 1/4 procents
ränta i deras egen provision, 1 1/4 procents ränta i
provisioner till agenter, oaktadt dessa provisioner på
ga aldrig betalas förr än vid årsflutet, jemte mycket
annat som icke här så noga kan specificeras.

20.000 timmer ärligen skulle Bergman Hummel &
C. äfven enligt ofvan återopade kontrakt leverera till
det pris, dessa enligt bok och räkning kostade de
sjelfva, men på hvad sätt de fastgjort detta, visar
fäst af deras egna räkningar som de till oss öfver-
lämnat för åren 1873, 1874, 1875 och 1876.

När kontraktet af den 30 December 1871 uppgjordes, var meningen, att de 20.000 timmer, som Bergman Hummel & C. i detta kontrakt förbundt sig att leverera, skulle lemnas af deras timmerfångst efter Kalix lfdal till det pris, som timret kostade dem sjelfva, men detta uttagande förstodt nog Herrar Bergman Hummel & C. att skingra sig ifrån, ty istället för att leverera något timmer alls ifrån Kalix, uppgjorde de med den välbekanta Disponenten Lundeblad kontrakt om att öfvertaga en tredjedel af

203
skog, han till ganska höga priser, hade inköpt af Lundska Kronan, samt öfverlåto utvisningen af detta virke till Haparanda Export Aktie Bolag, och resultatet blef, att Herrar Bergman Hummel & C. påförde oss ett pris af omkring 4 kronor per stock, sedan de för egen del först urgallrat alla träen, så att endast timmer af mindre dimensioner återstod till detta orimliga pris, hvilket allt ännu kan utvinnas af tunningshistorna.

Till detta kommer, att vi för undvikande af att jemt och ständigt höra förberättelser derom, att våra medintressenter lingo och hag för våra timmerköp, jemväl nödgades för att göra Bergman Hummel & C. till viljes, låta, under dessa år af den lant-
förvisa oss till Kemi ådal med våra virkesköp, ty vi fingo icke fuller den tiden deras medgifvande att spekulera efter Torneå lfd, emellan, så de sådant ej ginge an för Konsul Kemnerströms skuse, hvilket vi sådant fall kunde förja köpa timmer efter Kalix och Björkefors vattenörar.

Oaktadt Bergman Hummel & C. emellanåt stryppsystem kunde vi dock under åren 1876, 1877 och 1878 åtvunga sågverket en något så nära rimlig betäckning, men så som deras värsta timmerleverans af det så kallade Lundbladetska bygget, som i församling med deras såg och med utvecklade förmåga att uppfylla nya rubriker för tillfälliga värda nog ruinerade affären.

Såsom allmänt känt, nedgingo priserna i utskottet i trävaror mycket i åren 1875 och 1876, under dessa åren hade vi förmånen ej emottaga det så kallade Sundbladska kyggets timmer, hvaraf följden blef att verket vid 1876 års slut var på en större balance, hvilken vi dock enligt utskottet med Herr D. Hummel inte afskrefvo utan, upptog de vid årsslutet befintliga inventarierna till det värde som de stodo verksegar i när bräders och sågtimmerkonto i Båtskärsnäs bejmnades.

År 1877 voro konjunkturerna något bättre, hvar en rätt god behållning då kunde hafva lemnats för det under året inköpta timret, om ej ingående inventarierna stötte i för högt pris, men nu kunde ej denna behållning visa sig på annat sätt än på att vid årsslutet befintliga inventarier stodo förhållningsvis i något billigare pris än förut.

1878 års nedgingo träpriserna betydligt, under detta år försökte man realisera så litet som möjligt, under afväntan på bättre priser för kommande år, men där gäckades ens förhoppningar, ty år 1879 nedgingo priserna till det lägsta belopp, de snart sagt någonsin varit.

Timmer inköptes visserligen under vintern till låga priser och öfriga omkostnader voro i förskott de därefter, men som inventarierna stodo i högt pris, tillfogade af ovan angifna förhållanden, kunde man icke vidare länka på möjligheten att med

kommande års förtjenst utjämna den gamla differensen, hvarför den vid sagde års slut afskrefs, och beloppet delades i räkenskaper på oss och Bergman Hummel & på samma sätt, som vi gjort, när verket lemnat behållning.

År 1880 inträdde en betydlig prishöjning för trävarorna, och sedan nu den ofvannämnda gamla surdegen blifvit afförd vid 1879 års utgång, visas väst af Båtskärsnäs räkenskaper för de följande åren, att verket sedan lemnat kunna tillfredsställa behållning, både för 1880 och 1881.

Efter denna förberedande öfversigt gå vi nu att afföra svaromål i Herrar Bergman Hummel & uti stämningssökan gjorda yrkanden.

Den i första punkten påyrkade redovisningen öfver beskrifna skeppningar från Båtskärsnäs af sågats gods och sparrar hafva de redan erhållit af sin egen Revisor Herr C. J. Ljungberg, hvilken reviderat alla till Båtskärsnäs sågats rörde hörande räkenskaper från och med 1878 års till och med 1880 års, för 1881, som är det sista afslutade året, är redovisning tillgänglig för den såväl som för oss i den för Båtskärsnäs sågats satters gemensamma räkning på väst Kontor liggande Böken, uti hvilken alla till sågats hörande räkenskaper äro inskrifna såväl för 1881 som för alla de följande åren, och vi snart de behöga sända Revisorn, så skola behöriga verifikationer tillhandahållas honom för sista året, såväl som för alla de följande.

Beträffande yrkandet i andra punkten om att
 till deras brett i våra böcker skulle ställas en summa
 som kallad deras vinstbelopp för 1872 års ^{up}Båtskärsnäs
 sågtilverknings uppgående jemte ränta till den 31 Decemb.
 1874 till kronor 12,865 och 29 öre med deri vidare upplupna
 räntor till dato, så protesteras häremot på det krafte-
 gaste, och hänvisas till deras egen konto kurant för
 1872, samt till Båtskärsnäs Bokslut för år 1872, som visar
 att deras andel af detta års vinst utgjort endast 2.086
 kronor och 50 öre, för hvilken summa de i sin konto
 kurant en gång påfört oss och vi i likhet dermed kre-
 diterat deras konto i våra böcker.

I tredje punkten yrkas, att ur Båtskärsnäs
 sakenskaper må afföras alla verktyg påförda hushålls-
 kostnader och att dessa halva belopp jemte ränta
 ställas i Bergman Hummel & Co. Credit, hvilket bestäm-
 des på den grund, att Båtskärsnäs hushållskostnader
 äro lika nödiga för sågaffärens bedrivande som
 arbetskostnader för sty.

I anledning af yrkandet i 4de punkten att de
 belopp af 500 kronor, som vi påfört, men icke enligt
 Bergman Hummel & Co. förmäna, utbetalt oförbry-
 ligen utbetalas samt att gälla öfver betalningen på-
 tes, så vi upplysa, att sedan Herrar A. Frimqvist och
 H. Fr. Åkerström år 1874 med en L. Marinicini uppgjort
 kontrakt om köp af ett parstämme, öfverläto denna
 de Herrar till oss emot en utlåning af 1000 kronor
 detta kontrakt. Denna summa åter har blifvit betald

färdig, att Herr Åkerström, som verkets förläggare,
 till Frimqvist genast erlade 500 kronor, samt kreditera-
 de Åkerström för de på dennes andel sig belöpande
 500 kronor till dess denna skulle infinna sig för att
 uppbära summan, och i sammanhang dermed, i sin
 ordning påförde Herr J. Åkerström oss såsom verkets
 förvaltare för hela beloppet med 1000 kronor.

Men, sedan Herr Hummel fäte reda på sin-
 na sak, förbjöd han under förbehåll af det olämpli-
 gaste uti att personer stående i Bergman Hum-
 mel & Co. tjänst för egen del gjorde spekulationer i
 trävaror. Herr Åkerström att utbetala summan, och
 därför befinner ännu Herr Åkerström kreditrad
 för beloppet hos Herr Åkerström men vi hafva för
 verkets räkning utbetalt hela summan och därför
 jemväl i räkning påfört densamma, heatan.
 Kärandennus yrkanden i denna punkt förhåller sig
 af sig sjelf förfalla.

Uti femte punkten åter yrkas att Bergman
 Hummel & Co. förlust i bjelklasten för Solna våren 1871,
 hvilken förlust uppgår halva timmermålet genom bristen
 på fullgörande af vår förbindelse att återlämna hanta
 bjelkar, ersättes Bergman Hummel & Co. med 1/2 tim-
 mer jemte ränta.

Med denna sak förhåller sig åter sålunda.
 att vi uttryck af Hantverkaren Bergman Hum-
 mel & Co. lånat några bjelkar, och hafva vi således
 ej heller kunnat förbinda oss att ha dem återlämnat

la några sådana.

Tilltro sig dock Herrar Bergman Hummel kunna styrka, att de lidit någon förlust genom vrakellättnhet från vår sida att fullgöra någon af oss uti ofvannämda afseende ingången förbindelse. Vi de försöka sitt bästa.

Upplysningssvis vilja vi dock meddela, att vi städes från ofverenskomna tider och äfven förut, då vi blifvit derom tillsagda, till Aktiebolaget Bergman Hummel li' återställt de Bjelkar, som vi lånat af sagde Aktiebolag.

Sjette punkten af Stämningens ansökan hänfö sig till priset för det brände, som under åren 1877, 1878, 1879 och 1881 tagits till Ångaren "Nils Sture".

Herrar Bergman Hummel li' anse nemligen den summa af 750 kronor per år, med hvilken vi därför godtgjort Båtskärsnäs, för ringa och yrka, att densamma måtte höjas med ytterligare 1400 kronor och detta, saklöst Herrar Bergman Hummel li' noggrant hafva sig bekant att ifrågakvarande Bränsle utgjorts endast af affall från Sagen, hvilket affall, som derstädes är alldeles värdefullt, mestadels antingen vrakas i sjön eller uppsbrännas på platsen, derest icke någon godhetsfullt velat tillvarata och sig till nytta använda delar.

Sävidt vi kunna förstå, hafva, vi genom, att från Båtskärsnäs taga brände till Nils Sture icke allenaast lemnat sågintressenterna en förtjänst

hvilken i annat fall vi skulle hafva kommit dem till del, utan äfven befriat sågintressenterna från de utgifter, hvilka ovillkorligen hade varit förenade med affallets från sagen undanskaffande, och äro vi förthy fullt öfvertygade om, att den summa, med hvilken vi godtgjort sagen, är mer än tillräcklig för samtliga som Båtskärsnäs såg haft mycket nytta af Stures beqvämhet med främjar till fartygen samt reor för verkets räkning etc, för hvilka tjänster vi aldrig påfört ett öre.

Uti 7de punkten åter hafva Herrar Bergman Hummel li' framställt yrkande om värt iläggande att, med godkännande af Bergman Hummel li' under den 4de Decem. ber sålvidet är afslutade räkning utbetala icke allenaast samma räkningssalder 195,772 kronor och 50 öre utan äfven den ytterligare gäld, hvori vi befinner stå till Bergman Hummel li' sedan innevarande års ombyten hunnit regleras.

Förklaring af detta yrkande få vi förklara, att vi aldrig kunna förstås att godkänna en slik räkning som den ifrågakvarande, hvilken till största delen innehåller endast godtyckligt sammansatta och fingerade summor, de der lika tillt grunda sig på verkligheten skedd ombyten som de ofvannämnda stämman med de af Bergman Hummel li' fört handteckningar och de ifrån dessa böcker utskrifna i vår väge befästa kontrolleranter för en del af de år räkningen omfattar.

När man närmare betraktar ifrågavarande af Herrar Bergman Hummel & Co. tillställda räkning finner man temligen tydligt, att uti densamma upptagits en mängd summor, som till en del äro så att säga tagna från luften samt icke finnas upptagna uti härförinnan oss tillkomna räkningar och vi våga påstå det, icke heller återfinnas uti Herrar Bergman Hummel & Co. Handelsböcker.

Man lides häraf ovilkorligen på den tanken att Herrar Bergman Hummel & Co. afsigtligen sökte uppskrufva räkningens Saldo till ett öfverväldigande belopp för att följande uppskräfva oss och derigenom lättare kunna förmå oss att ingå på deras förslag till uppgörelse, beträffande vår verksamhet under den närmaste framtiden.

Erkännas måste äfven att Herrar Bergman Hummel & Co. uti ifrågavarande räkning tillnat det skatantaste bevis på sin förväntade värda förmåga att på papperet uppräpva beloppet af sina fordringar, ty då vårt Saldo till Bergman Hummel & Co. vid utgången af sistlidet år enligt det utdrag från våra handelsböcker, hvilket vi bedja för till Rätten intemna, utgör 54,558 kronor och 47 öre, så hafva Herrar Bergman Hummel & Co. uti sin räkning fått Saldot till 195,772 kronor och 32 öre eller således våra fyra gånger större än densamma rättligen för vara, emellan ännu icke derifrån afgått vår andel af de belopp

vi i vårt käromål emot Bergman Hummel & Co. i egen- skap af delägare uti Rättshämsas yrkat uttömma, och förefaller detta ännu mer förunderligt, då man tager i betraktande, att, oaktadt Bergman Hummel & Co. sedan början af 1877, då Salort till och med enligt Käranderens räkning utgjorde 177,532 kronor och 6 öre, icke försträckt oss ett enda öre, men vi deremot i afbetalning af skulden till Bergman Hummel & Co. erlagt omkring 140,000 kronor, så har detta oaktadt skulden enligt Käranderens uppgift icke minskats utan tvärt om ökats med närmare 20,000 kronor till slikt så att våra räkningar torde sakna sitt motstycke och tydligen visa halten af våra värda motparters rättshämsla. Vi våga äfven hoppas att ingen Rätt skall kunna ålägga oss utbetala Salort af en sådan räkning samt tillställa i sammanhang härmed till Rättens bepröfvande huruvida icke Herrar Bergman Hummel & Co. genom sitt förfarande att utöka en fordran på grund af denna räkning gjort sig förtjent af laga måpat.

Slutligen hafva Bergman Hummel & Co. uti gde punkten af stämningansökan yrkat, att vi måtte åläggas utbetala det i Kontraktet af den 28 December 1877 utlästa vite af 10,000 kronor, hvilket vite skulle i vår sida hafva blifvit mångfaldiga gånger förverkad.

Detta yrkande då vi på det bestämdaste motsätta oss, men vi lida, men vår värda motpart

samt vi således alls icke gjort oss förfallna till vika
 Af hvad öfverförre antragit, torde hatten af
 läranderens ifrågakvarande stanningsprästämde o. t. v.
 tyngt framgå, och förbehålla vi oss att under rättig
 gen få ytterligare styrka den samma genom fram
 lände af den på oss ankommande bevisning.

214
försäljningar af Wätskäsnäs Intressenter tillhöriga
travaror. Blifvit ärligen till och med år 1880 afkom-
made till den person, åt hvilken Käranderne läm-
nat uppdrag att såsom Revisor granska såväl de-
sa redovisningar, som ock samtliga Wätskä-
snäs Ångsäg. rörande böcker och räkenskaper,
samt att bemälda person efter verkställd grän-
sning i förtecknat redovisningsräkningarne till
Käranderne.

Beträffande åter redovisning för de un-
ställdet är af mig försälda Wätskäsnäs Intres-
ter tillhöriga travaror, så har densamma all-
såsom förhållanden af detta år varit och är fortfarande
tillgänglig hos förvattarne af Wätskäsnäs
Ångsäg, Bergbom Swanberg & Co och skunna Kär-
anderne förty, när helst de sådant åstunda, der
taga del af redovisningen, på sätt här förinnan
 varit brukligt.

Widare hafva Bergman Hummel & Co
yrkat, att under tecknad, som egenmäktigt, de
vis, utan vårt medgifvande, verkställt ifrågak-
na virkesförsäljningar och härvid, särskildt un-
der 1877, tillvägagått på sådant sätt att re-
attestert oss tillskyndats betydande förluster, så
ock Bergbom Swanberg & Co ställning derigenom
vordt i hög grad vacklande och vår fördran
hos dem temligen osäker, måtti förflutit, att
godtgöra oss att den skada, som oss tillfogat

215
samt ansvara såsom för egen skuld, för gäldan-
de af Bergbom Swanberg & Co samtliga ifrågavaran-
de förbindelser, som han i förevarande ärende
sig iklätt.

I samning etc. ganska snidrikt yrkande,
som dock lider af en väsentlig brist nemligen den,
att detsamma helt och hållet saknar grund och
konsekvens.

Det torde nemligen icke ens behöfva påpe-
kas, att jag ingalunda kan, derför att jag sedan
år 1877 på viderbörande Intressenters begäran, för-
sätt tillverkningen från Wätskäsnäs Ångsäg ålägga
ansvara för Bergbom Swanberg & Co skuld till Berg-
man Hummel & Co, synnerligast som denna skuld
tillkommit långt före det jag åtog mig något för-
sättning. Vidare bör utmärkas att om ock Bergbom
Swanberg & Co affärsställning, liksom många andra,
för far är tillbaka var mer eller mindre vacklande,
så är det alls icke icke, det bemälda Herrar för
närvarande äro oförmögna att gifva inbida sina
förbindelser.

Jag vågar åtminstone tro att till och med
Bergman Hummel & Co mötas medgifva det de nu haf-
va betydligt större utväg att utbä sina fördran af
Bergbom Swanberg & Co än för några år sedan.
Men vare kärnad hvar som helst, så torde det
dock vara klart för en hvar, till och med för mi-
na motparter, att Bergbom Swanberg & Co skuld

216
till Bergman Hummel li' alldeles icke rör mig, såvida
icke styrkas kan, att jag skulle hafva åtagit mig
betalningen af den nämnda till önskränket belopp.

Skidst kontrakt af den 7 Februari 1877
hafva Bergman Hummel li' till mig öfverlemnade
försäljningen under sagde är af tillverkningen från
Bälskärens Angsig att af mig "på bästa möjliga
sätt" realiseras.

Efter utgången af den för berörde kontrakt af
närvarande tiden sökte Bergman Hummel li' förmå
mig att åföru därefter försälja deras andel af Bäls-
skärens tillverkning och tillhandahålla det nödiga
förlaget för hela sagde sag, och lät jag jmväl
förmå mig dertill.

Intighet härmed har jag, således på grund
af sågintressenternas derom såväl skriftligen som
muntligen gjorda anhängen, att intill närvarande
tid förlagt saken och försäkt dess tillverkning för
dervid löst tillvägagå så samvetsgrant som möj-
ligt.

Detta oaktadt hafva käranderna friställt, att
jag, egenmäktigt delvis sedan deras medgifvande
verkställt ifrågakomna virkesförsäljningar, och
jag i min sida finner mig i anledning deraf
hafva fullt skäl häyrka det käranderne måtte
styrka att de någonsin skulle hafva tillkännogit
vil sin önskan vara, att jag icke loge befallning
med försäljningen af Bälskärens tillverkningar.

217
eller med andra ord, att käranderna måtte visa,
det de återkallat det mandat, de lemnat mig be-
träffande närberörde försäljning.

Detta hafva de aldrig gjort utan tvärtom uppförade
gänger ombett mig att dermed fortfara,
och hade ju detta varit ganska lätt, synnerligast,
som käranderne nogamt kände sig bekant, att
jag icke varit så synnerligen smickrad af det
mig lemnade uppdraget.

Öfverhållandet emellan käranderne och mig
är sådant, som ofvannämda uppgifvade, förde
mina göranden och talanden uti i frågasvaran-
de sak icke kunna betraktas och bedömmas ur
annan synpunkt än den af en systemans gentemot
dessa hufvudman eller efter grundarna i
18 kap. H. B.

Uti S. 1. af öfvernämnde kapitel säges:

"Vänder man af annan ombuden, att i den saken
när något syssla och uträkta, och säger derja till,
laga fullmakt, och ligger der sedan har öfvermak-
t, uti S. 2. itte stadgas att sysseln som hand-
lar ordligt, för svara för att hufvudmanen
derigenom icke skada samt dessutom är för-
fallen till till, och uti S. 3. skiljigen säges:

"Hafver någon fullmakt, att för annan
göra och låta, och ligger der skada deraf, som
fullmakt gaf skylla sig själv, som sig i tillrä-
försäg."

218
försäljning." En ombudsman af församlingen, eller svek,
rättande till skadan plikter då han, som sagt är."

Äf denna lageladganden ifråmgar tydligen att
en ombudsman, som redligt fullgjort det uppdrag
han fått sig ombetrodd, icke kan göras ansvarig för
den förlust, som möjligen drabbar hufvudman-
nen.

Tillämpar man åter detta på ifrågavarande
fall, torde jag kunna göras ansvarig för den förlust,
som käranderne uppgifva sig hafva lidit
genom de af mig verkställda försäljningarne,
fast i händelse jag lätit försumtlighet sveka
för bedrägeri komma mig till last, men i annat
fall torde käranderne själve lida förlusten
när de "sig ej bättre försett" utan uppdraget
försäljningarne åt en person, som käranderne
terat funnit icke halva varit värd detta för-
tröende.

Jag vågar dock betvifla, att käranderne
skola kunna påstå en mindre styrka någon
försumtlighet eller något bedrägeri från min
sida. Jag vill ingalunda betvifla, att icke en del
af tillverkningarne från Båtskärsnäs synnerligen
under år 1879 förgylrades under en tid, då brän-
ne priserna voro ovanligt låga och att det för-
varuget hade varit förmäntigare, derest försäljning-
arne kunnat uppskjutas till dess gynnsammare
betsförhållanden inträdt, men jag kan del oaktadt

219
icke förstå annat än att käranderne själve i väsent-
lig grad varit vållande till den förlust, som de genom
förde oförmäntliga försäljningar möjligen hafva lidit.

Käranderne hade ju helt enkelt kunnat
tillsäga mig, att försäljningen för någon tid borde in-
ställas. Hade käranderne gjort detta och jag det
oaktadt fortsatt med försäljningen, så skulle jag
visserligen icke kunnat undgå att ersätta all den
skada, som derigenom skulle tillshyndats käranderne,
ty i sådant fall skulle jag på ett ovetligt sätt haf-
va handlat tvärtemot mina hufvudmans föreskrif-
ter. Men käranderne hafva icke allenast icke för-
bjudit utan tvärtom sökt underlätta försäljningen
af Båtskärsnäs tillverkningar, hvilken försäljning
af mig verkställdes under det ödesdigra året 1879
till största delen i samråd med käranden Hammel.

Det förefaller mig förty ganska egendom-
ligt att käranderne, hvilka tvärt om aldrig yllrat för
ringaste misshandelen med de af mig verkställda
försäljningarne och ej heller någon sin förmåga
några bestående föreskrifter beträffande, hade jag
vid försäljningarne borde iakttaga samma vilja
åhvälva mig, skyldigheten att ansvara för betaltin-
gen af den förlust, som drabbat dem, icke derigenom
att Båtskärsnäs tillverkningar försälldes af mig utan
fastimer derför att käranderne lade mig lasten
vid försäljningarne, oaktadt då sådana priserna
voro högt ofördelaktiga för säljare.

Och synas detta Käranderne förfärande ännu mer min-
värdigt, då man betänker, att Käranderne själve så
störst försälda att tillverkning från deras öfriga ega-
de och förvallande sågverk, tillvis till priser, som und-
fåga de af mig erhållna, samt derigenom tillskynda
mig, såsom medintressent uti en del af sagde sågverk,
att icke ringa skada

Käranderne synes numera sedan trävare-
konjunkturerna förbättrats helt och hållet hafva fö-
tit de omständigheter, som tvungo dem att till låga
priser försälja att tillverkning från deras egna såg-
verk och hvilka omständigheter afven till stor del för-
skade den ofördelaktiga försäljningen af Ratskäms
tillverkning. Och blifvas nu icke för att helt frän-
och emot bättre vetande söka göra mig ansvarig
för den förlust, som de själva i förening med
de ogymsamma tillförhållanderna åsamkat sig

Jag vågar dock hoppas, att detta Käranderne
försök icke skan medföra åsyftadt resultat
utan att intillgöras och sålunda endast för en-
deliga tider tjena såsom ett bevis på huru Herrar
Bergman Hummel & i tiden sökt gottgöra sina
tidna förluster genom att tvälva desamma för-
fordna affärsvännar, som icke gjort dem någon
skada men väl försökt, efter bästa förmåga, frän-
ja deras intressen och bästa.

Såväl som hafva Herrar Bergman Hum-
mel & uti sin ständningsansökan yrkat att jag

mätte läggas till den utbetalade det uti Kontrakt af
den 30 December 1871 utfästa vite af 10,000 Kronor till
hvilket vite, jag mångfaldiga gånger skulle hafva
gjort mig förfallen.

Detta yrkande synes mig vara till den
grad absurdt, att jag icke kan nog förvåna mig
öfver att personer, som göra anspråk på benämnin-
gen förmuftiga, kunnat framställa något sådant.

Herrar Bergman Hummel & hafva sig
ju dock bekant, att jag icke haft något annat att
skaffa med det åberopade emellan Handelsfirmer-
na Bergman Hummel & och Bergman Swanberg &
den 30 December 1871 upprättade Kontraktet än att jag
vid tiden för Kontraktets ingående var delegerad uti
förstaagde firma

Jag tillåter mig därför fråga, på hvilken
grund Herrar Bergman Hummel & anse sig
vara befogade att påyrka mitt föllande till ett
slikt vite, till hvars erläggande jag aldrig förkun-
dit mig.

Kunna Herrar Bergman Hummel & fram-
ställa några lagliga grunder för detta yrkande är
jag så villig som skyldig att utbetala vitet, kunna
de deremot icke detta, må de ej heller förtygga mig,
om jag anser hela yrkandet vara ett vanskapsligt
företag af mina medparters öfriga bemödanden att
sees för ett nefas för mig som tillfälle varit nog tyd-
lig att kunna antyda alla sällgångar indan-

dad i denna odidra och allaredan sorgligt ryktbara
process, i afsigt att derigenom förmå mig att låta be-
na mig jämn ett redskap, hvarmed det Herrar Berg-
man Hummel & Co kunde tillskansa sig några fördelar
på mina medfartens i detta mål beaktad.

Om således Herrar Bergman Hummel & Co
emot mig framställa yrkanden, är minst sagt
fogtän, får jag anse att Hårens Rätten må
med förkastande af dessa yrkanden, skilja mig
från detta mål.

Neder Kalix den 7 November 1882."

Utsök och till särskildt förhållande af den utaf Hårens
bolaget den 11 December 1881 uppräntade under Bilt
här ofvan intagna banta burant följande:

"Förteckning öfver de skilnaderna, som förkommit
emellan våra Bergman Hummel & Co Böcker och
Herrar Bergman Hummel & Co till oss genom stäm-
ningsmannen F. A. Öqvist, den 11 sistlidne Oktober
öfverlemnade räkning.

Jan. 1877 Bergman Hummel & Co för högt upp-
taget saldo från 1876 med

Hvaraf ofvan angifna summa betes
är omöjligt att utröna af ofvan nämnde
räkning, emär denna särskildt för år 1876
är alldeles riktigt, upptagande endast
tre rader, sålunda vi under samma
år hade ombytet, som både i Bergman
Hummel och våra böcker upplaga flera

16206.70

sider.

Bergman Hummel & Co vidare orätt påfört
till Haparanda Export Aktie Bolag s. k.
sador enf. Transtems Böcker.

94.50

Bergman Hummel & Co för högt påfört
pris för 1/11 tons

97.00

Desamme för högt påförd försäljnings-
provision för Columbia & Novas laster

400.00

Bergman Hummel & Co för litet godtgjort
vår räkning.

074.57

Angaren Nils Stures bopring af lanta
tomprämar till Karlsborg

55.

1877 8 öfrige prämar till F. A. Öqvist
Dec. 1. Summa orätt kapital i B. H. & Co räk-
ning för 1877

20.

627.50

16877.49

177.

1878 Bergman Hummel & Co för litet godt-
gjort oss för hälften af factura i stål
med skeppet "Rismit"

782.69

279.27

Desamme ej godtgjort oss för deras
hälft af Båtskärsnäs pastoratier

17.70

Desamme ej godtgjort för b. Rindlunds
skuld enligt räkning

28.95

Desamme ej behagat godtgöra för
hälften af arets lagbyggade banta,
hvaritt de dock äro skyldiga enligt sitt
eg. bref af den 1/2 1877

704.75

Desamme ej godtgjort för hälften af
under året indöpta inventarier enf.
Båtskärsnäs Inventarie &

757.00

1424.70

Hvarifrån afgår, hvad Bergman Hummel & Co. förmått godtgjort vårt konto med för högt pris i levererade 1/2 tums plankor.
Dec 11. Samma orätt kapital i Bergman, Hummel & Co. räkning t.o.m. 1878 års slut 377.70 57.97 40

1879 Bergman Hummel & Co. ytterligare orätt påfört oss för Herr E. Haggmans förskott till diverse timmerleverantörer, hvilka summa tillhör vår räkning med Aktiebolaget och utgörande i verkligheten endast 2.070 kronor, H. H. & Co. hafva dock i vår räkning med dem orätt påfört oss under benämning E. Haggmans förskott till enligt lista 2708.15

Bergman Hummel & Co. ytterligare orätt påfört för räkning i timmer, ehuru vi reke af dessa Herrar bekommit en oloock sådant, hafva de dock påfört en summa 11.714.04

andra d' 14010.22
tredje d' 3442.95
Samt ytterligare hvad de kalla flötningsskostnader enligt Ströms räkning 17.58 28066.70

Hvarifrån afgår, hvad Bergman Hummel & Co. rätt krediterat vår räkning för af Herr J. Sällström till Aktiebolaget H. H. & Co. inbetalat, för af nämnda bolag till oss levererade timmer i våra räkningar. 24118.01 5965.01

1879. Bergman Hummel & Co. orätt påfört för 100 stycken lanta bjelkar af Aktiebolaget Bergman Hummel & Co. samt för 175 stycken gm. Herr J. Sällström för samma Aktiebolags räkning med skeppet "North Humberland" afskeppade bjelkar, för hvilka begge poster H. H. & Co. rätt påfört vår räkning med 7615.00

Hvarifrån afgår, hvad Bergman Hummel & Co. orätt godtgjort vår räkning med Herr Sällströms inbetalning, för de 175 med "North Humberland" afskeppade 1557.00 2161.00

Af det ovan anförda visas följedes att för de 100 stycken af Aktiebolaget lanta bjelkarne, hvilka vi till Aktiebolaget enligt qvitta som öfverlåtelse återställt, hafva Herrar Bergman Hummel & Co. påfört oss orätt kr. 2.061.08 re, att på detta sätt föra räkenskaper borde icke för någon vara löstigt och allra minst för en sådan firma.

Bergman Hummel & Co. hafva icke heller i sin räkning bolaget godtkrifva en lös hälften af byggande kostnad för 3de under året byggda prämar, enligt kränslags mads konto 445.00

Bergman Hummel & Co. hafva godtgjort oss i sin räkning lös hälften af byggande kostnader för under året byggda båtskygg

nader, enligt Bälshänsnäs husbyggnads
bonto

vi heller hafva de behagat godtgöra oss
något förvaktarearvode med
Bergman Hummel & Co. förvaktare-
arvode, för hvilket vi ärligen i våra
böcker påfört Bergman Hummel & Co.
men som de såsom ofvannämndt icke
godtgjort oss, längre än t. o. m. 1878, så
hinställa vi till lag och rätts bepröfvande,
de, huruvida vi kunna vara skyldiga
att sköta Herrar Bergman Hummel
& Co. halfta andel af verket utan någon
ersättning, all den stund vi ju kunna
styrka, att de aldrig någonsin själfrä-
tagit ett teg för dess skötsel, utan
snarare gjort allt hvad de kunnat,
trots de äro medintressenter, för att
motverka affärens framgång, detta
framgår och bäst af alla de förbindel-
ser, Bergman Hummel & Co. under sin
tid såsom förlagsgivare afvingade oss,
om att icke köpa några slags trävar-
or efter Kasse ådal, hvarefrån det na-
turligvis varit mycket lättare att ha
något så nära skapliga priser anskaf-
va timmer behöfvat för Bälshänsnäs
summa rätt kapital a B. H. & Co. räkning

7417 77

1000.

2278 78

7417 78

t. o. m. 1879 års slut

Bergman Hummel & Co. rätt påfört:

Skönns & Hacksjalls räkning i timmer till
hörande vår räkning med Aktie Bolaget
Bergman Hummel & Co.

2219 06

Desamme ytterligare rätt påfört för
räkning å 2257 st. timmer, liksom tillhörande
de vår räkning med Aktie Bolaget B. H. & Co. 1879.

Bergman Hummel & Co. rätt påfört oss
för af Aktiebolaget B. H. & Co. lanta 125 st.
fjälkar för hvilka begge poster det rätt
påfört oss med

2419 15

7417 78

hvarifrån afdrages Herr J. Länströms in-
betalning till Aktie Bolaget för vår räk-
ning, men hvarefrån Bergman Hummel
& Co. rätt godtgjort vår räkning med dem

7417 78

Bergman Hummel & Co. rätt påfört oss
för af Aktiebolaget B. H. & Co. lanta plan-
ker och ballen, hvilka tillhöra Bälshäns-
näs Intressenters lanta räkning med
Aktiebolaget Bergman Hummel & Co.,
hvilken räkning utvisar att det mesta
är återställt, Bergman Hummel & Co.
hafva dock lagit sig friheten påföra
oss här för i sin räkning med icke min-
dre än

1125

Bergman Hummel & Co. rätt påfört för

lagering med Angaren Riso
Desamme orätt påfört oss för hälften af
årts vinst i Båtskärsnäs Ångsågs tillverk-
ning, för hvilken samma de en gång
fött betalt, när vi derfor gottskrifvit
deras Frilags L^e som återropas

Bergman Hummel & Co. hänsynslöst nog
påfört oss af den så kallad deras andel
i vinst i Bjelkeköpfning, thuru vi icke
ens talat med dessa Herrar om några
conto-måta Bjelkeköflärer än mindre gjort
några sådana, tvärä någon vinst den
de tillfalla Herrar Bergman Hummel
& Co. med

Desamme lika hänsynslöst påfört oss
för en summa, som de kalla Vinst i
Båtskärsnäs tillverkning för år 1872.

(Häremot återropas B.H. & Co. egen conto barant
för 1872 samt Båtskärsnäs bok)

Ytterligare hafva Herrar Bergman
Hummel & Co. så att säga, till råga på
mätt påfört för 2,520 dagars ränta
på denna af den så kallade Vinst i
Båtskärsnäs tillverkning för 1872 med
icke mindre än

hvarstille ytterligare kommer, hvad de kal-
la 1/2 dels räntetillägg, hvilket först blir
synligt på slutet af denna förteckning

50.

1872/73 27/2/75

600.

12865/24

5408/10

i den ränteskiltnad, som der visas.

Bergman Hummel & Co. ytterligare illustrer-
at sitt sätt att behandla annat folk
med att i räkning påföra oss för hvad
de i sin räkning kalla: Hälften af Båtskär-
näs Hushålls Kostnader för åren 1876, 1877,
1878, 1879 och 1880 med

Att gamla affärsmän kunna tvåvägga
på ofvan angifna sätt är lintrigast
sagt oförklarligt, ty nog höra Bergman
Hummel & Co. veta, att hushållskostnader i
Båtskärsnäs äro lika nödvändiga för
verkets skötsel och affärens beordrande som
hvilka andra kostnader som helst

men här om någonslades bevisas småsin-
net och tillika den opraktiskhet, som är
säregen för den person, som uti ifråga-
varande sak är banerföraren, hade me-
denna person endast ifrågasatt sin
andel (icke andre Bolagsmannens) af
hvad vi själva upprätt, under den trä-
daste skeppningstiden, när alltid en ut-
af oss varit i Båtskärsnäs och märkvär-
digt nog ansett sig befogad att lefra
fritt på verkets bekostnad, så kunde
ju detta varit mindre underligt af
henom, men nu går det ju längre än
man någonsin kunnat tänka, när han

294/01 27/2/75

207/4/75

1771

2749/24

vill att vi emellan skola bekosta viore
för Bokhållare, verkets representation i
öfrigt med skeppare etc. etc.

Vi våga dock härutinnan till allmän
betydelse samt till huruvida Båtskärns
förvaltningskostnad inclusive hushålls-
kostnaderna, äro dyrare än vid andra
verk med lika stor skeppning.

Bergman Hummel & Co ytterligare ådaga
lagt sin halt af rättskänslan dermed,
att de i räkningen behagat påföra oss
för en summa, som de kalla:

"förlust i lasten för Gefina"

2160.

Orsaken till denna påföring uppgifva
de vara vårt bristande fullgörande af
förbindelse att återställa lånta bjelkar,
men förhållandet är dock sådant, att vi
alltså lånat några bjelkar af Herrar
Bergman Hummel & Co, men väl, enligt
hvad oöfvan är nämnt, 100 stycken bjel-
kar avserande cirka 20 kubikfot och
125 st. avserande omkring 30 kubikfot
af Aktie Bolaget Bergman Hummel & Co,
hvilka begge poster vi återställt till
Aktie Bolaget, och ytterligare hafva vi
lämnat till nämnda Aktie Bolag bjel-
kar enligt gifvito, så att vi nu af detta
bolag hafva att fordra 234 engelska

kubikfot 10 tunn och 1 tonne.

Bergman Hummel & Co ytterligare skam-
lost nog påfört för bränsle till Sture
för år 1878, 79 och 80 med

2250.

4410.

af hvad halt och beskaffenhet denna
summa är framgår af följande:

Utän att vidare mäta bakaveden haf-
va vi för den ved som åtgått för Ånga-
ren Nils Sture, godgjort verket för
450 kronor, i ett för aut per år, denna
summa hafva vi ansett vara merän
tillräcklig, när den är så godt som
hittad för verkets räkning, ty det fac-
tiska är, att bakaveden i Båtskärns
icke har något värde alls, då den icke
der, såsom på Karlsborg, kan till någon
del afyttras åt de stora ångbåtarna
som anlöpas.

Bakaveden i Båtskärns utgöras ut-
slutande af det affall, som hemmas, sedan
att till stoff duglig baki och spink är be-
frad. Men vida det då vara mera i
verkets intresse att kröta arbetet för att
nedlägga detta affall i sjön eller bränna
uppi det hemslatta vi till hvilken öfver-
fisk nummiska som helst att beträffa
För det oförmågan komma alltså att
när det pris som Herrar Bergman

Hummel & under åren 1873, 74, 75 & 76 på
fride, då deras båtar bogserade Båtskäns
näs timmerlager, utgör 84 öre per stock,
vi hafva vi, för de 879,966 stockar, som
Herr bogserat under åren 1877, 78, 79, 80 & 81 en
fast påfört ett medelpris af 14 öre per
stock, hvaraf framgår att, i fall vi hade
fölgt Herrar Bergman Hummel &
system att påföra, hade bogseringen
kommit att kosta verket den nämnda
summan af 27,996 kronor och 50 öre mer,
än efter hvad vi påfört, hvaraf Herrar
Bergman Hummel & andel af verkets
utgifter hade drabbats med kronor
14,998.25 öre.

Då nu Herrar Bergman Hummel
& genom sin anmärkning om baka-
veden åstadkommit att vi genom
sammandrag ur böckerna gjort oss
reda för det värde, de själva åsatt tim-
merbogseringen till Båtskänsnäs, så finna
vi icke anledning att nedsätta detta vär-
de, men deraf följer dock att vi i detta
års räkning hafva att påföra Herrar
Bergman Hummel & med ofvan angif-
na 14,998 kr. 25 öre med deri upplupen
ränta. Herrar Hummel & hafva
icke heller enligt träffadt afslut behagat

godtgöra för P. A. Lvanberg båten för utwara som vittne i Herr C. Hum- 55.- mels mål mot Johan Risto			
Herrman Hummel & hafva icke hett- at, enligt Herr C. Hummels betel till Herr Säström godtgjort oss i sin räk- ning för ersättning till Joh Risto 2077.-			
Herrman Hummel & ej heller godt- gjort oss enligt afslut hälften af präck- ningskostnader till N. P. Wikström 19.67 2077.47			
Herrman Hummel & ej heller godt- gjort oss för årets förvaltare arvode 1000.-			
hvarom återopas hvad ofvan sagts re- rande 1879 års. 1000.-			
Summa orätt kapital i B. H. & räk- ning t. o. m. 1880 års slut kronor 72,749.27			
Herrman Hummel & ej godtgjort oss för Johan Ristos Rättegångskostnader 200.-			
Desamma ej heller godtgjort oss för deras hälft af årets husbyggnadskost- nader i Båtskänsnäs enf. husbyggnads f. 707.20			
Ej heller godtgjort oss för deras hälft i under året inköpta inventarie perser- lar enligt Båtskänsnäs Inventarie Conto 111.25			
Desamma ej heller godtgjort oss för årets förvaltare arvode 1000.-			
hvarom återopas hvad som är sagdt.			

Bergman Hummel & Co rätt påfört oss
för till Båtskärsnäs af Aktie Bolaget
W. H. L. Lanta planter, tillhörande Båts-
skärsnäs Intressenters plank-låne konto
med Aktie Bolaget

7647/77

Bergman Hummel & Co ytterligare rätt
påfört oss för fränste till Angaren Nils
Hure.

750.

Bergman Hummel & Co rätt påfört för
häftet af årets vinst i Båtskärsnäs
sigtverkning

12000.

18758 52

Denne vinst var i verkligheten på
verket i sin helhet kr. 20,072.60 öre, i
följd hvaraf deras hälft enligt vår be-
räkning icke kan utgöra mer än kron-
or 10,036.30 öre, för denna summa haf-
va vi godtgjort deras Förlags Konto
under 11 December och således ingång
betalt densamma, och förutsatt att
desse Herrar skola hafva del i den
behållning, som Båtskärsnäs Angägs-
afslår visar, så tyckes oss temligen na-
turligt, att de äro skyldiga hälla hälft-
en af det förlag som erfordras.

Åf afskriften ifrån deras Förlags. Kon-
to i våra böcker, som återopras, visas
att, sedan detta konto blifvit godtgjort
för deras andel i både i 1880. 1881 års

vinstutdelning, hafva de ändock icke vid
1881 års slut mera medel i förlaget än
så, att dessa med endast 579 kronor 64 öre
öfverstiga deras andel af till 1882 ingående
inventariivärde, hvaraf ju framgår,
att hela deras andel i nytt förlag för ver-
kets drift under året och alla timmerupp-
köp endast utgöres af förnämnda 579
kronor 64 öre.

Hvarilken då deras rätt kommer att i
räkning debitera oss för vinsten frista
vi icke.

Bergman Hummel & Co ytterligare rätt
påfört af dem s. k. 1/4 del i årets vinst i
skedning af fyrhugget virke
Härnå återopras hvad ofvan är sagdt
om bjelkevinst för 1880

650.

Bergman Hummel & Co hafva deremot
rätt godtskrifvit vår räkning för 1881
till Aktie bolaget W. H. L. L. dels återställda
och dels till nämnde Aktie bolag Lanta
bjelkar, hvilka detta Bolag för in natura
återställa eller rik till oss betala

Bergman Hummel & Co hafva dock här-
för rätt godtskrifvit vår räkning för
dessa beloppet här aftraget ifrån ofvan
rätt debitera de belopp med

1856

2797 57

s. k. s. i ofvanstående 2,256 kronor 11 öre är

afven intaget, brad B. H. C. förmycket
godtgjort 75 öre för högt pris å! Matta
Ragnjöl.

Åf Bergman Hummel C. för högt
präferd ränta med 2% å de belopp, som
äro lika med vår räkning under tiden
från i med år 1876 t. o. m. 1881 den 1/12

Åf denna under samma tid orätt
präferd ränta på alla de i denna förteck-
ning häröfver angifna summor, hvilka
alla äro riktiga och af oss bestridas
Summa som af oss bestrides i B. H. C.
räkning

Widare finnes i Bergman Hummel C.
räkning följande summor, som väl äro
lika med vår räkning, men som af oss
godkännas, och noteras i B. H. C. räk-
nings kredit under den 1/1 1882

1877 års arrende för Mansikkaviken	75.-
ränta derå å 8% till den 1/1 1882	27. 05
1877 års	75.-
ränta derå å 8% till den 1/1 1882	12. 52
1880 års	75.-

ett års ränta derå	6. 14
för bogsering af en sparrflotta till Ång- Riso sommaren 1880	100.-

ett års ränta derå	8.-
16 kubik fot salt från Rison	28. 80

ett års ränta derå 8. 90
(407. 11) 100. 71

Orsaken att afvansända 407 kr. 71 öre icke förr tillframt
af oss noterade, oaktadt de äro riktiga, är att vi icke hafte
kännetam derom förr än vi den 11te sistf. Oktober in-
hölla Bergman Hummel C. räkning, och därför äro de
nu godtgjorda i detta års räkning.

När nu det Saldo, som våra böcker utvisa under den

1/1 1882, sedan Bergman Hummel C. tillframt godtgjorda
för förenämnde 407 kr. och 71 öre endast utgår 54. 67 kr
99 öre, så framgår ju, häraf att Bergman Hummel C.
i sin stämning på oss utfordra icke mindre än kr
142. 094 och 54 öre, som af oss nu bestrides.

Och denna Kotassala summa, hvilken på förestående
förteckning finnes specificerad, tyckes de icke hafte
reda på förr än den 11te sistlidne Oktober, då stämning-
en jemte öfvan åberopade räkning blefvo tillställd

Vi hafva dock för hvarje år t. o. m. 1880 års utgång
genom Herr C. J. Ljungberg, hvilken de sjelfva skickat
att revidera Båtskärsnäs räkenskaper, såväl öfverläm-
na räkning enligt våra böcker till Herrar Berg-
man Hummel C. och seå en sådan Kotassal olik-
het i noteringar förkommit, borde de dock fåsom
gamla affärsmän hafva funnit det hura till god
ordning att låta utskrifva räkning i entighet med
sina böcker samt ärligen delgifva oss en sådan,
men detta hafva de vägrat, trots både muntliga och

skriftliga förminnelser därav, såvadan vi och varit
fullständig ömsesidighet om deras räkningsskaffenhet
tills vi den 11te i följande Oktober erhålla den samma
om under tiden sedan dess under gjorda jämförelser
mit till den förvärande uppläckt, som förestående
teckning visar.

Sedan vi i denna förteckning oss oss hafva
sedat af hvad beskaffenhet B. H. C. räkning är, ja
na vi oss förantäna yrka, att intet afseende fäst
vid denna, utan att Bergman Hummel & Co. måtte
skäpshämnas att gorkänna vår räkning, samt ifr
det salor denna enligt våra böcker upptager, af
na det belopp, som de genom en närmare utred
ning befinnas hafva orätt, i sina till oss afse
sade försäljningsräkningar, på Hålskåns orät
tverkning under den tid den samma af dem
realiserades. Vidar Kalle den 13 November 1882.

Bergman, Swanberg & Co.

delo inofficiell trenne så lydande han Klinggar
Gento bekräft med Herrar Bergman Hummel

Herrar Bergman Hummel & Co. Debet.		
Jan. 1. An för pruckning af vasskingsfundat till J. H. Wikström	26 216	1.
Sept. 1. Drätt godgjorda till Holmström	211 787	158.
Sept. 1. An af Wikström	211 124	100.
Aug 9. till Kapten Hovais per skoppat Hjär.		
- 4 - Hantent	211 124	100.

Aug 6. An Lastpenningar		170.
12. " Fraktförskott till Georg		457.
" " d' " Eleonora	131 916	70.
" " d' " Louise Backman		161.25
14. d' " Fernen	135 111	140.20
Sept 17. d' " Herkator	135 130	124.67
Phil 12. d' " Lucia	71 104	133.
18. d' " Hanna	71 78	109.25
22. d' " Lotta	13 48	70.10
Lastpenningar för Ang. Riso		8.00
telegr om om utläggning af fjelkar		1.10
24/4 för titel betalt till P. Andersson		20.
utläggning af Wimmerströms fjel-		
kar i Hantinkasari	22 210	17.
14/9 Fraktförskott till Oragen	131 78	20.
24/9 en stekvagn af L. Soderström	131 210	30.
14/9 Fraktförskott till Adolphi	131 78	20.
14/9 Hamnar ved till Ang. Kalle på		
M. Andersson		47.20
bolspeng. för Riso till L. Wikström		10.75
utläggning af Wimmerströms fjelkar		
och titel af L. Andersson		70.
för besökning i Hovais och Hant.		
utläggning af Wimmerströms fjelkar		78.25
för utläggning af samma fjelkar		
Wimmerströms fjelkar		16.00
för besökning af		
utläggning af Wimmerströms fjelkar		10.00

15/1	15 kr	15 1/2 kr	30
	24 sammar björskod till Hrn H. i 8 kr		192
15/1	intäkt Müllers försellor	175 271 000	1771
	räkning a ved a öfver till Angaren		
	"Hatic"		174
	d" d" "Risc"		412
1876	1876 till J. G. Nilsson		621
	G. Rantunols skuld		1789
	Förvaltarearvode för Bälökärrnäs		1000
13/4	till H. Sundström	167 188 55	65
24/4	förmycket gottgjord	150 155 00	100
21	Netto provenue af försäljningsrät.		
	ning		101 800
	förmycket påford accept. och		
	försäljningsprovision enf. räkning		275 500
	hålfsten af Bälökärrnäs förlagen		
	Balance Conto		107 600
	Salor till 1877		161 725 75

Kronor 490 217 80

L. L. o. o.

Credent

1876	Jan 1 Salor från 1875	76 115 444 40	720 679 00
	hoarat Bergman Hummel C. Förlag		
	för sin halft i Bälökärrnäs utgör		
	kr 119.756. 76		
	Undertecknades skuld	280.992. 10	
		420.679. 06	

L. L.

Jan 4	1876	Lissa L. te anvisning	750 124 600	7500
Febr.		d. gm. Hurman	725 17 000	4000
18		d. till Joh. Hjelmman	11020	47 4
		d. Fr. Wm. Sundqvist		100
		d.	700 247 800	600
5/1		d.	750 719 500	700
11/1		d.		600
		d. gm. O. H. Ström	749 714 100	400
		d. gm. A. Wäckström		500
23/1		d.	770 664 00	200
5		d. för talg	725 159 10	42 80
10		d.	720 96 000	700
12		d. till J. Fr. Rönberg mfl.	710 97 200	297 4
18		d. Osk. Mossberg		406 15
		d. N. J. Bröms	712 245 525	700 80
Mars		d. Joh. Kisto	279 195 700	700
21		d. anvisning af Willow	279 55 800	200
		d. Hurman	279 415 700	1500
21		d. Ofne	210 22 000	200
April		d. anr. af Holinders		1000
10		d. till O. Andersson	210 712 000	200
		d. A. Nilsson	257 29 500	115
14		d. O. Andersson		50
24/2		d.	279 61 800	100
		d.	700 60 000	200
25/2		d.	207 89 000	700
3/3		d.	292 73 000	2500
8/3		d.	200 60 000	200
12/3		d. till A. S. Wikström mfl.		225

9/6 ju	Cassa C ^{te} vext af Haparanda bank	204 44500	2000
10/6	d'	198 79400	2000
26/6	d'	184 82500	400
29/6	d' vext	182 54600	7000
7/8	d' inpriat vext i Mälar banken	175 54000	4000
11/8	d'	169 50700	7000
28/8	d'	152 61000	5000
15/9	d'	105 67000	600
18	d'	102 204000	2000
24	d'	177 17700	1000
9	d' gm Schmaltz	111 88800	8000
17	d'	109 61800	6000
15/8	d'	225 44500	2000
28	d'	94 87700	5000
5	d'	15 12270	500
16	d' gm Hens J. S ^m	74 77000	5000
21	d'	67 74500	5000
27	d'	67 74500	5000
3/4	d' anv af S. Sundström		65
"	d' ad P. Wikström		28
"	d' af Chr. Persson	177 25134	22
"	d' J. O. Larsson		111
"	d' af L. J. Rönnebeck		17
Nov	d' H. H. H. H.		
17	d' H. H. H. H.	107 98700	210
27	d' H. H. H. H.	79 17200	700
7/5	d' vext	202 240500	1500
11/10	d'	78 79500	500
Dec	d' anv af Krok Åkerberg C ^{te}	26 60150	2400

6/11	Po Cassa C ^{te} anv af Krok Åkerberg C ^{te}	54 16200	700
8/11	d'	52 10400	200
19/11	d'	41 41000	1000
10/1	d' för 2 ^{de} M ^{re} mjöl till Risto	170 8160	48
18/6	d' 5 maller Rågmjöl	198 21780	1100
4/2	Cassa C ^{te}	726 60200	2000
17/2	d' till Nils Andersson	711 70000	7700
8/3	d' Bäckström	402 55600	1800
31	d' A. Brattbergs räkning		448
11/1	d' fullnad i tillskottet till skatte redovisning	74 700	1000
15/11	d' anv. af O. Andersson	45 7075	150
15/6	d' till Aug. Lvanberg	105 51700	700
"	d' för en spinkpräm till S. S.		15
"	d' Thorsens rechnerader		11
"	d' för talg af H. Rönneqvist		57
"	d' totals. för Frithiof		89
"	d' för Tormen & Hemtor		17
"	d' assurance premier för sigen		57
"	d' totals. för Adelphe		4
"	d' pris skilnad i mjöl		15
"	d' ombet. för anskaffning fotogen upslag		17
"	d' för 2 spinkpräm till S. S.		28
"	d' Lingonblad inrop 1878		15
"	d' Årenda för prancika viken		10
"	d' L. J. Spangels skuld		15
"	d' frakt i assurance för Columbia		500
"	d' Ångbåtslagning		400
"	d' för att d. sigtunnor för Leanderson		400

1876	15/6	Caissa C ^o rabatt i Merkator	11
		d' Herr Hummel velbörjering afför	70
		d' för försäkring af trävaror	956 25
		d' d'	1121 57
		Upplysning räkningar enligt Bergman	22200 17
		Hummel C ^o Courant	

Kronor 41902 121
Skrifv. & L. H. H. H. H.

Debet

1877	Aug 7	Am Fraktförskott till Columbia	144	10 95	144 7 12
	Sept 15	Skippers Åström pr Albion	165	50	70
	Nov 1	Cont af Joh. Sällström	59	195 24	2000
	Dec 10	d	10	20	12000
	21	d			600
		d			157 15
		Till Blombäck för sprickning			7 50
		Angaren Hure för 2 ^{de} resort till			
		Harlsborg med prämar			50
		8 dagars främperca à 250			20
		för stäl pr Columbia o Neva			
		anf. försäljningsräkning			12000
		för högt präford agent o försälj			
		ningsprovision för dessa laster			1400 10
		hälften af årets kostnader för			
		Sägenbyggnaden			3510 10
		d af under året inköpta inventarier			1074 00
		Förvaltare arvode			1000
		Saldo af ränta			945 76
		Saldo fordran till 1878			1107 19 00

Kronor 968 77 1777 77 77 77

1877
Jan 1 Per Saldo från 1876

Credent

April 16	Ol. Andersson anv af L. Nordström	254	407	161 20 70
Dec 21	försäljningsräkning i 1/11 tums plankor gm Joh. Sällström			100
	Berner o Nilsons räkning i an			187 50
	kostnader för Merkator			194 21
	Rabatt i Georgs last o ränta			2472 54
	Reskostnader och ränta			
	för Merkator			119 65
	Assurance ränta o rabatt			
	för Dragen			1167 50
	Stäp till Columbia från Björkfors o			
	ränta			1400 79
	frakt för mjöl pr Albion och ränta			102
	Axel Knutbergs räkning			465 10
	Till Ang. Riso för bopring			60
	" " Kalix d			50
	Agift till husk. välskapet o ränta			2 15
	Notstående ränta Saldo			945 76

Kronor 968 77 1777 77 77 77

Debet

1878	Dec 31	Am Räkning i 1/11 tums plankor		1496 50
		d' Stäp pr Kismet		1565 70
	24/10	Cont. af Herr J. Sällström	10	2000
	21	Pastoralier för Kålskönsås		19 50
		L. Rantunds skuld		28 25
		Andel af årets kostnader för		

husbyggnad af Båtskärsnäs Ang.
säg

d' af inköpta inventarier

Förvaltare arvode

Saldo af ränta

Saldo fordran till 1879

Kronor

629/1

629/1

78211.70

757.94

1000

78801.44

117508.77

Credent

1878

Jan 1 Per

Saldo från 1877

Bergman Hummel & Förlags

bonto godtgör ränta i förlags

fordran kr 12.842.95

Notstämde ränte Saldo

Kronor

662/1

662/1

760.662/1

117549.94

867.77

629/1

117508.77

Debet

1879

Dec 11 An

1 M^e rågmjöl till O. Kotajärvi

" 10 famnar gran ved från Bälän

" till Ang. Kalix m. uppgift af

O. Andersson

Hälften af under året nybyggda

9te lastpramar

d' af årets husbyggnader

Förvaltare arvode

Saldo till 1880

Kronor

24

40

495.41

747.77

1000

812.99

87512.70

Credent

1879

Jan 1 Per

Saldo från 1878

Dec 11

Ränta à 6%

78801.44

117508.77

Å denna ränteträkning tillkommer
20 kronor misräkning, hvilket
godtgöres den 1/182

Kronor

87512.70

Debet

1880

Mars 1 An P. A. Lvanbergs böter för uteva-

ro från tinget, såsom vittne i

Joh. Ristos mät emot Herr Hum-

mel, påföres enligt aktal

Aug 1 Herr D. Hammels förlikning med

Joh. Risto påföres enligt bref

Dec 31 Andel af präckningskostnader till

N. P. Wikström för 1878

för soarpning

Wed till Ang Risto

C. E. Bergmans Saldo

Förvaltare arvode

Saldo af ränta

Saldo fordran till 1881

Kronor

4172.6

117512.70

Credent

1880

Jan 1 Per

Saldo från 1879

Dec 11

Notstämde ränte Saldo

4172.6

117512.70

117512.70

Kronor

4172.6

117512.70

Debet

1881

Dec 11 An

Joh. Ristos räntegångskostnader

i mät emot H. Hummel

200

Dec 31 An Arst Krattbergs räkning	118 50
Cont. af Hr J. Sallström	700 00
Halften af årets husbyggnader	747 70
d. inköpta inventarier	417 00
Förvaltarearvode	1000
Saldo till 1882	54778 40
Kronor	86847 12

Credent

1881 Jan 1 Per Saldo från 1880	Kronor	87978
Dec 31 .. Ranta à 6%		4916 72
Kronor		86847 12

Det föransända saldo ingår afven en af oss till Herrar Bergman Hummel & Co. eller deras utfärdad revers af den 31 December 1877 à 20000 Kronor. att tre månader efter uppsägning betalas.

Debet.

1882 Jan 1 till Bergman Hummel & Co. Förlagskonto	
från ränta sedan 1/1 79	8677 70
7 ^{te} års ränta derä à 8%	220 87

Credent

1882 Jan 1 Per Saldo från 1881	Kr	54778 40
1877 års arrende för Mansika vik		75
ranta derä à 8% till 2 ^{de} 81.		27 15
1879 d. d.		75
ranta derä à 8% till 2 ^{de}		12 10
1880 d. d.		75
ranta derä à 8% till 2 ^{de}		12 10

Jan 1 Per För bogsering af en flotta sparrar till

.. Angaren Ruse sommaren 1880	1000
.. ett års ränta derä	8
.. 1/2 köft Salt från Rison	28 80
.. ett års ränta derä à 8%	2 70
.. för lågt godtgjord ränta den 31/12 79	20
.. 1 års ränta derä	8 40

Till denna räkning kommer ytterligare hvad Herrar Bergman Hummel & Co. kunna påläggas att ersätta oss för deras frislände redovisning öfver realiserade trävaror, samt vidare, detta årets ombyten, sedan de hummet regleras.

Neder Kalix den 2 November 1882

Bergbom Ivanberg & Co.

En lika lydande exemplar till denna räkning hafva vi dato, tillstätt Herrar Bergman Hummel & Co. Betygga Neder Kalix den 4 November 1882.

J. A. Öqvist J. A. Öqvist Stämningens män
Transumt. Herrar Bergbom Ivanberg & Co. Debet

1872 An ..	
1/10 .. för andel i vinst i Båtskärsnäs	3016 00
.. 4274 st timmer från Skärgården	4774
7802 .. d. från Salix	11655 70
Dec. .. Angbåts Bogsering	2154 70
.. 1/1 .. Anvisning af N. O. Englund	248 15
.. 1/10 i Flora	675
.. 8/7 .. Rotindens räkning	1729 47 50
.. 1/2 ten i ränta i fastighetsvärdet	1800
.. 31 .. motsäende årets Saldo	24700 77
Per Saldo	10000 00

Credit

1872			
Jan 26. Pa Räkning i kaffe o. strömming	704	172.90	2127.10
April 10. L. Landströms skuld gm. Lytze	507	4.7	100
Jug 21. Lastbortrullning af Emma	129	. 86	40
" " Diverse gm d.	12	1.44	67
" " gm Knudsen pr. Ton	127	6.18	292.14
April 15. gm Andersson pr. Frithiof	107	2.29	128.50
" 14. gm Grandell pr. Westa	106	2.78	174.87
" 25. gm Ellingsen pr. Fredräs	92	4.65	900.92
" " gm Diverse		26.82	116.08
" " 1/10 del i utdelning i Flora			115
" 21. Saldo af ranta		5470.79	
" " Saldo till 1873			12112.46

Runt R. 8584.48 21110.11

S. Loh.

Medie Kallit den 21 December 1872. Bergman Hummel
L. Widimaras. Uiet Ingman. Aug. Swanberg
Angsägens Konto Debet.

1872			
Dec 21. En Sägbyggnads konto på för bygg-			
nads kostnad			57411.40
Bräddtillverkningens konto på för			
tillverkningens kostnader			7777.77
Säglimmer L ^e på för för 48.000 st			
à 1.74			83280
Ranta i Runt 40.000			1400
Bergman Hummel L ^e andel i vinet		7286.20	
Bergbom Swanberg L ^e d ^e i d ^e		7116.49	1476.49
		Runt R. 17661.18	

Credit

1872			
Dec 21. Per Bergman Hummel L ^e godtgöra för			
Tillverkningen för den 20/9			70022.05
" " Sägbyggnads L ^e godtgöra för bygg-			
nads. virke			2000
" " förvält diverse bräder ved o. spinkfr			161.66
Balance konto Inventarium af			72187.72
491 Stant plankor i bräder i stat			1860
" " Staf			57.20
Angsägens, husbyggnads, prämar och			
inventarie per 30/12			54111.40
		Runt R.	17661.18

Bergbom Swanberg L^e

Bergman ingaf härmed ytterligare ett skrift-
ligt anförande, hvilket dock såsom förordande de af
Bergbom Swanberg L^e inlämda mät, här icke in-
togs, utan skulle till förordande betaget återställas.

För att bli på i tillfälle granska och bemä-
ta de i svarande sidan nu ingifna handlingar
anhöll Bergman om upphöj, afvände att på
hans befordrad särskildt sammanträd mätte af
förordningen för såsom behandling utställas, hvilket
till början af nästkommande December månad
hvilken anställdas dock efter det svarande de
bänningstid, att de under December månad om
förhindrade att vid tillfälle förordningen, att han
hans tillfälle, till sammanträd mätte till början
af Januari månad 1883 utställas.

Sedan ombudet Ingman härnäst anhållit om
Häradsrättens tillstånd för hans hustru att få
vid Stockholms Rådhus rätt eller annan domstol, i
händelse han anser sådant nödigt, afhöra vittnen i
målet, så afsades följande

Beslut.

och bifog till i Karande sidan derom fram-
ställt begäran utvittas målets fortsatta handläggning,
att inför Häradsrätten förekomma. Ensdagen den 10^{de}
Januari nästkommande år 1884 klockan elva för-
middagen, då parterna hafva att vid rätten sig in-
föra, Karande bolaget vid förlust af vidare talan sam-
svarande bolaget och Tällström vid vite af 50 kr för de
svar, och egen svaranden Tällström att, der de ojäfva
befinnas, vid Rådhusrätten i Stockholm eller annan do-
mstol, der han anser sådant nödigt, afhöra vittnen i
målet, dock med vilken, att sedan dag för ifrågasvarande
vittnes förhör blifvit uttatt, vederparterna genom Täl-
lströms försorg så tidigt om tiden för desamma under-
rättas, att de kunna själve eller genom ombud de-
r vid närvara.

At så dag som ofren.
På Händelsens egen.
Robert Linsbäck

erlo Arkiv

SVANBERG &

derkalix

ur dombo

ember 1882

an mellan

nn, Svanber

h Bergman,

& Co

Protocoll

för den

14de November 1882.